

VJESNIK ZADARSKE NADBISKUPIJE

Broj: 9 -10/2009.
rujan-listopad

**SVEĆENIČKA
GODINA**

IZDAJE:

**Nadbiskupski ordinarijat Zadar
J. Biankinija 2, 23000 Zadar
tel. 023/208-650,
faks: 208-640;
e-mail: vjesnikzadnadb@net.hr**

ODGOVARA:

**Mons. Ivan Prenda,
nadbiskup zadarski**

UREDNIŠTVO:

**Mons. Ivan Mustać, don Josip
Lenkić, prof. Ines Grbić, prof. Livio
Marijan, mons. Rozario Šutrin**

FOTOGRAFIJE:

Ines Grbić i don Srećko Petrov

RAČUNALNI SLOG:

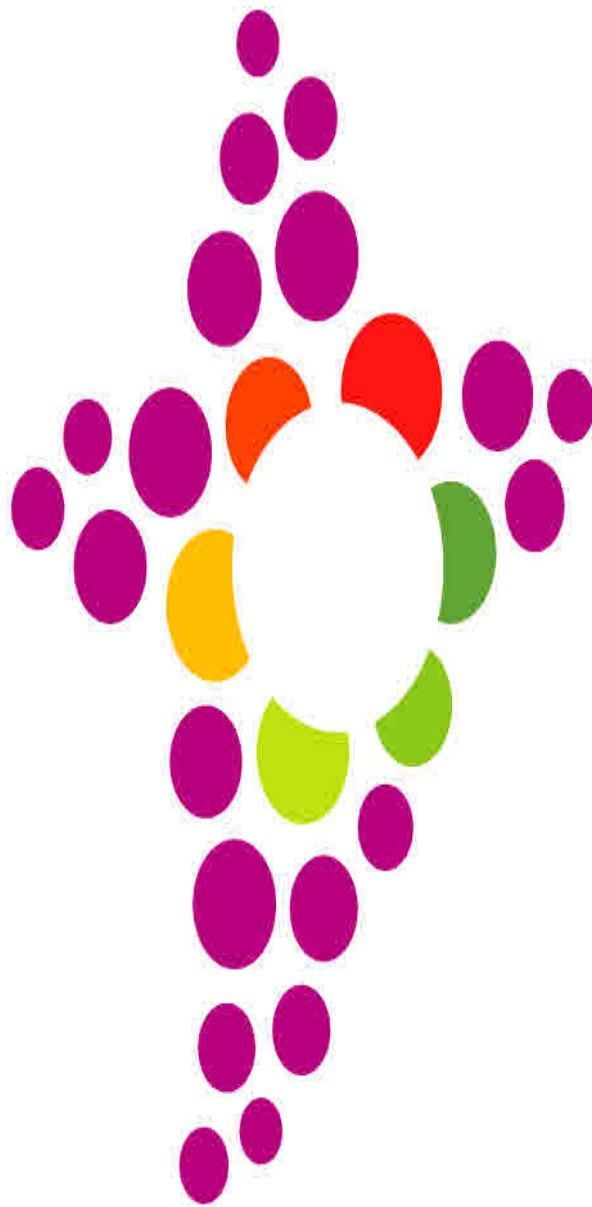
Livio Marijan

TISAK:

MEDIA Zadar

Na koricama: *Procesionalni krž, Nin, i Gospa
Maslinska, Zadar-Belafuža*

„DA VAŠA RADOST BUDE POTPUNA“
(Iv 15,11)

*SUSRET HRVATSKE KATOLIČKE MLADEŽI
ZADAR, 8.-9. svibnja 2010.*

Nadbiskupova riječ

CILJEVI SVEĆENIČKE GODINE /II./

Sveti Otac Benedikt XVI. se često od proglašenja Svećeničke godine, prošloga 19. lipnja, osvrće na njezin sadržaj i smisao za same svećenike i za cijelu Crkvu, a počesto spominje i vrijednost svećeničkog poslanja za svijet. Papa se nada da će ta Svećenička godina, proglašena o 150. obljetnici smrti sv. Ivana Vianneya dati duhovni i pastoralni zamah na dobrobit kršćanskog puka, a napose klera. Govoreći prije Angelusa u Rimu, 28. lipnja ove godine, povezo je upravo završenu Godinu sv. Pavla i Svećeničku godinu.

«Sv. Pavao predstavlja - prema Papinim riječima - najbolji primjer ne toliko konkretnim životom koliko ljubavlju prema Kristu, žarom za naviještanje Evanđelja, posvetom vlastitog života zajednicama, izradbom životvone sinteze teološkog pastora. Sv. Pavao, koji se posve identificirao sa svojom službom kao što je to kasnije učinio i župnik iz Arsa, sjajni je primjer svećenicima. Bio je naime svjestan da je nositelj izuzetog blaga, a to je poruka spasenja» rekao Papa.

Naš svećenički subrat iz Arsa uistinu se poistovjetio, kako nam svjedoče njegovi životopisci, sa svojom pastvom. Svojim vjernicima je u jednom nastupu rekao:» Svećenik nije svećenik za sebe nego za vas». To je živio i tako je postupao.

Potrebno je, u ovom vremenu velikih napasti brzog i lakog uspjeha u našem pastoralnom radu, vraćati se pastoralnom ambijentu Ivana iz Arsa. Došao je u svoj Ars, seoce od 230 stanovnika. Župa koliko malena toliko duhovno jada. Zapuštena. Tvrdi za duhovno. Njegov biskup mu napisao: «U toj župi nema mnogo Božje ljubavi, ali ćete je vi ondje donijeti».

Ovdje se vraćam pastoralnom ambijentu naše Nadbiskupije. Različiti su svojim brojem od župe do župe. Neke župe možemo zvati megažupama i u našem Gradu. Takva je na primjer župa Srca Isusova u Zadru. Srednje velika je, na primjer, župa Privlaka. Mala je župa, na primjer sadašnji Smilčić koji ima 250 duša. Imamo ih u Nadbiskupiji, dakle, tzv. velikih, ali imamo i srednjih i malih župa. Što bismo rekli subratu koji radosna srca prihvaća «malu župu»? Prva misao bi, kao što se zna čuti, bila: «Što će raditi tamo?» Dosađivati se i moliti Boga da što prije prođe to «dežurstvo»? Ili možda ipak ozbiljno čuti primjedbu, zašto uopće na tako malu župu slati svećenika?

Povijest Crkve pokazuje da je u bezbroj takvih slučajeva bilo presudno kakvim je duhom svećenik shvatio svoje poslanje i pristupio konkretnoj pastoralnoj zbilji i zadatku. Naš subrat Ivan Vianney «bio je potpuno svjestan da odlazi tamo utjeloviti Kristovu prisutnost i svjedočiti njegovu spasenjsku nježnost», kaže Papa. Ivan je pak ovom molitvom započeo svoje poslanje: «Bože moj, udijelite mi obraćenje moje župe; voljan sam trpjeti sve što hoćete, čitav svoj život». U obraćenje svoje župe sveti je župnik uložio sve svoje snage. Uvijek mu je na prvom mjestu bio odgoj kršćanskog puka koji mu je povjeren.

Srcem Vrhovnog pastira u Crkvi Benedikt XVI. piše nama svećenicima: «Draga braćo u svećeništvu, zamolimo Gospodina Isusa milost da i mi uzmognemo usvojiti pastoralnu metodu svetog Ivana Marije Vianneya! U prvom redu moramo naučiti potpuno se poistovjetiti sa svojom službom. U Isusu, osoba i poslanje teže tome da budu jedno: cjelokupno njegovo spasenjsko djelovanje bilo je i jest izraz njegove «sinovske svijesti» da, od vječnosti, stoji pred Ocem u stavu pokoravanja njegovoj volji s ljubavlju. Svećenik također mora - ponizno i zbiljski - težiti tom poistovjećivanju. To zacijelo ne znači zaboraviti da je bitna učinkovitost službenika neovisna o svetosti njegove službe; ali ne smije se također smetnuti s uma izvanrednu plodnost koju ima susret između stvarne svetosti službe i osobne svetosti poslužitelja. Arški župnik je odmah prionuo toj poniznoj i strpljivoj zadaći usklađivanja svoga života poslužitelja sa svetošću povjerene mu službe, odlučivši «prebivati» čak i fizički u svojoj župnoj Crkvi... Ondje ga se moralo tražiti kada ga se trebalo», piše Sveti Otac svećenicima cijele Crkve. Svima nama ad meditandum, ad pregandum et ad agendum!

Nadbiskup

SVETA STOLICA

Poruka pape Benedikta XVI. za Svjetski misijski dan 2009.

"Narodi će hoditi u svjetlosti njegovoj" (Otk 21, 24)

Na ovu nedjelju posvećenu misijama obraćam se nadasve vama, braćo u biskupskoj i svećeničkoj službi, a potom i vama, braćo i sestre svekolikoga Božjega naroda da bih svakoga potaknuo da u sebi oživi svijest o Kristovome misionarskom nalogu – učiniti "učenicima sve narode" (Mt 28,19) na tragu svetoga Pavla, Apostola naroda.

"Narodi će hoditi u svjetlosti njegovoj" (Otk 21,24). Cilj je poslanja Crkve, zapravo, svjetlom evanđelja prosvjetliti sve narode na njihovu povijesnom putu prema Bogu kako bi u Njemu došli do svoga potpunoga ostvarenja i svoga ispunjenja. Moramo osjetiti čežnju i strast da Kristovim svjetlom, koje se odražava na licu Crkve, prosvjetlimo sve narode kako bi se svi sabrali u jednu ljudsku obitelj pod ljubaznim Božjim očinstvom.

Upravo u toj perspektivi Kristovi učenici raspršeni po cijelome svijetu djeluju, trude se, uzdišu pod teretom patnja i daruju život. Ponovno snažno izjavljujem ono što su više puta rekli moji časni prethodnici: Crkva ne djeluje da bi proširila svoju moć ili potvrdila svoju vlast, već da bi svima donijela Krista, spasenje svijeta. Mi ne tražimo ništa drugo nego da se stavimo u službu čovječanstva, osobito onoga koje najviše trpi i koje je odbačeno, jer vjerujemo da je "naviještanje evanđelja ljudima našeg vremena... nesumnjivo služenje kršćanskoj zajednici, ali i svim ljudima" (Evanđelii nuntiandi, 1) koji "znadu za uistinu čudesne pobjede, ali su, kako se čini, izgubili osjećaj za najviše stvari i za sam život" (Redemptoris missio, 2).

1. Svi su narodi pozvani na spasenje

Zaista, cijelo čovječanstvo ima radikalni poziv vratiti se svome izvoru – Bogu, u

kojemu će jedino pronaći svoje konačno ispunjenje po uspostavljanju svih stvari u Kristu. Raspršenost, raznoličnost, sukob, neprijateljstvo bit će primirene i pomirene po krvi Križa, te privedene jedinstvu.

Novo jedinstvo već je počelo uskrsnućem i uzdignućem Kristovim, koji sve stvari privlači k sebi, obnavlja ih, čini dionicima vječne Božje radosti. Plod novoga stvaranja već sja u našem svijetu te užije, premda usred proturječja i patnjâ, nadu u novi život. Poslanje je Crkve "zaraziti" nadom sve narode. Zbog toga Krist poziva, opravdava, posvećuje i šalje svoje učenike da naviještaju Božje kraljevstvo, kako bi sve nacije postale Božji narod. Samo se u takvome poslanju razumije i potvrđuje pravi povijesni put čovječanstva. Sveopće poslanje mora postati osnovna konstanta života Crkve. Naviještati evanđelje za nas mora biti, kao što je prije bilo za apostola Pavla, neminovna i prvotna obveza.

2. Crkva hodočasnica

Sveopća Crkva, bez zapreka i bez granica, osjeća se odgovornom za navještaj evanđelja pred cijelim narodima (usp. Evanđelii nuntiandi, 53). Ona, kvasac nade po sebi, mora nastaviti Kristovo služenje svijetu. Njezino poslanje i njezina služba nisu po mjeri materijalnih potreba ili pak onih duhovnih koje se iscrpljuju u okviru vremenskoga postojanja, već transcendentalnoga spasenja koje se ostvaruje u Božjem kraljevstvu (usp. Evanđelii nuntiandi, 27). To Kraljevstvo, premda je u svojoj potpunosti eshatološko i nije od ovoga svijeta (usp. Iv 18,36), također je u ovome svijetu i u njegovoj povijesti snaga pravednosti, mira, prave slobode i

poštivanja dostojanstva svakoga čovjeka. Crkva hoće preobraziti svijet navještajem evanđelja ljubavi "koje uvijek iznova rasvjetljuje svijet obavijen tamom i daje nam hrabrosti potrebne za život i djelovanje... i da tako omogućimo da Božje svjetlo uđe u svijet" (Deus caritas est, 39). I ovom Porukom također pozivam sve članove i ustanove Crkve na to poslanje i služenje.

3. Missio ad gentes

Zato je poslanje Crkve pozvati sve narode na spasenje što ga ostvaruje Bog po svome utjelovljenome Sinu. Potrebno je stoga obnoviti zauzimanje za naviještanje evanđelja koje je kvasac slobode i napretka, bratstva, jedinstva i mira (usp. Ad gentes, 8).

Želim "još jednom potvrditi da zadaća naviještanja evanđelja svima ljudima tvori temeljno poslanje Crkve" (Evangelii nuntiandi, 14), da je to zadaća i poslanje što ga velike i duboke promjene sadašnjega društva čije još nužnijima. U pitanju je vječno spasenje osoba, što je svrha i samo ispunjenje ljudske povijesti i svemira. Potaknuti i nadahnuti Apostolom naroda, moramo biti svjesni da Bog ima brojni narod u svim gradovima kojima su prošli i današnji apostoli (usp. Dj 18,10). Naime, za vas je ovo obećanje i za djecu vašu i za sve one izdaleka, koje pozove Gospodin Bog naš" (Dj 2,39).

Cijela se Crkva mora zauzimati u missio ad gentes sve dok se u potpunosti ne ostvari spasenjska Kristova vlast: "Sad još ne vidimo da mu je sve podloženo" (Heb 2,8).

4. Pozvani na evangelizaciju i po mučeništvu

Na ovaj dan posvećen misijama, u molitvi se spominjem onih koji su svoj život učinili isključivim posvećivanjem djelu evangelizacije. Posebno se spominjemo onih mjesnih Crkava i onih misionara i misionarki koji svjedoče i šire Kraljevstvo Božje pod progonstvom, izloženih različitim ugnjetavanjima koja se protežu od društvene diskriminacije

do zatvora, od mučenja do smrti. Nije mali broj onih koji su ovaj čas ubijeni zbog svoga "Imena". Još je uvijek užasno aktualno ono što je napisao moj časni prethodnik, papa Ivan Pavao II: "Jubilejski spomen otvorio je iznenađujuće prizorište pokazujući naše vrijeme izrazito bogato svjedocima koji su na ovaj ili onaj način znali živjeti evanđelje u prilikama neprijateljstva i progonstva, često do pružanja najuzvišenijega dokaza krvlju" (Novo millennio ineunte, 41).

Zapravo, sudjelovanje u Kristovu poslanju obilježava također i život navjestitelja evanđelja, kojima je namijenjena ista sudbina kao i njihovom Učitelju. "Sjećajte se riječi koju vam rekoh: 'Nije sluga veći od svoga gospodara.' Ako su mene progonili, i vas će progoniti" (Iv 15, 20). Crkva staje na isti put i sama podnosi Kristovu sudbinu jer ne djeluje na osnovi ljudske logike ili računajući na silu već slijedeći put Križa, pretvarajući se – u sinovskoj poslušnosti Ocu – u svjedoka i suputnika ovoga čovječanstva.

Drevne Crkve, kao i one što su nedavno osnovane, podsjećam da ih je Gospodin postavio kao sol zemlje i svjetlo svijeta, da su pozvane naviještati Krista, Svjetlo naroda sve do na kraj zemlje. Missio ad gentes - poslanje k narodima – mora predstavljati prioritet njihovih pastoralnih planova.

Papinskom misijskom djelu ide moja zahvala i moje ohrabrenje zbog neophodno potrebnog djelovanja što ga jamči u oživljavanju, misijskoj formaciji i gospodarskom pomaganju mladim Crkvama. Preko tih papinskih ustanova na čudesan se način razmjenom darova ostvaruje zajedništvo među Crkvama u uzajamnoj skrbi i zajedničkome misionarskom planiranju.

5. Zaključak

Misijski poticaj uvijek je bio znak životnosti naših Crkava (usp. Redemptoris missio, 2). Međutim, potrebno je ponovno potvrditi da je evangelizacija djelo Duha, te da je i prije

nego što je djelovanje svjedočenje i isijavanje Kristova svjetla (usp. Redemptoris missio, 26) od strane mjesne Crkve, koja šalje svoje misionare i misionarke da bi izašla izvan svojih granica. Zato od svih katolika tražim da mole Duha Svetoga da u Crkvi poveća strast prema poslanju širenja Božjega Kraljevstva i da podupiru misionare, misionarke i kršćanske zajednice zauzete na prvoj crti u tome poslanju, ponekad u neprijateljskim okruženjima progonstva.

Istodobno pozivam sve da daju vjerodostojni znak zajedništva među Crkvama ekonomskom pomoću, osobito u razdoblju krize kroz koje prolazi

čovječanstvo kako bi mlade Crkve došle u položaj da narode prosvjetle evanđeljem ljubavi.

Neka nas u našem misijskom djelovanju vodi Djevica Marija, zvijezda nove evangelizacije, koja je na svijet dala Krista, postavljenog za svjetlo naroda, da donese spasenje "do nakraj zemlje" (Dj 13,47).

Svima moj blagoslov!

Iz Vatikana, 29. lipnja 2009.

Benedikt XVI.

Kongregacija za kler

Pismo trajnim đakonima

Dragi trajni đakoni!

Crkva sve više otkriva neprocjenjivo bogatstvo trajnoga đakonata. Kada biskupi dolaze u Kongregaciju za kler u prigodi pohoda "ad limina" uobičajeno se, među ostalima, komentira tema đakonata i crkveni su velikodostojnici općenito prilično zadovoljni i puni nade u odnosu na vas, trajne đakone. To nas sve ispunja radošću. Crkva vam zahvaljuje i prepoznaje vašu posvećenost i vaš ministerijalni kvalificirani rad. Istodobno vas želi ohrabriti na putu osobnoga posvećenja, molitvenoga života i đakonske duhovnosti. Na vas se jednako tako može primijeniti ono što je Papa rekao svećenicima za Svećeničku godinu, to jest: potrebno je "promicati tu napetost svećenika prema duhovnoj savršenosti o kojoj nadasve ovisi djelotvornost njihove službe" (nagovor, 16. 03. 2009.).

Danas, na blagdan svetoga Lovre, đakona i mučenika, htio bih vas pozvati na dva razmišljanja. Najprije o vašem

služenju Riječi i zatim o vašem služenju Ljubavi.

Još se sa zahvalnošću sjećamo Sinode o Božjoj Riječi što je proslavljena u listopadu protekle godine. Mi, zaređeni službenici, od Gospodina smo posredništvom Crkve primili zadaću propovijedanja Božje Riječi sve do kraja svijeta, naviještajući osobu Isusa Krista, umrloga i uskrsloga, njegove riječi i njegovo Kraljevstvo svakome stvorenju. Ta Riječ, kako izjavljuje završna poruka Sinode, ima svoj glas - objavu; svoje lice - Isusa Krista; te svoj put - poslanje. Poznavati objavu, bezuvjetno prionuti uz Isusa Krista kao očarani i zaljubljeni učenik; polaziti od Isusa i s njime u poslanje - to je ono što se očekuje, odlučno i na jedan potpuno bezrezervni način, od trajnoga đakona. Od dobroga se učenika rađa dobar poslanik.

Služenje Riječi koje za đakona na poseban način ima velik uzor u svetome

Stjepanu, đakonu i mučeniku, od zaređenih službenika zahtijeva stalan napor u njezinom proučavanju i osobnom usvajanju, i to istodobno dok ju se naviješta drugima. Meditacija, na način "lectio divina", to jest kao molitveno čitanje, danas je put koji se sve više koristi i koji se sve više preporučuje da bi se shvatilo, osobno prihvatilo i živjelo Riječ Božju. Istodobno su intelektualna, teološka i pastoralna formacija izazov koji traje cijeli život. Kvalificirano i osuvremenjeno služenje Riječi uvelike ovisi o toj produbljenoj formaciji.

U bližoj budućnosti također očekujemo dokument Svetoga Oca o zaključcima navedene Sinode. Njega će se morati prihvatiti otvorenog srca i uz naknadni napor u njegovom produbljanju.

Drugo se razmišljanje tiče služenja Ljubavi, uzimajući za veliki uzor svetoga Lovru, đakona i mučenika. Đakonat svoje korijene ima u crkvenome organiziranju ljubavi (prema bližnjemu) u prvoj Crkvi. U Rimu se u trećemu stoljeću, razdoblju velikih progona kršćana, pojavljuje izvanredan lik svetoga Lovre, arhiđakona pape svetoga Siksta II. i njegova pouzdanika u upravljanju dobrima zajednice. Naš ljubljani papa Benedikt XVI. o svetome Lovri kaže: "Njegova skrb za siromahe, velikodušno služenje Crkvi u Rimu na području pomaganja i ljubavi (prema bližnjemu), vjernost Papi koja je kod njega išla sve do toga da ga je htio slijediti i u najuzvišenijoj kušnji mučeništva i junačkome svjedočanstvu krvlju, što ga je podnio samo koji dan kasnije, općepoznate su činjenice" (homilija u bazilici svetoga Lovre, 30. studenoga 2008.). Poznata je također izjava

svetoga Lovre: "Bogatstvo Crkve su siromasi". Njima je pomagao velikom velikodušnošću. To je još uvijek aktualan primjer za trajne đakone. Siromahe moramo ljubiti na povlašteni način, poput Isusa Krista. Moramo biti solidarni s njima. Moramo nastojati izgrađivati pravedno, bratsko, mirotvorno društvo. Nedavna enciklika Benedikta XVI. "Caritas in veritate" (Ljubav u istini) neka bude naš osuvremenjeni vodič. U toj enciklici Sveti Otac kao temeljno načelo potvrđuje: "Ljubav je najizvrsniji put socijalnoga nauka Crkve" (br. 2). Đakoni se na vrlo poseban način poistovjećuju s ljubavlju (prema bližnjemu). Siromašni su jedno od njihovih svakodnevnih područja i predmet njihove neumorne skrbi. Nekoga se đakona ne bi shvaćalo kao takvoga ukoliko se u prvome licu ne bi uključivao u ljubav i solidarnost prema siromašnima, koji se danas ponovno umnožavaju.

Predragi trajni đakoni, Bog neka vas blagoslovi svom svojom ljubavlju i neka vas usreći u vašem zvanju i poslanju! Ženama i djeci onih koji su među vama ožeenjeni, pozdrav s poštovanjem i divljenjem. Njima Crkva zahvaljuje za potporu i za mnogostruku suradnju što je pružaju svojim muževima i očevima u đakonskoj službi. Osim toga, Svećenička nas godina poziva da pokažemo svoje poštivanje predragim svećenicima i da molimo s njima i za njih!

U Vatikanu, 10. kolovoza 2009.,
na blagdan svetoga Lovre, đakona i
mučenika

Kardinal Claudio Hummes,
umirovljeni nadbiskup Sao Paula,
pročelnik Kongregacije za kler

HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA

Priopćenje Hrvatske biskupske konferencije, *Zagreb, 24. srpnja 2009.*

I Crkva daje svoj doprinos prevladavanju aktualne krize

Sukladno međunarodnom ugovoru o gospodarskim pitanjima između Svete Stolice i Republike Hrvatske od 9. listopada 1998. godine kojim se priznaje opće društveno vrijedan rad Katoličke Crkve u službi građana na kulturnom, odgojnom, društvenom i etičkom polju Katolička Crkva u Hrvatskoj svake godine dobiva određeni iznos iz državnog proračuna. Ugovorom je određeno da se ta sredstva koriste u tri svrhe: za uzdržavanje klera i drugih crkvenih službenika, za izgradnju i uzdržavanje crkava i pastoralnih središta koji nisu u popisu spomenika kulture te za karitativnu djelatnost.

Poštujući odredbe spomenutog Ugovora, a vodeći računa o ozbiljnosti aktualnog gospodarskog i socijalnog stanja, Hrvatska biskupska konferencija je nakon konzultacija sa Svetom Stolicom i u dogovoru s Ministarstvom financija i Vladom Republike Hrvatske odlučila od sredstava predviđenih proračunom za ovu godinu (283 milijuna kuna) svotom od 50 milijuna kuna dati svoj doprinos za prevladavanje aktualne krize.

I do sada je Crkva veliki dio sredstava dobivenih iz državnog proračuna koristila u karitativne svrhe. Osobito danas u teškoj gospodarskoj situaciji Crkva će preko svojih Caritasa nastaviti pomagati i biti blizu upravo onima koji su na poseban način pogođeni krizom i koji su najpotrebniji pomoći.

Tajništvo Hrvatske biskupske konferencije

Vijeće HBK-a za katehizaciju Poruka na početku školske i pastoralne godine 2009./2010.

"Ne ostanimo na pragu vjere..."

Dragi učenici i roditelji, poštovani vjeroučitelji i vjeroučiteljice, katehete i katehistice, sestre redovnice i braćo svećenici!

"Ne postoji ništa ljepše, nego biti dotaknut, zatečen evanđeljem, Kristom"

Katehetsko djelovanje Crkve ostvaruje se u različitim oblicima. Crkveni dokumenti, a među njima i apostolska pobudnica pape Ivana Pavla II. "Catechesi

tradendae", koje se sjećamo o tridesetoj obljetnici njezina objavljivanja, pozivaju nas na ozbiljnu zauzetost u svakom obliku kateheze tako da Crkva "ne samo hrani i naučava vjeru, nego da je neprestano budi pomoću milosti, da otvara srce, da obraća, da pripravlja opći pristanak uz Isusa Krista kod onih koji su još na pragu vjere" (br. 19). Isti je papa prije petnaest godina podsjetio i nas u Hrvatskoj, u svom nagovoru svećenicima

na večernjoj molitvi u zagrebačkoj katedrali: "Nova vremena traže i prikladne metode evangelizacije (...). Potrebno je iskoristiti te mogućnosti i dati dokaz kreativnosti, u punom skladu s biskupima i svim članovima prezbiterija svoje kao i ostalih biskupija" (10. rujna 1994.).

Današnje ozračje relativizma ne pogoduje da djeca i mladi, a na poseban način odrasli kršćani, dosegnu prag osobne vjere. Tako mnogi, koji su bili kršteni i primili sustavnu katehezu i sakramente, "još dugo oklijevaju da povežu svoj život s Isusom Kristom, ako čak ne izbjegavaju religioznu formaciju u ime svoje slobode" ("Catechesi tradendae", br. 19). Upravo takvima, a s njima i svima nama, papa Benedikt XVI. je u homiliji na početku svoga pontifikata poručio da se ne bojimo prijeći taj prag vjere koji vodi do osobnoga susreta s Kristom: "Ne postoji ništa ljepše nego biti dotaknut, zatečen evanđeljem, Kristom. Ne postoji ništa ljepše nego poznavati njega i priopćavati drugima prijateljstvo s njime. Zadatak pastira, ribara ljudi, često može izgledati teškim. Ali je lijep i velik jer je u konačnici služenje radosti, radosti Božjoj koja želi ući u svijet" (24. travnja 2005). Na početku ove školske i pastoralne godine, obilježene u Crkvi na poseban način molitvom i razmišljanjem o radu svećenika, prizivam pred sve nas Papine riječi: "Prostore suradnje treba sve više proširivati na vjernike laike, s kojima prezbiteri čine jedan svećenički narod i usred kojeg se, snagom ministerijalnog svećeništva, nalaze 'da sve vode k jedinstvu ljubavi po tome što se svi uzajamno ljube bratskom ljubavlju i idu ususret jedni drugima s poštovanjem' (Rim 12, 10)" (Pismo pape Benedikta XVI. od 16. lipnja 2009. uz početak Svećeničke godine).

Prevoditi vjerske istine u istine života

Povijest cjelokupnog pastorala Crkve pokazuje da je ona uvijek iznova tražila nove putove i mogućnosti rada kako bi na primjeren način odgovorila zadaćama

koje su se pred nju postavljale. Upravo istinskoj životnosti Crkve pripada činjenica trajnih i usklađenih promjena. Tradicija Crkve, shvaćena kao teološka veličina, nikada nije bila nešto statično. Ona je, daleko više, uvijek bila živo posredovanje nadolazećega, a vjernost tomu nadolazećemu čuvala je trajno u svom okrilju. Ta je živa vjernost uvijek bila i stvarateljska vjernost Crkve. U tom kontekstu razumijemo da će i suvremeni čovjek prijeći prag k osobnoj vjeri tek onda kad se vlastitim životom osvjedoči o ljepoti i istini vjere. Učiniti sve da vjerske istine, vjera, budu ne samo predmet naviještanja polaznicima vjeronauka i kateheze, nego da one postanu i njihova vlastita životna istina, njihov osobni životni stav i opredjeljenje, povlašteni je put evangelizacije i kateheze i naše Crkve. Poziv je to koji nam upućuje sadašnji Papa, prisjećajući se riječi svoga prethodnika pape Pavla VI. "Suvremeni čovjek radije sluša svjedoke no učitelje, i ako sluša učitelje, čini to jer su svjedoci. Kako ne bismo iskusili egzistencijalnu prazninu u sebi i kako djelotvornost naše službe ne bi bila ugrožena, trebamo se uvijek iznova pitati: Jesmo li doista prožeti Božjom riječju? Je li to hrana od koje živimo, više no što su to kruh i stvari ovoga svijeta? ... Je li naš duh toliko zaokupljen tom Riječju da ona ostavlja traga u našem životu i oblikuje našu misao?" (Pismo pape Benedikta XVI. uz proglašenje Svećeničke godine). Promatrajući u tom svjetlu službu naviještanja, postaje jasno da su svećenici, zajedno s vjeroučiteljima i odgajateljicama u vjeri, pozvani razabirati da je nemoguće poistovjećivati vjeronauk u školi s katehezom u župnoj zajednici. I kada bi to činili, ne smiju zaboraviti da vjeronauk u školi, s obzirom na dob učenika, prati katehezu u župi samo do njihove određene dobi, a da je kateheza u župi nešto daleko šire. Naime, tek su odrasli vjernici prvi naslovnici župne kateheze. U tom je smislu vjeronauk u školi u službi

naviještanja Crkve. Istodobno je tako i vjeroučitelj u službi Crkve.

Dragi vjeroučitelji i vjeroučiteljice, drage redovnice! Dok vas na početku ove školske i pastoralne godine usrdno pozivamo da se zajedno s vašim učenicima u molitvi na poseban način sjetite svećenika, dragocjenih i nezamjenjivih radnika u žetvi Gospodnjoj, zajedno s tim istim svećenicima molimo vas da vaše katehetsko djelovanje bude prožeto sviješću: kršćanska vjera, živa riječ Krista Velikog Svećenika, nije vjera klišeja niti mrtvih formula. Ona je vjera svakodnevnih iskustava i konkretnoga kršćanskoga života pojedinih vjernika. Hodite sa svakim čovjekom do praga njegove osobne vjere te ga uvedite u živi susret s Isusom Kristom. No, pritom ne zaboravimo: u vremenu tehničkih dostignuća, u kojemu nam se nekada čini da je govor suvremenoga čovjeka nerječit te da on zaboravlja govoriti živom riječju svoga iskustva, govorimo s njim njegujući i tradicionalni govor Crkve u kojemu će upravo današnji

čovjek moći pronaći i ono što sam ne može izreći.

Draga djeco i roditelji, zahvaljujemo vam na povjerenju koje pokazujete svojim izborom vjeronauka u školi pohađajući redovito župnu katehezu i sudjelujući u nedjeljnoj liturgiji Crkve. Na taj način najbolje svjedočite da ostajete s Crkvom na putu trajnoga zajedničkog traženja susreta sa živim Kristom te da cijenite i da sa zahvalnošću podržavate napore i nastojanja mnogih svećenika, redovnica, vjeroučitelja i drugih vjernika laika u ostvarenju katehetske zadaće povjerene Crkvi.

Presvetoj Djevici, kojoj je papa Benedikt XVI. povjerio ovu Svećeničku godinu, polažem u ruke sve naše zajedničke napore, s iskrenom željom da i nas u školskoj i pastoralnoj godini koju započinjemo sve uistinu osvoji Krist, Gospodin.

Đakovo, 10. kolovoza 2009.

+ Đuro Hranić,
predsjednik Vijeća HBK-a za katehizaciju

Zbor mladih „Sv. Krševan“, Zadar

ZADARSKA NADBISKUPIJA

33. KATEHETSKE DAN ZADARSKE NADBISKUPIJE

Zadar-Belafuža, 3. rujna 2009.

HOMILIJA O. NADBISKUPA NA SV. MISI

(Čitanja: Iz 35,1-6a.8a.10; Ps. 107; Iv 15,1-11.)

Pročitani odlomak iz Ivanova Evanđelja govori o Kristu i njegovoj Crkvi. Govor je dakle o Kristu i nama. Sve se vrti oko slike trsa i loze i oko potrebe da se donese plod: konkretno plod ljubavi. Ljubav je vrhunski kriterij svakoga rada, svake svetosti, samoproglašene ili one istinske. Mnogi u ovome odlomku vide euharistijski govor jer je slika trsa i loze duboko euharistijski. To je sigurno. Loza se u SZ upotrebljavala da označi Izraela (Ps. 80: *Ti prenese čokot iz Egipta; zaštititi nasad desnice svoje...*)

Ovaj odlomak ima četiri cjeline. Prva je - Krist je trs a Otac vinogradar. Druga je - Krist je trs a učenici su loze. Oba su poziv da se ostane u njegovoj ljubavi. Treća cjelina je poziv da se iz Očeve i Kristove ljubavi donese plod i četvrta da se ostane u novoj zapovijedi.

Krist je trs a Otac je vinogradar. Odlomak počinje ovim riječima: «Ja sam pravi trs, a moj je Otac vinogradar.» Nalazimo se pred sedmim i posljednjim izrazom: «Ja sam». Ovdje se Isus predstavlja kao pravi trs. Trs je, kako smo rekli simbol, dosta ukorijenjen u Bibliji, kojim se označuje Izrael. Isus je ostvarenje istinskog Izraela. Znakovito Evanđelist dodaje: «Moj je Otac vinogradar». Pozivanje na Oca, što se često događa u četvrtom Evanđelju, ovdje treba shvatiti kao djelovanje milosti. To označuje formula koja slijedi: «Svaku lozu na meni koja ne donosi ploda, on siječe, a svaku koja rod donosi, čisti da više roda donese»(15,2). Očevo djelovanje ide u dva smjera: s

jedne strane loze koje u Kristu ne donose roda, Otac siječe, eliminira, a onu koja donosi ploda, čisti da još više donosi ploda. Tu se ubacuje Isusova primjedba: «Vi ste već očišćeni po Riječi koju sam vam zborio» (15,3). Posvećujuća i preobražavajuća snaga Riječi spominje se i u poglavlju 17,17.

Isus dalje daje poticaj: «Ostanite u meni i ja u vama. Kao što loza ne može donijeti roda sama od sebe, ako ne ostane na trsu, tako ni vi ako ne ostanete u meni» (15,4). Zapazimo ovdje izraz: «Ostanite u mojoj ljubavi». U Prvoj Ivanovoj poslanici ta riječ ima središnje značenje (Iv 2,24). Slika loze koja ne može donijeti ploda bez jedinstva s trsom, govori nam o potrebi da ostanemo uvijek ujedinjeni s Kristom.

Krist je trs a učenici su loze: Potreba da ostanemo u njemu i da donesemo ploda ostvaruje se na poseban način u molitvi. Riječ «Ja sam» ima sada novi razvoj: «Ja sam trs, vi ste loze. Tko ostaje u meni i ja u njemu, taj donosi mnogo roda. Uistinu bez mene ne možete učiniti ništa» (15,5). Izraz, «tko ostaje u meni i ja u njemu» jest uzajamne nazočnosti. I uvjet da se donese plod. Kategorična tvrdnja «Bez mene ne možete učiniti ništa» jest način da se označi apsolutna potreba jedinstva s Isusom za život učenika. To objašnjava slijedeći redak: «Ako tko ne ostane u meni, izbace ga kao lozu i usahne. Takve onda skupe i bace u oganj te gore» (15,6). Tu je i jamstvo Kristovo da će slušati riječ molitvu učenika: «Ako ostanete u meni i moje riječi ostaju u

vama, sve što molite-tražite, bit će vam» (15,7). Dakle, cijelim poglavljem dominira poticaj: Ostanite u meni. Efikasnost molitve pak nalazi se u sljedećoj motivaciji: «Ovime se proslavlja Otac moj da donosite mnogo roda i da budete moji učenici» (15,8). Znakovito je vidjeti kako se Isus uvijek obraća Ocu. Očev je plan da pošalje Sina i to je ono što daje plodove spasenja.

Ljubav je način da se donosi plod: ljubav Oca i Sina kao izvor kršćanske ljubavi. Slika trsa i loza i donošenje ploda vodi nas korak dalje u novu temu: ljubav je način kako se donosi plod. Ovaj odsjek XV. poglavlja počinje ovim riječima: «Kao što je Otac ljubio mene tako sam i ja ljubio vas. Ostanite u mojoj ljubavi» (15,9). Imamo dar i zadatak. Naznaku i naredbu. Naznaka ide do vrhunskog izvora: to su ljubav očeva prema Sinu i ljubav Sina prema učenicima. Zahtjev je jasan: ostati u ljubavi! Tako postaje jasno, da plodovi o kojima se govori u prethodnim recima jesu plodovi ljubavi.

Evangelist dodaje jedno malo tumačenje da pokaže kako se radi o ljubavi koja u praksi izostaje: Budete li čuvali moje zapovijedi, ostat ćete u mojoj ljubavi kao, što sam i ja čuvao zapovijedi Oca svoga te ostajem u ljubavi njegovoj» (15,10).

Krist je očuvao Očevu zapovijed i zato se predao na smrt (10,48; 14,31). Odlomak završava s tipičnom primjedbom evangeliste: «To sam vam rekao da moja radost bude u vama i vaša radost da bude potpuna» (15,11). Radi se o radosti zbog spasenja, o radosti zbog ljubavi Isusove, o radosti zbog Očeve ljubavi i o radosti zbog uzajamne ljubavi. Slično se o radosti potpunoj i savršenoj govori u nastavku veliko svećeničke molitve: «A sada k tebi idem i ovo govorim u svijetu da imaju puninu svoje radosti u sebi» (17,13). »I to vam pišemo da radost naša bude potpuna» (1 Iv 1,4).

Potvrda zapovijedi bratske ljubavi. Tekst

koji se naslanja na naš odlomak odnosi se na bratsku ljubav. Evo riječi Kristovih: «Ovo je moja zapovijed: ljubite jedni druge: kao što sam ja vas ljubio» (15,12). To si iste riječi koje smo susreli u dvorani Zadnje večere, kod Isusova pranja nogu apostolima (13,34). Ovdje je opet naglasak: «Kao što sam ja vas ljubio». Iz te riječi proizlazi sljedeća: «Veće ljubavi nitko nema od ove: da tko život svoj položi za prijatelje svoje» (15,13). Najveća ljubav o kojoj Krist govori jest ona koja Krista vodi na križ. U ovom slučaju ta ljubav je namijenjena, učenicima, koje Isus zove prijateljima. To potvrđuje u sljedećoj riječi: «Vi ste moji prijatelji ako činite ono što vam zapovijedam» (15,14). Isus je još određeniji sljedećom riječi: «Više vas ne zovem slugama jer sluga ne zna što radi njegov gospodar, vas sam nazvao prijateljima jer vam priopćih sve što sam čuo od Oca svoga» (15,15). Opet Isus govori o Ocu. Temu pak prijateljstva dalje razvija i govori o izabranju: «Ne izabraste vi mene nego ja izabrah vas i postavih vas da idete i rod donosite i rod vaš da ostane te vam Otac dadne sve što ga zaištete u moje ime. Sada je usklik: «Ovo vam zapovijedam da ljubite jedni druge» (15,17).

Evo nam poniznog i dubokog ispita savjesti: Ljubimo li Oca poput Krista. Ljubimo li Krista poput učenika. Ljubimo li se međusobno kao što se učenici ljube i što Krist traži? Jesmo li prijatelji Kristovi? Jesmo li međusobno prijatelji?

Što ćemo odgovoriti noseći sami sebe u povjerenom poslanju da vjeru prenesemo mladima; da i posvjedočimo svoju vjeru i da se radujemo plodovima u Crkvi. Ako nismo kadri razotkriti svoje zablude i pogotovo ako nismo kadri Isusu priznati sve i moliti za obraćenje, onda nismo prikladni za što činimo baš svi: biskup, svećenici, redovnici, redovnice i vjeroučitelji Kristovi vjernici laici. Amen.

NADBISKUPOVA UVODNA RIJEČ

I ovdje, u radnom dijelu našega Katehetskog dana, želim vas sve srdačno pozdraviti. U prvom redu pozdravljam svećenike, članove našega prezbiterija, koji sa mnom nose trostruko poslanje u Zadarskoj nadbiskupiji, poslanje naviještanja, posvećivanja i upravljanja u ime Kristovo. Želim i molim da naše svećeništvo zasja u svojoj ljepoti i odgovornosti u svakome od nas u svome življenju za svakog vjernika u ovoj Crkvi. Pozdravljam naše redovnike i redovnice, naše bogoslove, kandidate za svećeništvo. Pozdravljam sve naše vjeroučiteljice i vjeroučitelje u školama, osnovnim i srednjim kao i sve katehistice i katehete u župnim zajednicama. Svi vi ste dionici u izgradnji Kraljevstva Kristova i njegov rast je nezamisliv bez svih vas u sadašnjosti i budućnosti. Pozdravljam domaćina našega skupa don Anđelka Buljata, sve članove Organizacijskog odbora SHKM - Zadar 2010. na čelu s mons. Ivanom Mustaćom, gen. vikarom. Poseban pozdrav Katehetskom uredu naše Nadbiskupije koji je dragocjen na suradničkom planu za ostvarivanje zacrtanog programa u organizaciji SHKM.

Započeli smo naš 33. Katehetski dan s Euharistijom. Tako smo intonirali ovo događanje našega Dana. Naime, »Crkva živi od Euharistije. Ta istina ne izražava samo svakodnevno vjersko iskustvo, već u sebi sadrži u sažetom obliku samu *srž misterija Crkve*. Ona s radošću kuša kako se u mnogostrukim oblicima neprekidno obistinjuje obećanje: 'I evo, ja sam s vama u sve dane - do svršetka svijeta (Mt 28,20). Ipak, u Euharistiji, zbog pretvaranja kruha i vina u tijelo i krv Gospodnju, ona se raduje toj prisutnosti jedinstvenom snagom. Otkad je, s Pedesetnicom, Crkva, narod novog Saveza, započela svoj hodočasnički put prema nebeskoj Domovini, taj božanski sakrament nastavio je označavati njezine dane, ispunjavajući je pouzdanom nadom.

Ja, danas u ime svih vas ispovijedam da čvrsto vjerujemo u tu istinu. Vjerujemo da je euharistijska žrtva «izvor i vrhunac cijeloga euharistijskoga života (LG 11). «Zato je pogled Crkve neprekidno upravljen ka njezinu Gospodinu, prisutnom u presvetom Oltarskom Sakramentu, u kojem ona otkriva puno očitovanje njegove neizmjerne ljubavi.» (EE 1).

Na tu sigurnost smo oslonili naš dosadašnji rad u organiziranju Susreta hrvatske katoličke mladeži, Zadar 2010. Ova mjesna Crkva, sa svim svojim duhovnim i pastoralnim snagama, sa svojim prezbiterijem, svojim redovnicima i redovnicama, svojim vjeroučiteljima u školi i katehistima u župama i crkvenim udrugama i zajednicama, oslonjena na svoga uskrslog Gospodina, nazočna u Euharistiji, želi se staviti u službu Crkve u Hrvatskoj.

Dvije stvari, sažeto i određeno želim u ovaj čas iznijeti pred vas,

1. Učinjeno je mnogo u organizaciji SHKM tijekom Godine mladih u našoj Nadbiskupiji. Želim izreći svima priznanje za to. Taj rad, koji će nam danas biti prezentiran, je omogućio da se sada možemo najneposrednije okrenuti, korak po korak, svim radnjama koje slijede u ozbiljnom naporu za uredno odvijanje velikoga skupa hrvatske mladeži u Zadru.

2. Očekujem i tražim najveći stupanj odgovornosti svih vas koji ste u neposrednom zadatku procesa organiziranja Susreta. Isto tako potrebno je da svaki naš svećenik, redovnik, redovnica, sve župe, redovničke zajednice i svaki oblik organiziranog apostolata u obliku molitvenih zajednica, crkvenih udruga i pokreta ponudi Odboru suradnju ili da odgovori na poziv na suradnju, i dade svoj doprinos tom velikom događaju Crkve u Hrvatskoj. Za nas je ovaj zadatak čast i čas odgovornosti. Ovo je najveći događaj koji spremamo u službi Crkve

od nezaboravnog dolaska Pape Ivana Pavla II. u Zadar.

Ne postoji više vrijeme oklijevanja. Sada je vrijeme ljubavi prema Crkvi, ali živoj Crkvi u Hrvatskoj, koja se očituje u mladom pokoljenju katolika Hrvata. Raditi na ostvarenju plana Hrvatske biskupske konferencije znači dati neprolazan doprinos rastu vjere naših mladih. Moramo se složiti s ovom konstatacijom: «Ponuda vjere u današnjem sociokulturalnom okruženju postavlja brojna pitanja i razlog je nemira. Socioreligiozna situacija nekoliko se posljednjih desetljeća prilično izmijenila i neprekidno se mijenja. Djeca i mladi danas rastu u životnom okruženju u koje religiozna kultura zasigurno više ne zauzima prvo mjesto. Ako kršćanska vjera nije više u prvom planu, iz više razloga, "Objektivnih i subjektivnih, to ipak ne znači da mladi ne traže smisao svoga života i da sebi ne postavljaju temeljna pitanja o ljudskom postojanju.»

Svjесni toga, ponudu radosne vijesti Isusa Krista ne možemo zamisliti kao puko

prenošenje znanja nego kao odgovor koji nudimo mladima. Danas smo pozvani razmišljati o našim stavovima, tražiti nove putove i raspravljati o našim iščekivanjima u vezi s različitim mjestima prenošenja vjere. Vjerujem da događaj koji spremamo u Zadru može biti značajan doprinos mladima na putu sazrijevanja u vjeri, a posebno zajedništvu u vjeri. Zato je budući događaj za sve nas u prvom redu milost služenja u trenutku kada mnogi mlade zanemaruju, a nerijetko i optužuju. Pružimo im dokaz da smo s njima na putu kao Crkva u hrvatskom narodu koja je uvijek bila bliska svojom naukom, svjedočenjem i zalaganjem za svakog čovjeka, a posebno za mlade. Neka i ovaj dan bude blagoslovljen od Boga i doživljen kao snažan trenutak našega biskupijskog zajedništva i odlučnosti da služimo našim mladima u ovom osjetljivom trenutku naše Crkve.

Msgr. Ivan Pređa, nadbiskup

PREDAVANJE

Mr. don Gašpar Dodić,

predstojnik Katehetskog ureda Zadarske nadbiskupije

DA RADOST VAŠA BUDE POTPUNA (Iv 15,11)

PASTORALNO-KATEHETSKA PRIPREMA ZA SHKM - ZADAR 2010.

Predstavljanje katehetskog priručnika za voditelje pripremni susreta

Na početku ovog XXXIII. katehetskog dana i našeg zajedničkog susreta, sve vas srdačno pozdravljam i svima želim ugodan radni dan. Posebno pozdravljam našega oca nadbiskupa mons. Ivana, kao i cijenjene kolegice i kolege koji su se spremno odazvali i sastavili kateheze za pripremu za SHKM 2010. u Zadru i pripremili današnji rad u skupinama.

Isto tako, pozdravljam župnika domaćina, don Anđelka Buljata i njegove suradnike i zahvaljujem im što su nam osigurali prostor kako bismo mogli nesmetano raditi.

Dopustite mi samo nekoliko uvodnih misli na početku nove katehetske godine o onome što nam predstoji.

Početak katehetske godine za svakog je pastoralnog djelatnika i katehetu vrijeme radosti i strepnje. Radosti jer ponovno započinjemo hod vjere s djecom i mladima i njihovim roditeljima, ali ujedno i strepnje pred budućnošću s njezinim nepredvidljivim izazovima. Postoji volja započeti dobro, jer kako kaže izreka: „Tko dobro započne obavio je pola posla.“

Svaki kateheta želi krenuti pravim korakom i s pravim stavom. Pored redovitog pastorala ove godine pozvani smo uložiti i dodatni napor pripremajući se za susret HKM, te ga kao domaćini i organizirati.

Pravi stav je, kako stoji u apostolskom pismu *Ulaskom u novo tisućljeće*, sigurnost da nismo sami u našem evangelizacijskom djelovanju: „*I evo ja sam s vama u sve dane do svršetka svijeta*“ (Mt 28, 20). Odatle trebamo crpiti obnovljen zamah u kršćanskom životu, stoji u istom pismu, čineći od

toga, štoviša, nadahnjujuću snagu našega hoda“ (29).

Svjesni ove prisutnosti Uskrsloga među nama, danas sebi postavljamo pitanje koje je upućeno Petru u Jeruzalemu, odmah nakon njegovog govora na Pedesetnicu: „Što nam je činiti?“ (Dj 2,37) u novoj pastoralnoj godini, u godini pripreme Susreta hrvatske katoličke mladeži u našem Zadru?

To se pitamo s optimizmom, puni pouzdanja, premda ne podcjenjujemo poteškoće. Zasiurno nas ne zavodi niti naivno očekivanje da pred velikim izazovima našega vremena može postojati nekakva magična formula.

Ne, neće nas spasiti formula, već Osoba i sigurnost koju nam ona ulijeva: *Ja sam s vama...*

Veliki su izazovi kojima trebamo odvažno pristupiti sa sigurnošću prisutnosti uskrslog Gospodina, koji će nam više nego ikada posvijestiti da samo Duh Sveti može, u vjeri, otvoriti srca djece i mladih i njihovih roditelja da žive Evandjelje, koje im naviještamo u tako teškom kulturološkom kontekstu.

Metodologija i tehnike komunikacije potrebne su nam, ali nisu uvijek i dovoljne.

Zbog toga smo pozvani stvarati prostor za djelovanje trajnim i postojanim zazivanjem Duha Svetoga kroz čitavu katehetsku godinu, a napose na početku. I naša će molitva biti

jača, povećat će se u nama obveza planiranja i brižne pripreme za svaki susret, koristeći sva raspoloživa sredstva za uspješnu katehetsku komunikaciju.

Pred nama se nalazi *katehetski priručnik* za voditelje pripremnih susreta, koji u sebi sadrži katehetsku građu za mlade po kojoj će se oni pripremati za Susret HKM. Svojom strukturom i tematskom podjelom on otkriva cilj: uputiti mlade na izvor istinske sreće i potpune radosti – na Isusa Krista - biti i ostati u njemu. Toj smo temi posvetili i ovaj Katehetski dan.

Neće biti uludo utrošena (izgubljena) ova godina ako kateheta bude dopustio osvojiti (zaraziti) se Kristovom mišlju, zaljubiti se u njegovu osobu, biti privučen njegovim primjerom, usporediti se s njegovim poniznim i blagim srcem. Samo bi iz ovoga mogle nastati nove didaktičke inicijative vezane uz liturgijsku godinu i uz djelotvorno svjedočenje.

SHKM u Zadru prilika je za proslaviti, zajedno s biskupima, svećenicima i mladima u crkvenim zajednicama, s vjernicima prijedeni put vjere, podijeliti ga međusobno i primiti nove poticaje za novi hod. Kateheze nude važno usmjerenje za planiranje i stvaranje novih perspektiva.

Naši susreti s mladima neka budu trajna radionica motivacija i ideja, kako bi SHKM mogao ponuditi ne samo priliku za naviještanje i svjedočenje svijetu onoga što se učinilo, nego također i učiti od iskustva drugih.

Očekuje nas dakle oduševljavajuće djelo u pastoralu. Djelo je to koje nas sve zahvaća. S osjećajem revnosti sv. Pavla koji je uskliknuo: *“Jao meni ako evanđelje ne navješćujem”* krenimo i mi njegovim stopama, praćeni milošću Božjom, u novu katehetsku godinu.

PRIRUČNIK „DA VAŠA RADOST BUDE POTPUNA“

Predstavljanje priručnika za voditelje pripremnih susreta

TEMA: *METODIČKO-DIDAKTIČKA POLAZIŠTA I POSTUPCI U IZRADI KATHEZA*
CILJ: *UPUTITI MLADE NA IZVOR ISTINSKE LJUBAVI I POTPUNE RADOSTI – NA ISUSA KRISTA – BITI I OSTATI U NJEMU!*

Radosni smo što našim mladićima i djevojkama u Domovini i izvan Domovine, njihovim katehetama i katehisticama i crkvenim zajednicama, možemo ponuditi ove kateheze vjere. Ovom katehetskom „zbornikom“, željeli bismo svima pomoći u njihovom nastojanju da trajno napreduju u vjeri i dođu do izvora istinske ljubavi i potpune radosti – do Isusa Krista – i da trajno budu i ostanu u njemu.

Kateheze je napisao tim od dvanaest naših vjeroučiteljica i vjeroučitelja¹, vođeni geslom SHKM – Zadar 2010. „DA VAŠA RADOST BUDE POTPUNA!“, a sadržajno i programski izbor tema odredio je i raspodijelio o. Jozo Milanović.

Ovom prilikom svima njima, u ime Katehetskog ureda, odajem priznanje i duboku zahvalnost za spremnost i golemi trud koji su tijekom proljeća i ljeta, usprkos obiteljskim i obvezama u školi, uložili oko sastavljanja kateheza. To su činili s osobitom radošću i s

¹ RADOST IZABRANJA: Ankica Šango i Tomislav Paleka; RADOST DOZRIJEVANJA: Ružica Anušić i Ivica Kero; RADOST PLODONOSNA: s. Rita Maržić i Marija Klanac-Jozić; RADOST ŽRTVENA: fra Kristijan Kuhar, Sandra Čulina i Martina Maričić; RADOST USKRSNA: Martina Maričić; SLAVITI RADOST POTPUNU I ŽIVJETI RADOST POTPUNU: s. Danijela Kovačević i Jelena Mičić.

velikim zadovoljstvom. Zahvalni smo stoga Gospodinu za milosti koje nam, i po ovom djelu, želi ponuditi u hodu na putu vjere do susreta s Njime u Zadru 2010. godine.

1. Temeljna polazišta i kriteriji za izradu kateheza

Pišući ove kateheze imali smo pred očima stvarno stanje današnjih mladih, prije svega, potrebe vjere i očekivanja mladih koji žive i podnose ovo vrijeme promjena i kriza, koje zahvaćaju cjelokupni život, temeljne istine, osnovne moralne vrijednosti i objektivnu i opću sigurnost vjere, te spoznaju da mladi proživljavaju osjećaje strepnje za ljudske sudbine, zbog čega su u traganju za odgovorima koji će ih u potpunosti zadovoljiti, u traganju za istinskom i sigurnom srećom.

Potom, u njima je još uvijek živa, makar uspavana, želja za evanđeljem, za evangelizacijskom katehezom koju treba razbuditi, kako bi za neke bila učvršćenje kršćanske vjere koju javno svjedoče; za druge, koji se osjećaju zahvaćeni sumnjom i možda „daleki“ bit će ona putokaz tumačenja i savjeta; za neke će biti navještaj spasenja i milosti kako predstavljati i autentičnije živjeti radosne i žalosne događaje života; štoviše pomoći će im da postanu sposobni dati svjedočanstvo drugima o spasenjskoj moći Riječi Gospodnje.

Takvima je upućena ova kateheza, sa sigurnošću da samo Kristovo svjetlo može pokazati siguran put u vremenu i mjesto potpune sreće i radosti u vječnom životu.

Cilj ovih kateheza je otkriti značenje i važnost biti i ostati u Kristu u cilju ostvarivanja smislenog, plodonosnog i radosnog življenja, koje se ostvaruje u crkvenoj zajednici kroz svjesnije i dosljednije prihvaćanje i življenje osobne vjere.

One su samo sredstvo i pomoć u njihovom formiranju za zrelu vjeru: koja se trajno hrani slušanjem Božje Riječi, sakramentalnim životom i osobnom, nadahnutom, djelotvornom i konkretnom molitvom, živim crkvenim iskustvom i misijskom zadaćom, a brižna je za svijet i usmjerena prema vječnosti.

Kateheze imaju pregledno i jasno razrađene teme, koje skladno povezuju teološki, biblijski, liturgijski i antropološki sadržaj. Zastupljena je dakle: *Kristocentrična i trinitarna crta, ekleziološka dimenzija, antropološki poticaj – inspiracija i pripovijedalački stil.*

A vjera u kojoj mladi žele rasti nalazi uporište i opravdanje u Svetom pismu i tradiciji Crkve, *u svjedočenju, slavljenju i življenju prema evanđeoskom programu u djelotvornoj ljubavi.*

2. Metodološki i didaktički pokazatelji:

- Tematski oblikovane kateheze nude građu obrađenu i sažetu u katehetske jedinice, koje oblikuju sadržaj s bitnim biblijskim, teološkim i odgojno – vjerskim naglaskom i porukom.
- Kateheze čine jednu skladnu i jedinstvenu sadržajnu cjelinu, čija se temeljna poruka prenosi stupnjevito, slijedom liturgijske godine, vodeći se logikom i zahtjevnošću, povezanošću rasta i sazrijevanja loze na Trsu, kao postupan i stalan rast ljudskog bića u vjeri koje se stalno mijenja, i koje u sebi sadržava neprekinutu životnu nit s Bogom, od početka svoga postojanja do pune zrelosti odnosno potpunog ostvarenja.
- Razložena je u šest tematskih jedinica, koje se međusobno pretpostavljaju, dopunjuju i upućuju jedna na drugu, a ključna riječ svakog naslova 'radost' prati geslo susreta: „Da vaša radost bude potpuna!“
- Grafički su lijepo uređene, svaka označena posebnom bojom i obogaćene slikama, crtežima i fotografijama koji povezuju sadržaj s realnošću mladih, koji su pridodani kao slikoviti govor koji pospješuje dijalog, meditaciju ili osobno i grupno promišljanje.

- Svaka kateheza, više-manje slijedi isti metodološki postupak: ponuđene su konkretne metodičke upute za rad i razradu svake teme, od individualnog do grupnog oblika rada, te različitih metodičkih pristupa i postupaka do didaktičkih sredstava koja se mogu upotrijebiti. Daje mogućnost višestruke metodičke i medijalne obrade teme, te pruža dobru metodičku obradu s ciljem da se dadnu potrebni poticaji i olakša realizacija katehetskih ciljeva.
 - Na početku svake kateheze je mjesto „izvan teksta“ u kojem su istaknuti ciljevi, metodički pristupi s didaktičkim materijalima i tehničkim pomagalicama u katehetskoj komunikaciji. A na završetku teme navedena je literatura koja može pomoći produblivanju sadržaja.
 - Struktura, dakle, same katehetske jedinice je ova: *molitveni početak, uvod u temu ili motivacija, razrada teme ili poučni dio, aktualizacija ili katehetske zadaće i molitveni završetak.*
 - Ovo su kateheze vjere koje imaju nakanu otvoriti mladima mogućnost osobnog susreta s Kristom i voditi ih do zrele vjere, u ozračju međusobnog zajedništva, gdje svatko može razviti vlastiti identitet i otkriti i slijediti vlastiti poziv, ostvariti svoje odluke i izbore u svjetlu i kontekstu prisposode o Trsu i lozi.
 - Naslovnici su dakle mladi od 16. do 30. godine, zajedno sa svojim katehetama, odgojiteljima i župnom zajednicom.
3. Osvrt na stanje mladih i okolnosti koje treba uzeti u obzir
- Vrlo je vjerojatno da mnogi mladi SHKM više vide kao izlet i od njega očekuju neki spektakularni čin, nego li što će tražiti doživjeti ga kao novu priliku duhovnosti i zajedništva u vjeri. Upravo razmišljamo o tomu kako im pomoći da se što bolje uključe i sudjeluju u zajedničkom slavlju.
 - Zacijelo se mnogi naši mladi slabo uključuju u katehetske susrete u svojim župama, pa na SHKM dolaze slabo pripremljeni. Bit će stoga velika stvar ako ih uspijemo zainteresirati, da se što češće i u što većem broju odazovu na redovite susrete.
 - Kao pomoć njihovoj osjećajnosti i zadaći, u godini pripreme za susret, nudimo im niz kateheza koje su jedan putokaz o „smislu života“, o „radosti života“, i o životu kao pozivu. Ovim katehezama želimo im pomoći da se suoče sa samima sobom, da razmišljaju o onome što već čine i žive, te o izborima koje će život tražiti da učine. Oduševiti ih za radosno življenje, i koliko će oni prihvatiti pozitivna iskustva, te time više sazreti u ovoj godini, to će se, u nekoj mjeri pokazati tek u budućnosti.
 - Svaka kateheza sadrži lagani stil i otvorena, jednostavna i obična pitanja. Mladi će na ovaj način biti potaknuti na jedan proces samosvješćivanja, što je i namjera učiniti ih protagonistima njihova rasta i sazrijevanja. Ne želimo im dati već gotove odgovore (pripravljene), niti im priložiti modele života da bi ih automatski prihvatili, nego im nudimo poticaje za razmišljanje da oni osobno otkriju svoj poziv u dubini i budu svjesni kakvi su, gdje se nalaze i dokle su sposobni stići.
 - Tematske jedinice zamišljene su kao osobno razmišljanje i razmišljanje u grupi. To je jedna vrsta najosobnijeg dnevnika, kroz koji se svaki mladi čovjek sučeljava sa samim sobom, kao u ogledalu. Stoga kateheze daju prostora promišljanju i izazovima za stvaranje odluka i izbora.
 - Individualizam je u našoj zemlji i kulturi naglašen, pa stoga može stvarati probleme u stvaranju međusobnog zajedništva mladih. Po pitanju naše vjere u svakodnevnom životu često se vrtimo sami oko sebe. To je posebno vidljivo na sv. Misi nedjeljom.

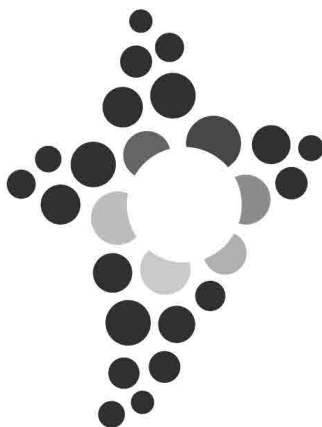
- Susret treba uroditi velikim rezultatom – mladi trebaju pokazati pravo lice Crkve, drugačije nego li ga mediji prikazuju, treba doživjeti kako mladi govore o svojoj vjeri, treba dati prostora onomu što znači iskusiti biti kršćanin danas, treba se doživjeti jedinstvenost događaja koji će mlade, ohrabrene i oduševljene, ponijeti u sivu i tešku svakodnevicu.
- Ovdje postoji opasnost koju treba ukloniti, a ta je da se zaboravi svakodnevna vjera i životna pomoć vjere. Stoga mladima treba već prilikom pripremanja za susret omogućiti uključenje u školu molitve, razvijati svakodnevnu duhovnost i stvarati zajedništvo.
- Problem kojega treba postaviti: ako ja nisam oduševljen i osvjedočen (uvjeren) teško ću, naravno, moći druge oduševiti. Geslo susreta treba postati životno geslo mladima. Mlade treba motivirati i pitati ih žele li stvarno za Krista zadobiti nove kršćane?
- Pobuditi i razviti kod mladih osjećaj za Crkvu i vjeru i njenu budućnost, otkriti plan Božji koji Bog ima s njima za Crkvu i društvo, graditi kuću na stijeni, oblikovati život iz vjere i molitve, slijediti Krista i za nj se oduševiti.

Teme su koje ćemo produbiti u radionicama...

4. Zaključak:

- Želja nam je da ovako sadržajno raspoređene i metodološki postavljene kateheze ostvare svoju svrhu: uvesti mladog čovjeka ne samo u dodir nego u zajedništvo, u bliskost s Isusom Kristom. A ono zbog same svoje dinamike potiče učenika na sjedinjenje sa svim onim s čime je sam Isus Krist bio duboko sjedinjen: s Bogom, svojim Ocem koji ga je poslao u svijet, i s Duhom Svetim koji ga je poticao na poslanje; s Crkvom, svojim tijelom, za koju se darova, i s ljudima, svojom braćom, čiju je sudbinu htio dijeliti (usp. ODK 80-81).

Mr. don Gašpar Dodić

HOMILIJA O. NADBISKUPA NA BLAGDAN ROĐENJA MARIJINA

Crkva Koludrica benediktinki svete Marije,
Zadar, 8. rujna 2009.

1. Danas slavimo rođenje Marijino. Kao i svi drugi glavni Marijini blagdani i blagdan Rođenja potječe izvorno iz Crkve na Istoku. Koncem VII. stoljeća uveo ga je u Zapadnu Crkvu Sergej I. Papa s Istoka. Prvotno je bio zamišljen kao blagdan posvete crkve sv. Ane u Jeruzalemu. Tradicija na to mjesto stavlja ubogu kuću Joakima i Ane, dalekih Davidovih potomaka, roditelja blažene Djevice Marije. U štovanju rođenja Marijina treba tražiti duboku istinu naše vjere: dolazak Bogo-čovjeka na zemlju. Bog Otac ga je pripravljaio kroz duga stoljeća. Božanska osoba Spasitelja nadvisuje beskrajno sve što je čovječanstvo moglo iznjedruti na povijesnom putu. Tako se može reći da je povijest ljudska, polagano i teško rađanje uvjeta, potrebnih za utjelovljenje Sina Božjega. Marija je, dakle, na kraju nepregledne povorke, osoba, koja je svojom vjerom i svojim «neka mi bude» omogućila dolazak Spasitelja svijeta. Njezina je veličina i uzvišenost u njezinoj povezanosti s Kristom. Zato vas sve pozivam riječima ulazne pjesme današnje sv. Mise: «Radosno svetkujmo Rođenje blažene Marije Djevice: iz nje se rodilo Sunce pravde, Krist, Bog naš».

2. Rodoslovlje pak s nama dalekim imenima, približava nam činjenicu Kristove ucijepljenosti u ljudsku povijest. To rodoslovlje iznosi pred nas dvije činjenice: prva je ta, da je Bog htio biti potreban ljudskog posredništva kroz svetu povijest Izraela, da bi Sin Božji, utjelovljenjem došao na svijet. Zato je s Abrahamom započeo lozu koja će završiti s Josipom, mužem Marijinim od koje se, iz djevičanskog krila, po Duhu Svetom, rodio Isus koji se zove Krist.

Druga je činjenica: Bog je u ostvarivanju svoga plana spasenja za sve ljude, htio u svakom vremenu imati čovjeka za

suradnika, posebno članove svoje Crkve, članove novoga Božjega naroda. Svaki čovjek je pozvan u život, zemaljski i onaj neprolazni, u nebu. Svaka osoba je pozvana na put vjere u Sina Božjega, u Riječ, Tijelom postalu, koja nam otkriva Božje očinstvo i dariva sinovstvo u Bogu. Postajemo sinovi po Sinu.

3. To nam otkriva Božje namjere da u svakom vremenu poziva ljude koji će, s jedne strane, biti svjedoci Božjeg zahvata u njihov život, i ujedno svjedoci da su ljubljeni od Boga te se tako po njima utjelovljuje u svakom vremenu u čovjekovu povijest, što više u život svakoga čovjeka.

Ta sigurnost da je živi Bog s nama na putu, što više u svakom našem koraku, u vremenima krize kao i u vremenu uzleta, osobnog i zajedničkog, jest izvor i temelj istinske nade da je svaki čovjek vrijednost za Boga te da čovjek može Boga doseći. Vi, Benediktinke, ovdje okupljene razmišljate o svojoj ulozi u Crkvi i svijetu. Pitate se ovih dana: «Imamo li mi Benediktinke i Benediktinci riječ za svijet?» Koju riječ možete reći našem nemirnom i umornom vremenu? Ta riječ jest nada, nama kršćanima je povjerena, da je živimo i da je posvjedočimo drugim ljudima, vjernicima i nevjernicima, agnosticima kao i borbenim ateistima. To je stvarnost našega pluralističkog svijeta. Apostol Petar nas potiče: «Krist Gospodin neka bude svet u srcima vašim te budite uvijek spremni na odgovor svakomu koji od vas zatraži obrazloženje nade koja je u vama...» (1 Pt 15-16). Bog, dakle, na nas računa u vremenu u kojem živimo da ga posvjedočimo svojim životom prožetim evanđeljem ali i da ljudi u nama prepoznaju izvanjski znak njegove nutarnje nazočnosti u nama i u svijetu.

4. Ovo razmišljanje večeras je, dakle, potaknuto i nazočnošću oca Opat

Primasa iz Rima i časni članica Benediktinskog reda iz više zemalja svijeta. Benediktinke, među nama nazočne razmišljaju zajedno: kako danas biti znak nade u svijetu ranjenom beznađem koji je posljedica suvremenog sekularizma. Kao što znamo sekularizam (sekularizacija) ide ne samo za autonomijom svjetovnih vrijednosti, već za potpunim uklanjanjem svetoga iz ljudskog života i društva. Suvremeni čovjek opijen znanstvenim i tehničkim napretkom smatra da svijetu nije potreban Bog, a da čovjek svojom moći može ostvariti sebe, svoje društvo i svijet, koji da bi bio sretan, ne treba Boga. Sekularizirani čovjek ne traži samo autonomiju svjetovnih područja, već se postavlja apsolutom, mjerilom dobra i zla, graditeljem povijesne i društvene sudbine bez ikakva odnosa prema svetome i božanskom.

5. Kolike su zablude takvog životnog pogleda i stava govori nam krvavo XX. stoljeće prožeto ideologijama marksizma, nacizma i fašizma. I današnji čovjek vidi svu ograničenost ljudskih teorija bez Boga u svijetu zamršenih kriza kao što je i najnovija svjetska kriza koja je pogodila i tzv. najbogatije i najsiriomašnije zemlje. Čovjek lišen morala postaje opasan za samoga sebe i svoga bližnjega. Više mu nije ništa sveto, ni osoba, ni obitelj, ni društvo, ni budućnost koja je lišena svake nade.

Pred takvom stvarnošću i mi u Crkvi, posebno unutar zapadne civilizacije, pritisnuti njezinim duhom, živimo razdoblje straha pred vlastitom budućnošću. Problem se pojačava pred činjenicom drastičnog pada duhovnih zvanja u Crkvi stare Europe i Amerike. Taj strah pokazuje donekle da je Crkvu iznutra nagrizla nevjera u snagu Evanđelja. Posljedica toga je zahvaćenost duhom svijeta što se očituje u mlakom duhovnom životu vjernika ali i u redovima, nas svećenika, redovnika i redovnica. U mnogima od nas slabi duh žrtve i molitve u ostvarivanju Kraljevstva Božjega na zemlji. Poniznost i

poslušnost u Crkvi danas su najtraženije kreposti, što znači da su u krizi. Zaboravlja se u Crkvi, da su svaki kršćanin i cijela Crkva, znak vidljivi koje Gospodin zove «gradom na gori», a mi se u Crkvi često guramo u neprepoznatljivost – anonimnost koja crkvene ljude zaštićuje od neugodnosti, a zapravo je riječ o dragovoljnom bijegu u nevidljivost kao da je biti redovnik ili redovnica ili svećenik privatna stvar, a ne poslanje pod cijenu moralnog ili čak fizičkog mučenja.

6. Može li dakle, sadašnje lice Crkve, predstavljeno po nama, posvećenim osobama, biti govor nade suvremenom čovjeku. Nije lako odgovoriti na to pitanje. Ako se u svojim biskupijama i svojim redovničkim zajednicama, kontemplativnim ili apostolskog otvorenog života, suobličimo ovome svijetu, životom i izgledom, nećemo moći biti znak nade suvremenom čovjeku.

Ali je sigurno da je danas čovjeku potrebno posvjedočiti daje Bog živ; da ljubi čovjeka; da je vjera put otkrivanju smisla života i povijesti; da su etika i moral put punom dostojanstvu čovjeka, da je živi Krist u Euharistiji, i u Crkvi izvor života za «umorne i opterećene»; da smo iznova kao i u tolikim kriznim situacijama kroz povijest Crkve pozvani biti «sol zemlje i svjetlo svijeta» životom i prepoznatljivim izgledom svoga posvećenog ruha. Što se više upravo to ostvaruje u našem životu, to ćemo više moći reći da smo znak nade današnjem ugroženom i zbunjenom čovjeku. Naša vjernost Gospodinu Isusu bit će zalag novih darova na polju duhovnih zvanja. Trebamo ih zaslužiti vjernošću života Evanđelju i upornom molitvom Gospodaru žetve da nam daruje u Crkvi, svima i biskupijama i redovima nove apostole za poslanje Crkve i da nas obraduje nadom da je i po njima živ u Crkvi svojoj. Budimo neumorni molitelji pred Gospodinom na tu nakanu. Amen.

ODREDBE I OBAVIJESTI

MILOSTINJA ZA GRADNJU CRKVE HRVATSKIH MUČENIKA NA UDBINI

Broj: 1669/2009.

Zadar, 17. kolovoza 2009.

Svim župnim uredima i upraviteljima crkava u Zadarskoj nadbiskupiji

Draga braćo svećenici!

Podsjećam vas da se po odluci Hrvatske biskupske konferencije, u svim našim crkvama, u nedjelju, 6. rujna ove godine, skuplja kolekta namijenjena gradnji Crkve hrvatskih mučenika na Udbini koju treba predati u Ekonomat.

Ovu kolektu je potrebno najaviti i potaknuti vjernike na sudjelovanje.

U prilogu Vam dostavljam Poruku naših biskupa povodom Dana Hrvatskih mučenika i gradnje Crkve hrvatskih mučenika na Udbini.

S poštovanjem Vas pozdravljam i blagoslivljam.

+ Ivan, v.r.
nadbiskup

PROSLAVA DANA HRVATSKIH MUČENIKA NA UDBINI

Broj: 1670/2009.

Zadar, 17. kolovoza 2009.

Svim župnim uredima i upraviteljima crkava u Zadarskoj nadbiskupiji

Draga braćo svećenici!

Zadarska nadbiskupija organizira hodočašće na proslavu Dana hrvatskih mučenika na Udbini, u subotu, 12. rujna ove godine.

Stoga Vas potičem da u svojim župama animirate vjernike, da se odazovu na proslavu.

Svečana sveta misa bit će u 11 sati. U 9 sati bit će pobožnost Križnoga puta koji će krenuti od crkve sv. Marka na Krbavskom polju i ići prema Crkvi hrvatskih mučenika na Udbini.

Polazak autobusa s mjesta odredišta je u 7 sati. Cijena po osobi iznosi: 50,00 kn. Sa sobom je potrebno ponijeti hranu. Svećenici neka sa sobom ponesu albu i štolu crvene boje.

Prijave za hodočašće neka se vrše u župama, na razini svakog dekanata. Svaki dekanat neka prijavi broj autobusa u Ekonomat Nadbiskupije, najkasnije do srijede, 10. rujna 2009. godine, do 12 sati, radi rezervacije autobusa. Karte će se moći podignuti u Ekonomatu.

Molim preč. dekane da preuzmu organizaciju hodočašća u suradnji sa Nadbiskupijom.

S poštovanjem Vas pozdravljam i blagoslivljam.

+ Ivan, v.r.
nadbiskup

SPOMEN PROSLAVE „BRANIMIROVE GODINE“

Broj: 1671/2009.

Zadar, 17. kolovoza 2009.

Svim župnim uredima i upraviteljima crkava u Zadarskoj nadbiskupiji

Draga braćo i sestre!

U nedjelju, 6. rujna 2009. godine u Ninu, obilježiti ćemo 1130 godina vjernosti Hrvata Bogu i katoličkoj Crkvi.

Stoga, pozivam vjernike Zadarske nadbiskupije na svetu misu u 11.30 sati u župnu crkvu sv. Anselma u Ninu. Svećenici koji mogu neka se priključe koncelebraciji.

Želja mi je da se uvijek sjećamo velebnog slavlja „Branimirove godine“ 1979. na Grguru i da obnavljamo zavjet „Hrvatska katolička obitelj, dnevno moli i nedjeljom slavi misu“.

Predprogram slavlja započet će u 11 sati u župnoj crkvi u Ninu.

S poštovanjem Vas pozdravljam i blagoslivljam.

+ Ivan, v.r.
nadbiskup

SPOMEN PROSLAVE „BRANIMIROVE GODINE“ – NINSKI DEKANAT

Broj: 1672/2009.

Zadar, 17. kolovoza 2009.

Svim župnim uredima Ninskog dekanata

Draga braćo i sestre!

U nedjelju, 6. rujna 2009. godine u Ninu, obilježiti ćemo 1130 godina vjernosti Hrvata Bogu i katoličkoj Crkvi.

Pozivam sve vjernike Ninskog dekanata na svečanu svetu misu u 11.30 sati u župnu crkvu sv. Anselma u Ninu, koju ću osobno predvoditi.

Želja mi je da se uvijek sjećamo velebnog slavlja „Branimirove godine“ 1979. na Grguru i da obnavljamo zavjet „Hrvatska katolička obitelj, dnevno moli i nedjeljom slavi misu“.

Predprogram slavlja započet će u 11 sati u župnoj crkvi u Ninu.

Određujem da toga dana, u svim župama Ninskog dekanata sv. Mise prijepodne završe do 10 sati, uz mogućnost da budu i poslijepodne.

Svećenike, redovnike i redovnice molim da prijave za domjenak izvrše do Katehetskog dana (3. rujna 2009.) u ured Kancelara.

S poštovanjem Vas pozdravljam i blagoslivljam.

+ Ivan, v.r.
nadbiskup

DOPRINOS ZA OBITELJSKI CENTAR

Broj: 1738/2009.

Zadar, 27. kolovoza 2009.

Svim župnim uredima u Zadarskoj nadbiskupiji

Draga braćo svećenici,

Već dugi niz godina u prostorijama pastoralnog centra Bezgrešnog začeća BDM na Boriku organiziraju se Priprave za brak. Mnogi mladi prošli su ovu pripravu. Za pripravu na brak potreban je prostor, kojega treba održavati, uređivati, opremiti. Isto tako potrebni su i suradnici koje treba prigodno nagraditi. Sve to iziskuje i novčana sredstva.

Stoga je na Ekonomskom vijeću Zadarske nadbiskupije odlučeno da svaka župa koja šalje mladence na pripravu doprinosi za pokrivanje troškova. Taksovníkom Zadarske nadbiskupije br.: 2082/2000., od 11. prosinca 2000. godine (vidi: Vjesnik Zadarske nadbiskupije 1-2/2001. str. 82-84) određen je iznos koji se treba uplatiti u Ekonomatu s naznakom za „Obiteljski centar“. Međutim, do danas i pored opetovanog dopisa br.: 2419/2008., od 10. studenoga 2008. godine vrlo rijetki župnik je uplatio na taj konto, a svjedoci smo da sve više mladih dolazi na priprave za brak.

Saslušavši mišljenje članova Ekonomskog vijeća dosadašnje odluke stavljaju se van snage, a određujem

da od rujna 2009. godine mladenci koji dolaze u Centar prigodom preuzimanja Potvrde uplate iznos od 50,00 kn kako bi se pokrili troškovi.

Svaki župnik koji šalje mlade u Centar dužan je obavijestiti mladence o njihovoj obvezi.

S poštovanjem Vas pozdravljam.

+ Ivan, v. r.,
nadbiskup

Velika Gospa, Zadar-Belafuža, 2009.

BRAČNI VIKEND

Broj: 1797/2009.

Zadar, 10. rujna 2009.

Svim župnim uredima i upraviteljima crkava u Zadarskoj nadbiskupiji

Draga braćo svećenici!

I u ovoj pastoralnoj godini želimo jednom broju naših bračnih parova ponuditi duhovne sadržaje kroz Zajednicu bračnih susreta, tj. kroz Bračni vikend.

Smisao je Zajednice i Vikenda pomoći bračnim parovima da ljepše i kvalitetnije žive svoj sakrament braka. Bračni vikend je prekrasna prilika i poklon Crkve parovima za osobnu, bračnu i duhovnu obnovu odnosa.

Stoga Vas molim za suradnju tako da potaknete ili preporučite pojedinom bračnom paru Vaše župe Bračni vikend. Bračni vikend će se održati od 9. - 11. listopada ove godine u franjevačkom samostanu sv. Duje u Kraju (o. Pašman).

Prijave u Nadbiskupskom ordinarijatu u Zadru (Ured bilježnika, gđa Tamara Šužberić, tel. 208-660, fax. 208-640).

Sve Vas pozdravljam i blagoslivljam u Gospodinu.

+ Ivan, v.r.
nadbiskup

PRIPREME ZA SHKM U ZADRU 2010. - ODREDBE

Broj: 1804/2009.

Zadar, 10. rujna 2009.

*Svim svećenicima, redovnicima, redovnicama, bogoslovima, vjeroučiteljima
i župnim katehetama Zadarske nadbiskupije*

Draga braćo i sestre!

Održavanjem 33. katehetskog dana Zadarske nadbiskupije započeli smo novu pastoralnu i katehetsku godinu, tijekom koje smo pozvani uložiti dodatni napor radi što bolje pripreme za Susret hrvatske katoličke mladeži, kojemu smo domaćini 2010. godine.

Zato određujem sljedeće:

- 1. Neka se u svakoj župi Nadbiskupije moli za uspjeh Susreta u molitvi vjernika i na vjeronaučnim susretima, a još intenzivnije u korizmeno vrijeme, neposredno pred Susret. Molite posebno s mladima za uspjeh Susreta. Odredite dan, način i mjesto za molitvu.
- 2. Neka se u svakoj župi formira jedna grupa mladih koja će se za susret pripremati prema pripremljenom katehetskom priručniku *Da vaša radost bude potpuna*. U župama grada Zadra neka se formiraju grupe studenata i radničke mladeži s istim ciljem. To ne isključuje redoviti župni pastoral sa svim ostalim uzrastima.
- 3. Pozovite sve vaše mlade, prvenstveno one koji su se prijavili za aktivno sudjelovanje u pripremi Susreta, na seminar (duhovnu obnovu) koju Nadbiskupija organizira, a vodit će ju fra Zvezdan Linić. Duhovna obnova održava se od 6. do 8. studenoga 2009. godine u dvorani Jazine. U tom terminu neka župe ne organiziraju slične stvari.

- 4. Svaka župa obvezna je u Ured za pastoral mladih dostaviti popis volontera, župnih animatora i drugih mladih koji će pomagati u pripremama za Susret najkasnije do 15. listopada 2009. godine.
- 5. Za vrijeme održavanja Susreta 8. i 9. svibnja 2010. godine neka se ne slave vjenčanja ili neka druga paralelna slavlja u župama Nadbiskupije.

Svima pozdrav i blagoslov.

+ Ivan, v.r.
nadbiskup

CRKVENE MATICE I DRUGE UREDSKE KNJIGE

Broj: 1838/2009.

Zadar, 15. rujna 2009.

Svim župnim uredima u Zadarskoj nadbiskupiji

Draga braćo župnici!

Na temelju uvida u stanje župnih ureda, posredno ili neposredno, tijekom Pastirskih pohoda moram konstatirati da veliki broj župnih ureda u našoj Nadbiskupiji nema sve potrebne uredske knjige koje je propisala Hrvatska biskupska konferencija.

Prema Pravilniku o crkvenim maticama i drugim uredskim knjigama koji je donesen na XXII. plenarnom zasjedanju HBK u Zagrebu od 24.-26. travnja 2001. godine svaki župni ured mora imati sljedeće župne knjige:

1. MATIČNE KNJIGE (kan. 535 & 1)

1. Matica krštenih
2. Matica vjenčanih
3. Matica umrlih

2. DRUGE ŽUPNE UREDSKE KNJIGE

1. Knjigu katekumena
2. Knjigu potvrđenih
3. Knjigu prvopričesnika
4. Urudžbeni zapisnik
5. Knjigu kronike župe (spomenicu)
6. Knjigu blagajničkog dnevnika (primitaka i izdataka)
7. Knjigu pokretnog i nepokretnog inventara
8. Knjigu primljenih u puno zajedništvo Katoličke crkve
9. Knjigu primljenih misnih nakana
10. Knjigu o pojedinim zakladnim obvezama
11. Knjigu župnih oglasa
12. Knjigu ženidbenih navještaja
13. Knjigu providenih bolesnika
14. Knjigu o Stanju duša ili kartoteku
15. Imenik vjeroučenika
16. Vjeronaučni dnevnik rada

Ovime određujem da svaka župa mora imati gore navedene matične knjige i druge uredske knjige.

S poštovanjem Vas pozdravljam.

+ Ivan, v.r.
nadbiskup

PRIJAVA SLAVLJA SV. POTVRDE

Broj: 1895/2009.

Zadar, 15. rujna 2009.

Svim župnim uredima u Zadarskoj nadbiskupiji

Draga braćo župnici,

pozivam Vas da svi, koji planirate sv. Potvrdu u svojoj župi iduće, 2010. godine, do 16. studenoga ove godine to prijavite u Nadbiskupski ordinarijat (Ured kancelara) s naznakom eventualnog termina. Kada primim sve termine, odredit ću, kao i svake godine dan Potvrde uvažavajući određene potrebe i posebnosti.

S poštovanjem Vas pozdravljam.

+ Ivan, v. r.
nadbiskup

OBVEZE PREMA NADBISKUPIJI I MISNA TABLICA

Broj: 1896/2009.

Zadar, 15. rujna 2009.

S danom 30. rujna 2009. godine, završava III. tromjesečje 2009. godine. Potrebno je podmiriti župne obveze prema Nadbiskupiji (*30 % brutto redovnih primanja za III. tromjesečje o.g.; Takse sprovoda i vjenčanja; Milostinja za gradnju Crkve hrvatskih mučenika na Udbini*) kao i obveze svećenika (*Misna tablica za III. tromjesečje*). Oni koji nisu podmirili župne i osobne obveze za II. tromjesečje dužni su podmiriti.

Pozdrav i blagoslov u Gospodinu!

+ Ivan, v. r.
nadbiskup

MISIJSKA NEDJELJA

Broj: 1929/2009.

Zadar, 25. rujna 2009.

Draga braćo svećenici,

Ovogodišnju Misijsku nedjelju slavimo 18. listopada 2009., u Dvadeset i devetu nedjelju kroz godinu. Dopuštena je samo jedna zavjetna misa i to neka bude središnja nedjeljna župna misa u jednoj od župa svećenikova posluživanja. Ostale su mise od nedjelje, s time da se na svim misama prenesu glavni naglasci Poruke pape Benedikta za Misijsku nedjelju, koju donosimo u ovom broju Vjesnika (vidi: Sveta Stolica).

Milostinja od Misijske nedjelje, na svakoj misi u svim crkvama Nadbiskupije, predaje se u Ekonomat s naznakom: *Za misije*.

Pozdrav i blagoslov u Gospodinu!

+ Ivan, v. r.
nadbiskup

IMENOVANJA I RAZRJEŠENJA

1. Don Mladen KAČAN razrješen je službe Dijecezanskog direktora Papinskih misijskih djela (Broj: 1708/2009., od 13. srpnja 2009.);
2. Don Mladen KAČAN razrješen je službe dekana dekanata Zadar – Istok (Broj: 1650/2009., od 10. kolovoza 2009.);
3. Don Čedomil ŠUPRAHA razrješen je službe dekana Benkovačkog dekanata (Broj: 1649/2009., od 10. kolovoza 2009.);
4. Mr. don Mario SIKIRIĆ razrješen je službe člana Svećeničkog vijeća Zadarske nadbiskupije - Izborna jedinica dekanat Zadar – Zapad (Broj: 1662/2009., od 13. kolovoza 2009.);
5. Fra Andrija BILOKAPIĆ razrješen je službe člana Svećeničkog vijeća Zadarske nadbiskupije – Izborna jedinica: svećenici redovnici u samostanima na području Nadbiskupije (Broj: 1509/2009., od 13. kolovoza 2009.);
6. Don Elvis KNEŽEVIĆ imenovan je dekanom Benkovačkog dekanata (Broj: 1853/2009., od 16. rujna 2009.);
7. Don Josip Radoica PINČIĆ imenovan je dekanom dekanata Zadar – Istok (Broj: 1854/2009., od 16. 9. 2009.);
8. Don Damiru JURIČINU produžen je mandat službe dekana Ražanačkog dekanata, na idućih pet (5) godina (Broj: 1857/2009., od 16. rujna 2009.);
9. Don Mariju SOLJAČIĆU produžen je mandat službe dekana Ugljanskog dekanata, na idućih pet (5) godina (Broj: 1858/2009., od 16. rujna 2009.);
10. Don Anđelku BULJATU produžen je mandat službe dekana dekanata Zadar – Zapad, na idućih pet (5) godina (Broj: 1859/2009., od 16. rujna 2009.);
11. Darko MARUŠIĆ, bogoslov imenovan je pastoralnim suradnikom u župi sv. Stošije u Biogradu n/m (Broj: 1867/2009., od 16. rujna 2009.).

Proslava obljetnice Branimirove godine, Nin 2009.

OBAVIJESTI

SVEĆENIČKE REKOLEKCIJE U PASTORALNOJ GODINI 2009./2010.
--

3. rujna 2009.

33. KATEHETSKI DAN ZADARSKE NADBISKUPIJE

14. listopada 2009.

- Krunica, predvodi mons. Ivan Mustać
- Don Šimun Šindija: *Smještaj sudionika Susreta hrvatske katoličke mladeži, Zadar 2010.*

4. studenoga 2009.

- Euharistijsko klanjanje, predvodi don Antun Pećar
- Dr. Stjepan Baloban: *Što ugrožava identitet svećenika danas*
- Don Igor Ikić: *Uloga animatora i volontera na Susretu hrvatske katoličke mladeži (priopćenje)*

25. studenoga 2009.

- Pokorničko bogoslužje, predvodi don Anđelko Buljat
- O. mr. Jozo Milanović OSB, mr. don Dario Tičić, don Marino Ninčević: *Predstavljanje predprograma i Euharistijskog slavlja za SHKM*

20. siječnja 2010.

- Srednji čas, meditacija, predvodi don Zdenko Milić
- Vlč. Ivan Miklenić: *Svećenik i mediji*
- Don Ivica Jurišić: *Izvješće tehničkog odbora za SHKM*

24. veljače 2010.

- Euharistijsko slavlje, predvodi o. Nadbiskup
- GODIŠNJA SVEĆENIČKA SKUPŠTINA

8. ožujka 2010. (ponedjeljak)

- Pokorničko bogoslužje, predvodi don Gašpar Dodić
- Dr. Davor Pavlina: *Znanost i vjera*

21. travnja 2010.

- Euharistijsko klanjanje, predvodi don Srećko Petrov
- Don Zdenko Dundović: *Ususret SHKM 2010.*
- Kratki interventi svih voditelja odborâ

8. - 9. svibnja 2010.

SUSRET HRVATSKE KATOLIČKE MLADEŽI U ZADRU

Lipanj, 2010.

SVEĆENIČKI DAN – HODOČAŠĆE SVEĆENIKA

REKOLEKCIJE ZA ČASNE SESTRE
U PASTORALNOJ GODINI 2009./2010.

3. rujna 2009.

KATEHETSKI DAN

21. listopada 2009.

Pokorničko bogoslužje (Biogradski dekanat) - Euharistijsko slavlje
Mons. Ivan Mustačić: Crkva pred izazovom pastorala mladih i pastoralu obitelji

11. studenoga 2009.

Pokorničko bogoslužje (Dugootočki dekanat)- Euharistijsko slavlje
O. Nadbiskup: Identitet redovnice u sekulariziranoj kulturi

2. prosinca 2009.

Pokorničko bogoslužje (Ninski dekanat)- Euharistijsko slavlje
Don Josip Lenkić: Kršćanin – čovjek nade

13. siječnja 2010.

Pokorničko bogoslužje (Novigradski dekanat)- Euharistijsko slavlje
O. Damjan Kružičević OSB: Redovnice i askeza

2. veljača 2010.

SVIJEĆNICA – DAN POSVEĆENOG ŽIVOTA

17. ožujka 2010.

Pokorničko bogoslužje (Paški dekanat)- Euharistijsko slavlje
Mons. Joso Kokić: Isus, učitelj molitve

14. travnja 2010.

Pokorničko bogoslužje (Pašmanski dekanat) - Euharistijsko slavlje
Dr. s. Thea Filipović: Vjesnice uskrsne nade

8. - 9. svibnja 2010.

SUSRET HRVATSKE KATOLIČKE MLADEŽI

Lipanj 2010.

DAN REDOVNICA

PASTIRSKI POHODI
u 2009. godini

ZEMUNIČKI DEKANAT

Škabrnja	2. - 4. X. 2009.
Zemunik	9. - 11. X. 2009.
Galovac	16. - 18. X. 2009.
Gorica - Raštane	23. - 25. X. 2009.
Murvica i Briševo	13. - 15. XI. 2009.
Poličnik i Suhovare	20. - 22. XI. 2009.
Visočane	27. - 29. XI. 2009.

DUHOVNE VJEŽBE ZA SVEĆENIKE ZADARSKE NADBISKUPIJE

III. turnus

Samostan Bezgrešnog začeća BDM - Karin
Nedjelja, 30. kolovoza – srijeda, 2. rujna 2009.
Voditelj: fra Miroslav BUSTRUC

1. Mons. Ivan PRENDA, nadbiskup	9. Don Anđelo ZORIĆ
2. Don Josip Radojica PINČIĆ	10. Don Pavao ZUBČIĆ
3. Don Augustin LOZIĆ	11. Don Jošo KERO
4. Don Ante DELIĆ	12. Don Krešo ĆIRAK
5. Don Boris PEDIĆ	13. Don Stjepan VINKO
6. Don Gašpar DODIĆ	14. Don Grgo BATUR
7. Don Zdenko MILIĆ	15. Don Jure ZUBOVIĆ
8. Don Damir JURIČIN	

DUHOVNE VJEŽBE PRIVATNO OBAVILI:

1. Don Božo BARIŠIĆ: Motecassino, 27. – 30. 7. 2009.
2. Mr. Don Josip RADIĆ: Međugorje, 29. 6. – 4. 7. 2009.
3. O. Mario AKRAP: Međugorje, 29. 6. – 4. 7. 2009.

MANDATI VJEROUČITELJA ZA ŠK. GOD. 2009/2010.

A. MANDATI NA NEODREĐENO VRIJEME DO OPOZIVA

1. Nada Dominis	8. Tomislav Paleka
2. Marina Fabijanić	9. Ivanka Peranić
3. Ivana Filipović	10. Lenka Radić
4. Jolida Klarić	11. Marija Šimunić
5. Šime Lonić	12. Anita Vedrić
6. Mladenka Mamić	13. Ružica Zelić
7. Hrvoje Oštrić	14. Iva Žižić

B. JEDNOGODIŠNJI MANDATI

1. Ivanka Čirjak
2. DonTomislav Dubinko
3. Lucija Džapo
4. Darija, s . Pia, Herman
5. Ivona Marija Maržić
6. Cecilija Pedić
7. Marin Ruić
8. Ivana Strika

C. MANDATI ZA ZAMJENU

1. Ana Ćurko
2. Ivana Ivanov
3. Marinko Karamarko
4. Grgo Mišković
5. Marijana Smolić
6. Nada Šarlija
7. Katica Špralja
8. Marijana Šušić
9. Ivana Viduka
10. Mira Vukić

Misa Klasične gimnazije „Ivana Pavla II.“, na početku šk. god 2009./2010., Katedrala, rujan 2009.

STATISTIKA

ODGOJITELJI I SJEMENIŠTARCI NADBISKUPSKOG SJEMENIŠTA „ZMAJEVIĆ“ - šk. god. 2009./10.

Rektor: don Marino Ninčević

Duhovnik: don Stanislaw Wielinski

<i>I. razred</i>	<i>Nad/biskupija</i>	<i>II. razred</i>	<i>Nad/biskupija</i>
1. Bradić Branko 2. Mustać Josip 3. Palić Mario 4. Luka Mažar	Zadarska Zadarska Zadarska Gosp.-senjska	1. Bulić Marko 2. Ivančević Mato 3. Štromajer Mihael 4. Perković Kristian 5. Vicković Ante 6. Vicković Božo	Zadarska Zadarska Krčka Riječka Zadarska Zadarska
<i>III. razred</i>	<i>Nad/biskupija</i>	<i>IV. razred</i>	<i>Nad/biskupija</i>
1. Gavranović Anto 2. Jordan Ivan	Zadarska Zadarska	1. Brajdić Krunoslav 2. Dražina Ante 3. Kordić Nino 4. Mažar Josip 5. Mikulić Ante 6. Šustić Luka 7. Vukšić Goran	Gosp. – senjska Zadarska Krčka Gosp. – senjska Zadarska Zadarska Gosp. – senjska

Susret Nadbiskupa s bogoslovima, Karin, rujan 2009.

PASTORALNI PRILOG

Tonči Trstenjak

Povijest *Bračnih susreta* u Hrvatskoj

*Prenosimo iz „Obnovljeni život“ (63) 2 (2008), str. 199-212;
UDK 265.5:25(497.5)*

Sažetak

Pokret Bračni susreti (Marriage Encounter, kratica ME) kojemu je cilj uspostavljanje dijalozskog stila života bračnog para i obnova Katoličke crkve, započeo je u Hrvatskoj zalaganjem bračnog para Franko i Nives Jelich iz Wichite (Kanzas) SAD — prvim održanim vikendom ME-a u isusovačkoj kući u Opatiji 11-13. lipnja 1976. prema metodi WWME-a (Worldwide Marriage Encounter). Tada organizaciju preuzima isusovac Stjepan Kušan (do 1988), kojemu, kao mnoštvu oduševljenih bračnih parova, treba zahvaliti na brzom širenju ME-a. Već prve godine vikend ME-a prošlo je preko 80, a do 2006. g. oko 5000 bračnih parova, 150 svećenika (6 biskupa) i oko 90 redovnica. Hrvatski parovi i svećenici prenose vikend ME-a u Italiju 1978. g, a u Sloveniju i u Srbiju 2003. g. Hrvatska od samog početka 1981.g. sudjeluje u Europskom vijeću ME-a (European ConcilME-a), a pet susreta tog tijela održano je do sada u Hrvatskoj.

Osamostaljenjem Republike Hrvatske 1991. g. stvoreni su povoljni uvjeti za solid-niju organizaciju, koju provodi tadašnji Nacionalni tim (National Team — Tonči Trstenjak i bračni par Spomenka i Darko Novosel: Hrvatska zajednica bračnih susreta (HZBS) osnovana je, uređena statutima ig. 1993. registrirana kao nevladina udruga. Glasilo HZBS-a »Prisutnost« počnje izlaziti 1993. i od početka donosi sve važne događaje i dokumente te objavljuje imena i adrese svih osoba koji prođu iskustvo ME-a u Hrvatskoj.

ME se ne smatra obiteljskim pokretom, nego pokretom za obnovu Katoličke crkve kroz sakramente, osobito svetog reda i braka. Zajednicu vodi Nacionalni tim (bračni par i svećenik) koji Nacionalno vijeće bira za mandat od tri godine. Do sada se u vodstvu izmijenilo 14 Nacionalnih timova. To je jedna od najvećih organiziranih katoličkih udruga u Hrvatskoj, s čvrstim vodstvom, dobrom organizacijom, jasnim ciljevima i razrađenim metodama rada. Vikendi ME-a održavaju se svakog mjeseca diljem Hrvatske, a kroz njih prosječno godišnje prođe 200 bračnih parova. Oko 2000 bračnih parova aktivno sudjeluje u životu HZBS-a. Ključne riječi: bračni susreti, vikendi za bračne parove, sakramenti, brak, sv. red, Hrvatska zajednica bračnih susreta.

Bračni vikendi kakvi se danas održavaju u okvirima *Svjetskog pokreta bračnih susreta*¹, u čijem je sastavu i *Europsko vijeće bračnih susreta* i s njime od samog početka *Hrvatska zajednica bračnih susreta*², svoje porijeklo vuku od svibnja 1973. kad je isusovac p. Charles Chuck Gallagher, karizmatički vođa tzv. njujorške skupine, pod utjecajem bračnog para Pat i Patty Crowley,³ koji je imao snažnu vjeru u snagu sakramenta ženidbe za obnovu Crkve i društva, javno objavio da je *cilj Bračnih susreta obnova Katoličke crkve*. To je dovelo do raskida s onima koji su Bračne vikende smatrali *samo obnovom bračnih parova* kojima dijalog pomaže da u svom životu ostvare svojim brakom Božji plan i tako služe obitelji i svijetu. Toj se struji priklonio i neprijeporni otac BS-a isusovac Gabriel Calvo, pa stoga *National Marriage Encounter* u SAD-u sebe smatra slijednikom izvornoga Bračnog vikenda.

Worldwide Marriage Encounter (WWME), iako vuče korijene od izvorne ideje Gabriela Calva, za svoga duhovnog vođu uzima isusovca Charlesa Chucka Galla-ghera.⁴ On je inzistirao da tim-parovi koji vode Bračni vikend budu isključivo uvjereni i praktični katolici, da žive ono što govore i da *središte Vikenda bude sam sakrament*: svijest para i svećenika daje Krist prisutan u svijetu kroz sakramente, koji su stoga najveća snaga koju svaki kršćanin ima na raspolaganju. Zbog toga Bračni susreti (BS) sebe *ne smatraju obiteljskim pokretom* nego *pokretom za obnovu Crkve i svijeta po sakramentima*, osobito onima koji se ostvaruju u odnosu: brak i Sv. red.⁵

Njujorška skupina, vođena apostolskom karizmom Chucka Gallaghera, imala je viziju obnove Katoličke crkve kroz BS. To je pomoglo da se WWME brzo i snažno proširio po cijelom SAD-u i svijetu. Zahvaljujući tom apostolskom žaru parova i svećenika WWME je danas pokret koji kroz svoje nacionalne strukture organizirano djeluje u oko devedesetak država svijeta, u što spada i cijela Europa.⁶ Oko 45 milijuna osoba do sada je prošlo kroz iskustvo Bračnih vikenda (od 1968. g.), od čega u Hrvatskoj od 1976. oko 5000 parova (10.000 osoba) i 150 svećenika i te stotinjak redovnica. Godišnje kroz Bračne vikende u svijetu prođe prosječno 60.000 bračnih i zaručnickih parova, a u Hrvatskoj oko 200.⁷

Dogodilo se daje belgijski kardinal Leo Joseph Suenens, nadbiskup Bruxellesa (1901. — 1996. g.), za svog boravka u New Yorku 1970. g. upoznao pokret BS-a, pa je u siječnju 1972. poslao svog osobnog tajnika, flamanskog svećenika Guida Heyrbauta u SAD, koji se ondje upoznao s Chuckom Gallagherom i njujorškom skupinom. Bio je iskreno zadivljen zajedništvom bračnih parova i svećenika. U tom je zajedništvu osjetio duhovnu snagu toliko potrebnu za obnovu Crkve i evangelizaciju svijeta. Nakon što je i sam prošao iskustvo BS-a, Guido Heyrbaut se vratio u Belgiju i u vikendu za blagdan Duhova 1972. g. održao s jednim bračnim tim-parom iz SAD-a prvi takav Vikend u gradiću Watermaal-Bosvoorde. Sudjelovalo je 15 bračnih parova i kardinal Suenens, koji je nakon toga izjavio: »Siguran sam daje to dar Duha Svetoga, jer se tu radi o istinskoj ljubavi, evanđelju i radosti, a to su znakovi Duha Svetog.« Kasnije će izjaviti da je iskustvo BS-a prema njegovu mišljenju »*najveći dar Duha Svetog Crkvi* poslije Drugog vatikanskog sabora«.

Guido Heyrbaut će nakon sastanka tadašnjih predstavnika nacionalnih zajednica BS-a Europe u Londonu 1976. organizirati ured europskog BS-a u Bruxellesu. Godine 1981. službeno je osnovan Europski sekretarijat BS-a (ES) kao tijelo koje čini Europski tim i svi nacionalni timovi Europe. Sekretarijat se na svoje radne vikende redovito sastaje u nekoj europskoj državi tri puta na godinu.⁸ Među osnivačima ES-a bili su nacionalni timovi Belgije, Francuske, Njemačke, Engleske i Hrvatske.⁹ Guido Heyrbaut je bio tada izabran u Europski tim BS-a i ostao je u vodstvu europskog BS-a do 1998. g., kad se morao povući zbog bolesti. Njemu treba zahvaliti karizmatičko vodstvo, organizaciju te uspješno i razborito razvijanje i usmjeravanje europske obitelji BS-a.¹⁰

To je danas jedan od najživljih i najbrojnijih crkvenih pokreta u Europi: s brojnim članstvom, čvrstom strukturom, dobrom organizacijom, jasnim ciljevima, vizijom i uspješnim metodama koje se neprestano prilagođavaju novim psihosocijalnim situacijama. Iako je Bračni vikend u svojoj osnovi onakav kakvim ga je zamislio isusovac Gabriel Calvo u Barceloni šezdesetih godina, promjene koje su se dogodile i koje su unesene u nove nacрте za voditelje temeljito su ga izmijenile u kvalitetnom i organizacijskom smislu. To osobito vrijedi za ponudu koju svaka nacionalna i regionalna organizacija BS-a nudi za tzv. *novi stil života* parova, svećenika i redovnica nakon Vikenda.

Bračni susreti u Hrvatskoj

S današnjeg motrišta možemo zaključiti da su Bračni susreti u Hrvatskoj plod Svete jubilarne godine 1975. Američki bračni parovi iz WWME-a hodočastili su početkom listopada te iste godine u Svetište Majke Božje u Lurd i u Rim na grobove svetih apostola

Petra i Pavla. Među hodočasticima su se nalazili *Franko i Nives Jelich* iz Wichita (Kansas), porijeklom s otoka Ilovika kod Lošinja, tim-par u BS-u i bliski suradnici p. Chucka Gallaghera. Oni su u silnoj želji da donesu BS kao poklon svojoj nekadašnjoj domovini iskoristili priliku i usput posjetili Zagreb. S njima je bio i njihov svećenik iz WWME-a Tom Morrow. »Informirali su nas što se u Americi radi za obitelji i bračne parove, upoznali nas s Vikendom i predložili da to ponudimo našim obiteljima«, sjeća se isusovac p. Stjepan Kušan.¹¹ Jelichi su tom prilikom predložili da u SAD na račun zajednice BS-a iz Wichita dođu parovi i svećenik iz Hrvatske, prođu kroz iskustvo Bračnog vikenda i prenesu ga u Hrvatsku.

U proljeće 1976. su se iz Zagreba na Bračni vikend u Wichitu (SAD) uputili *Darka i Mario Zivković, Marija i Jura Keglević ip. Stjepan Kušan*. Osim što su svi već bili aktivni u obiteljskom apostolatu u Hrvatskoj kao suradnici pp. Josipa Jovića i Stanka Weissgerbera, služili su se engleskim jezikom. Nakon Originalnog vikenda u Wichiti ostali su još neko vrijeme u Americi da bi prošli i kroz iskustvo tzv. Dubokog vikenda u West Endu (p. Kušan i Keglevići) odnosno St. Luisu (Ziv-kovići). U međuvremenu su upoznavali strukturu i organizaciju BS-a.¹²

»Nakon povratka kući dao sam se na posao prevođenja i pripreme materijala i zajedno s Marijom i Jurom Keglević te Darkom Zivković pripremao govore i sve što je bilo potrebno za prvi Vikend. Došli su nam Franko i Nives (Jelich) iz SAD, pregledali naše govore, ohrabрили nas i krenulo je...«, priča p. Kušan.¹³

Opatija — kolijevka Bračnih susreta u Hrvatskoj

Prvi Vikend BS-a održan je u Opatiji od 11. do 13. lipnja 1976. godine. »Bilo je užasno mnogo posla i bili smo sami«, pišu Keglevići u svojim uspomenuama. »Trebalo je naći parove za prvi Vikend. Patri isusovci su nam dali na raspolaganje kuću u Opatiji, organizirali prijevoz autobusom (iz Zagreba). (...) A onda Vikend! Prve strepnje, nesigurnosti, strah. Kako ga parovi doživljavaju? A na kraju beskrajno oduševljenje.«¹⁴

»Taj 11. lipnja 1976. nećemo nikada zaboraviti. Naši dragi prijatelji Vjeko i Matilda (Tomljenović), Gordana i Josip (Tolnaj) te nas dvoje krenuli smo u Opatiju na vikend. Točno tako — na vikend. Ponijeli smo i kupaće kostime. Stvarno, ne šalimo se. Očekivali smo dobar provod u društvu dobrih prijatelja. O onom drugom, Vikendu bračnih susreta nismo znali baš ništa. (...) Nas šestero bili smo čak prvi koji smo se prijavili za sudjelovanje na njemu. Marijo i Darka, Jura i Marija, bračni par Jelich iz Amerike očito su nam spremili veliko iznenađenje. I bilo je, vjerujte. Ništa od kupanja, pa čak ni od šetnje po Opatiji. Ali smo se dobro našetali od predavaonice do sobe i obratno, a još više po našim mislima i osjećajima koje smo jedno drugome napisali i izrekli.« Tako u svojim uspomenuama pišu Marijana i Tomica Pavlišić.¹⁵

»Ustvari, počelo je pozivom sestara karmelićanki na 'vikend-duhovne vježbe' u Opatiji, uz zajamčeno čuvanje djece. Slijedilo je dirljivo pismo Marija i Darke, sa zahvalom na prihvaćanju poziva i rezervirane autobusne karte. U prepunom autobusu začudo nismo nikoga prepoznavali. (...) Na autobusnoj stanici u Opatiji ugodno iznenađenje: dočekali su nas Jura i Marija (Keglević), a u domu otaca isusovaca Frank i Nives (Jelich) sa svojim ponešto neobičnim hrvatskim jezikom i mnogo, mnogo ljubavi, pažnje i skrbi za našu udobnost. I na kraju o. Stjepan Kušan, s izgledom 'nekonvencionalnog svećenika' i... Vikend je mogao početi«, sjećaju se Danko i Blanka Matasović.¹⁶

»Sjećam se«, piše Većo Šimunović, »da nam je tadašnji župnik o. Adam Pe-riškić (Na Jordanovcu u Zagrebu!) ponudio izlet zvani "Vikend" u Opatiju, u organizaciji Crkve, a sve drugo nam je bilo nepoznato. Ja sam tek dobio novi auto i nisam ga kako valja ni provozao, te mi se uklapala vožnja, Crkva pa onda i Opatija. Obećah olako, i od toga neću odustati.«

A njegova Ana dodaje: »Bili smo raspoloženi za izlet. Veći je polaskala Opatija a ja sam to prihvatila. Možda se i okupamo... Kad smo došli dočekali su nas Darka i Marijo (Živković) vedri i nasmijani i to mi je davalo nadu... Ali budući da nisam znala o čemu se radi i kamo smo to poletjeli na prvi poziv, u meni se pojavila opreznost, pa čak i strah da to nije možda nešto krivo. Ta moja pitanja su se umirila kad sam ugledala o. Stjepana Kušana. Pa tu je svećenik i tu ne može biti ništa krivo. (...) Kada smo došli u dvoranu i počeli odgovarati na postavljena pitanja (u pismenom i usmenom dijalogu) tada sam osjetila daje to nešto što bi moglo biti dobro. Tako sam uronila u sebe. Baš mi je bilo drago da samu sebe ispitam gdje sam u odnosu s Bogom i s mojim Većom. Pa to je dobro i to nam treba. Učinilo mi se da prvi put čujem nekog tko je zainteresiran za naš odnos i za naš brak. Kako je Vikend odmicao mi smo uviđali vrednote jedno drugog, osjećali zadovoljstvo da smo zajedno i da nam je netko pomogao da u sebi dotaknemo onu najdublju točku sebe i svoje intime. Sveta misa u nedjelju je bila vrhunac svemu svemu onome što smo doživjeli i postigli za ta dva dana. Tada bih najradije zagrlila cijeli svijet i zaželjela da svi oko mene budu sretni kao ja.«¹⁷

Kao svećenik voditelj p. S. Kušan se prisjeća: »Godine 1976.13. lipnja, u crkvi Navještenja Marijina u Opatiji, kip sv. Antuna bio je okičen obiljem ljiljana — simbola djevičanske čistoće. Toga istoga dana cijelo (nedjeljno) prijepodne 18 bračnih parova (4 svećenika i 2 redovnice ss. Naše Gospe) slušali su govor o sakramentima ženidbe (i sv. Reda), pisali su veliko ljubavno pismo (90 minuta!) i izmjenivši svoje bilježnice doživljavalo nešto nesvakidašnje. Doživjeli su da je jednosatni govor u stvari bio vađenje riječi iz njihovog srca, da je jedno i pol satno pisanje prekratko za sve što se ima reći, da je susret u predanju i otvorenosti taknuo tipku nježnosti iz koje se oglasio doživljaj ponosa, svijest bogatstva i posebnog izabranja. Sve se to stopilo s mirisom ljiljana oko kipa sv. Antuna — jer ljubav je uvijek lijepa, mirisna i čista — stvara ozračje svete Božje prisutnosti. Bili su to ozdraviteljski trenuci koje proizvodi sakramentalna milost kad god joj se uklone zapreke postavljene ravnodušnošću, otuđenošću, samačkim stilom života, grijehom...«¹⁸

Ovih nekoliko svjedočanstava prvog Vikenda BS-a u Hrvatskoj samo su mala skica nečega što se kroz proteklih 33 godine događalo na više od 400 sličnih Vikenda u nas, u više od 10. 000 duša onih koji su to iskustvo do sada prošli. Od toga je u samo u Opatiji, u isusovačkoj kući Duhovnih vježbi, od 1976. g do danas održano 80 Vikenda BS-a kroz koje je prošlo više od 900 bračnih parova, 55 svećenika i 12 redovnica.¹⁹ Silne su se energije milosti od tada kroz Bračne vikende umnožile u Hrvatskoj u zajedničkom naporu svećenika i bračnih parova u obnovi naše Crkve i društva. To je statistički neizmjerljiva kategorija koja je samo Bogu poznata.

Tek tim-parovi i svećenici koji vode takve Vikende u Hrvatskoj donekle mogu naslutiti ono o čemu govorim.²⁰

Nakon toga prvoga uspješnoga opatijskog Vikenda BS-a u Hrvatskoj, te je godine (1976.) organizirano i održano još 7 Vikenda (Zagreb — Fratrovac, Ivanić Kloštar i Tuheljske Toplice), kroz koje je prošlo 86 parova, 19 svećenika i 4 redovnice. Tako je veoma brzo stvorena snažna jezgra bračnih parova, svećenika i redovnica koji su sami napisali potrebne govore prema nacrtu WWME-a i počeli samostalno voditi Vikende.

Formiranje Zajednice BS-a i njezine strukture

Već u rujnu 1976, nakon trećeg Vikenda BS-a koji su pomogli održati u Hrvatskoj, Nives i Frank Jelich se vraćaju u SAD, a Darka i Mario Živković napuštaju pokret. No oformljeni su prvi tim-parovi i tim-svećenici koji već iste godine samostalno vode Vikende BS-a.²¹ U siječnju 1977. p. Stjepan Kušan i Marija i Jura Keglević ponovno odlaze u New Jersey (SAD) na Vikend za formiranje tim-parova i tim-svećenika. Brzo su svladali lekciju i

već u ožujku iste godine održavaju u Remetama u Zagrebu prvi takav Vikend za buduće voditelje: svećenike i parove.

Godine koje slijede donijele su veliku ekspanziju Vikenda BS-a u Hrvatskoj jer je u parovima i svećenicima zavladao veliko oduševljenje i razbuktao se apostolski žar. Vikend BS-a Hrvati su prenijeli u Italiju i Sloveniju.²² »Sirenje Vikenda i priprema parova voditelja zahtjevali su dodatne napore i putovanja. Posebno sam ponosan« ističe p. Stjepan Kušan »na naše prenošenje Vikenda BS u Italiju. (...) Poteškoća je bilo s putovanjima u Ferraru na mjesečne obnove i pomaganje talijanskim parovima na pisanju govora.«²³ Prvi talijanski tim-svećenik Piergiorgio Zaghi pisao je svoje govore u Zagrebu pod vodstvom p. S. Kušana.

Budući da je Zajednica rasla i množila se, trebala joj je i čvršća struktura u vođenju i koordiniranju, koja je odmah stvarana po uzoru na WWME. Izabrano je nacionalno vodstvo koje je predstavljalo pokret Bračnih susreta u zemlji i u inozemstvu. Prvi Nacionalni tim bili su p. Stjepan Kušan te Marija i Jura Keglević. Kako je njima po statutima WWME-a istekao mandat 1978. g., u vodstvo s p. S. Kušanom izabrani su Ivanka i Stanko Fitz kao novi Izvršni tim.²⁴ Stvorene su i lokalne zajednice sa svojim koordinatorima i voditeljima, tzv. Regionalna vijeća: Split, Rijeka, Sl. Brod, Čakovec, Zagreb I i Zagreb II. Osnovano je i tzv. Zajedničko vijeće. Od 27. do 29. listopada 1978. održao se u Bruxellesu Formacijski vikend za aktivne parove iz cijele Europe. Tamo odlazi 12 parova iz Hrvatske i vraćaju se kući ohrabreni i ojačani europskom solidarnošću i duhom bratske ljubavi. U novim sređenim uvjetima karizmatični osnivači BS-a u Hrvatskoj Marija i Jura Keglević se ne snalaze i napuštaju Zajednicu 1978. U sprkos svemu tek osnovana Hrvatska zajednica BS-a nastavlja svoje snažno širenje praktično bez povijesnih karizmatičkih »roditelja«.²⁵ Sam p. Stjepan Kušan će 1988. g. biti imenovan provincijalom Hrvatske pokrajine Družbe Isusove i prestati sa svim aktivnostima u Zajednici BS-a. Brigu za Zajednicu je njegovim delegiranjem u Nacionalni tim preuzeo pisac ovih redaka, p. Tonči Trstenjak.²⁶

Na Vikende BS-a dolazi sve više svećenika, biskupa i budućih biskupa, oni su velika moralna potpora i očiti znak Duha Svetoga daje Zajednica BS-a na pravom putu: mons. Pavao Zanić, biskup mostarski (umro 2000. g.); mons. Josip Arnerić, biskup šibenski (umro 1994. g.); kard. Josip Bozanić, nadbiskup zagrebački; mons. Ivan Milovan, biskup porečko-pulski; mons. Valentin Pozaić, pomoćni biskup zagrebački; mons. Đuro Hranić, pomoćni biskup đakovački.

Zajednica BS-a je već od samoga svog početka organizirala svoju tzv. Godišnju obnovu u prvom tjednu svake nove godine u dvorani uz Baziliku Srca Isusova u Zagrebu. Od 1978. na svim tim obnovama redovito je sudjelovao kardinal Franjo Kuharić, nadbiskup zagrebački, ili osobno, ili preko svog izaslanika. On je svake godine tog dana predvodio misu i na njoj govorio parovima, hrabreći ih da ustraju u prevažnom apostolskom zadatku. Kad se u Zagrebu u isusovačkom sjemeništu »Augustin Bea« na Fratrovcu u svibnju 1989. g. održavao Europski sekretarijat BS-a, kardinal Franjo Kuharić osobno je posjetio Sekretarijat i tom prilikom održao značajan govor podrške Zajednici BS-a.

Hrvatska je Zajednica BS-a na vrijeme slijedila i provodila promjene koje su pripremala središnja tijela u ESBS-a. Tako je uskoro otkriveno da je dijalog bračnog para do razine osjećaja površan i plitak, premda je osjećaj kao spontana reakcija na ljude i događaje oko sebe trenutna istina o osobi i s njim je potrebno i dalje ozbiljno računati.²⁷ Psihologija je otkrila mnogo dublju razinu, koja je uzrok kvalitete osjećaja, čovjekove snažne duševne potrebe: biti voljen, cijenjen, prihvaćen (pripadati) i nezavisan. Radilo se ustvari o primjeni teorije hijerarhije potreba američkog psihologa Abrahama Maslowa.²⁸ Tako p. Josip Sremić SJ te Stefica i Ivica Soić, kao Nacionalni tim (1982-1984), potaknuti europskim i svjetskim zahtjevom uvode tzv. *duboki dijalog do razine potreba*. Ne staje se

više na pitanju »kako se sada osjećam«, nego »koja je moja dominantna potreba uzrok takvom mom osjećaju«. To je dovelo do potrebe uvođenja novog nacrtu BS-a koji je i te kako vodio računa o tom bitnom pomaku u dubinu ljudske duše.²⁹

Velika se važnost pridaje tzv. postvikendaškom razdoblju: Sto i kako nakon Vikenda BS-a? Već početkom osamdesetih, na kraju svog mandata u Nacionalnom timu (1982.), p. Stjepan Kušan te Edo i Tereza Spahić donose u Hrvatsku nacrt tzv. mostova: pet susreta (jednom mjesečno) s parovima koji su prošli originalni Vikend BS-a — da se održi uspostavljena veza, potakne dijalog u paru i uoče novi aktivni parovi u samoj Zajednici BS-a.³⁰ Iz tih sastajanja u stanovima novih »vikendaša« izrasla je potreba za nastavkom takvog duhovnog zajedništva. Tako su rođene »dijaloške grupe« ili ćelije od najviše pet bračnih parova slične socijalne razine koji jedni druge na mjesečnim okupljanjima potiču na dijaloški stil života u paru.

Hrvatska zajednica bračnih susreta

U Europskom sekretarijatu BS-a naš Nacionalni tim je predstavljao bivšu državu i bio je zaveden pod njenim imenom. Na Europskom sekretarijatu (ES) u Parizu (Baneux) od 15. do 18. studenog 1990, nakon naših demokratskih promjena, dočekala nas je na stolu jugoslavenska zastava s crvenom petokrakom. Član tadašnjeg Nacionalnog tima Vjeko Babić (umro 1991.) je uzeo škarike iz torbice svoje supruge Dragice, izrezao petokraku iz zastave i okrenuo je naopačke, tako da je dobila raspored boja hrvatskog stijega crven-bijeli-plavi.³¹ To je izazvalo zgražanje tadašnjega Europskog vodstva BS-a. Novi nacionalni tim je na njihovu prvom ES-u u Beču u veljači 1991. također dočekala zastava umiruće države, koju su uklonili sa stola. »Na drugom našem ES u Mađarskoj (Dobogoko, početkom lipnja 1991.) energično smo tražili od europskog tima da od sljedećeg Sekretarijata BS predstavljamo isključivo Hrvatsku zajednicu BS ili nećemo više dolaziti na ES. Pater Tonči je iz svog auta skinuo malu hrvatsku zastavicu (...) i predao je Europskom timu da nauče kakva je naša zastava. Pristali su, i na velikom skupu Europske zajednice BS u Belgiji (Louven, od 25. do 27. listopada te ratne 1991.) prigodom desete obljetnice prvog Europskog sekretarijata BS, naša mala delegacija od 6 parova i 3 svećenika, prvi put je predstavljena pod hrvatskom zastavom i imenom. Bili smo silno ponosni«, pišu Spomenka i Darko Novosel.³²

U novim društvenim i političkim okolnostima, usprkos ratu koji je bjesnio na ovim našim prostorima, Vikendi BS-a proživljavaju svoj kvalitetni uspon u sadržajnom, organizacijskom i strukturalnom smislu. Osjeća se snažna potreba da Zajednica BS-a u Hrvatskoj dobije stabilno ime, zakonsku legitimnost i vizualni identitet. Od godine 1992. prihvatilo se ime *Hrvatska zajednica bračnih susreta (HZBS)*, što se od tada vidi na zaglavlju svih dopisa i dokumenata. Nacionalni tim napisao je Statute koje je odobrilo Nacionalno vijeće u jesen 1993. Predan je zatim zahtjev Gradskoj skupštini Zagreba za upis u registar udruga građana. Na osnovi odluke Skupštine grada Zagreba HZBS je 21. studenog 1993. upisan u registar kao udruga građana.³³

Potreba za boljim protokom informacija sve brojnijem članstvu zadovoljena je kroz *Bilten Hrvatske zajednice bračnih susreta*. Prvi broj izašao je iz tiska u jesen 1993. g. Drugi broj, koji se pojavio već u listopadu 1993, dobio je sadašnje ime »Prisutnost« po istoimenom prvom Formacijskom vikendu BS-a, koji su u Hrvatskoj od 10. do 12. rujna 1993. na Fratrovcu u Zagrebu održali mons. Josip Frkin i Spomenka i Darko Novosel, tada Nacionalni tim HZBS-a. Sudjelovalo je 17 tim-parova.³⁴ Prvi urednik »Prisutnosti« bio je Boris Rebić, koji je u to vrijeme sa svojom Steficom i p. T. Trstenjakom bio u novoosnovanom Izvršnom timu HZBS-a.³⁵ Časopis će od tada redovito izlaziti barem dva puta godišnje kao glasilo HZBS-a. Do sada je svjetlo dana ugledalo 40 brojeva.

U doba interneta, na serveru Filozofskog fakulteta Družbe Isusove uređena je web-stranica na kojoj se mogu naći sve bitne informacije o HZBS-u, brojevi telefona odgovornih timova i aktivnosti. Stranica je stavljena također na *link* svih europskih BS-a. Tijekom 2007. službena stranica HZBS dobiva svoje mjesto na jedinstvenoj *domen* www.hzbs.hr.³⁶

Četiri su temeljna koraka HZBS-a: Vikendi BS-a, timovi, struktura i Zajednica. Svi ti koraci u organskom su spletu, i kad je jedan u krizi, i drugi trpe. WWBS je polovicom devedesetih godina ponovo zatražio prilagodbu BS-a novim prilikama i znanjima o čovjeku. Uvodi se novi nacrt BS-a i to u HZBS-u izaziva pravu krizu tim-parova i svećenika koji vode Vikende. Nacionalni tim Biserka i Marijan Topčić i p. Tonči Trstenjak (1997-2000) dovode 1998. u Zagreb Guida Heyrbauta

Velika je i nadasve korisna novost u Hrvatskoj i poseban *Zaručnički vikend* koji je u Europi redovna aktivnost Zajednica BS-a. Taj je Vikend preveden 1995. na hrvatski jezik, a prvi put je održan od 28. veljače do 2. ožujka 1997. na Taboru u Samoboru i od tada se održava jednom godišnje.³⁸

Značajan je datum bila i proslava 25. godišnjice Europske zajednice BS-a u Louvenu (Belgija) od 17. do 19. listopada 1997. Tamo je održan formacijski vikend »Slobodni za život« na kome je sudjelovalo 18 bračnih parova i 6 svećenika iz Hrvatske.³⁹ Sličan je formacijski vikend održan u Rimu od 4. do 8. veljače 2004, na kome je iz HZBS-a sudjelovalo 5 parova i 3 svećenika. U Hrvatskoj je taj vikend održan prvi put na Taboru u Samoboru od 2. do 4. prosinca 2005.⁴⁰

Vjeran apostolskom pozivu, HZBS je uz logističku pomoć mađarske zajednice BS-a u Vojvodini, veliku potporu mjesne Crkve i svećenika, u Totovom Selu od 30. svibnja do 1. lipnja 2003. organizirao prvi Vikend BS-a za bačke Hrvate. Sudjelovalo je 16 parova i jedan svećenik. Vikendi BS-a se od tada ondje redovito održavaju. Godine 2008. održan je i prvi Vikend za zaručnike koji su vodili timovi iz Hrvatske.

Na međunarodnom planu, iako brojem relativno malena, HZBS je po svojoj vitalnosti i oduševljenju za novi stil života koji nude BS-i veoma zapažena. Sudjelovala je u osnivanju Europskog sekretarijata 1982. i redovito sudjeluje sada u Europskom vijeću i u svim njegovim aktivnostima preko svojih Nacionalnih timova. U Hrvatskoj je do sada održano 5 Europskih sekretarijata BS-a (u Zagrebu 1981, 1984, 1989; u Trakošćanu 1999. i u Mariji Bistrici, kao Europsko vijeće BS-a 2004). Vlč. Josip Koprek, član Nacionalnog tima od 2003. do 2006, izabran je u svibnju 2006. na Europskom vijeću BS-a u Fatimi za člana proširenoga Europskog tima. To je posebno priznanje HZBS-u i njegovu nastojanju da se evanđeoska poruka konkretno živi u stvarnosti sakramentalnog braka i svećeništva.

U Hrvatskoj se Vikendi BS-a redovito održavaju svakog mjeseca radne godine, i to u Zagrebu (Vrhovec i Tabor u Samoboru), u Splitu — za časnike i djelatnike Hrvatske vojske i druge (Hotel »Zagreb« i Samostan čč. ss. na Kamenu), u Opatiji, Zadru, Vukovaru, Velikoj kod Požege, Đakovu i u Vojvodini (Totovo Selo). U godini 2006. održano je u Hrvatskoj 18 originalnih Bračnih vikenda, a to je iskustvo prošlo 200 bračnih parova, 5 svećenika i 6 redovnica. U cijeloj Europi te je godine održano 229 takvih Vikenda, a sudjelovalo je 2900 bračnih parova, 75 svećenika i 22 redovnice. S obzirom na porijeklo bračnih parova u Hrvatskoj, u 2006. godini bilo ih je 54 iz Zagreba i bliže okolice, 29 iz Požege, 16 iz Zadra, iz Slavonije 12, iz Rijeke i s otoka 11 itd.⁴¹ U 2007. održano je 17 originalnih Bračnih vikenda na kojima je sudjelovalo 216 parova i jedan svećenik.

Usprkos mnogim teškoćama HZBS živi vrlo snažnim ritmom. Članovi Zajednice angažirani su u svim strukturama mjesne Crkve. Bračni parovi »vikendaši« dali su u trideset godina postojanja mnoštvo duhovnih zvanja Crkvi: svećenika, redovnika i redovnica. To bi bila zanimljiva tema za jednu od budućih istraživanja. Teško bi bilo Crkvu u Hrvata i

njezinu današnju dinamiku zamisliti bez te vitalne i snažno apostolski usmjerene zajednice kršćanskih bračnih parova, svećenika, redovnika i redovnica.

Bilješke

- 1 Worldwide Marriage Encounter — Svjetski pokret bračnih susreta. Pogledaj na web stranici: <http://www.wwme.org/>
- 2 Isusovac p. Stjepan Kušan, prvi hrvatski svećenik u *Bračnim susretima* i jedan od osnivača pokreta Bračnih susreta u Hrvatskoj, sudjelovao je također u organiziraniziranju *Europskog sekretarijata BS-a* g. 1980. u Bruxellesu, koji je na zasjedanju europskih Nacionalnih timova u Mariji Bistrici od 3-6. lipnja 2004. g. promijenio ime u *Europsko vijeće bračnih susreta*.
- 3 Pat i Patty Crowwley osnivači su *Kršćanskoga obiteljskog pokreta* u SAD-u (Christian Family Movement). Na međunarodnom sastanku *International Confederation of Christian Family Movement* (ICCFM) u Madridu 1967. oni su, upoznavši španjolskog isusovca Gabriela Calva (koji je 1952. g. s parovima iz Barcelone osnovao »Ekipe Pia XII« i s Mercedes i Jaime Ferrer zamislio i razradio metodu i sadržaj Bračnih vikenda te ih počeo održavati i širiti po svojoj domovini, a potom nakon kongresa ICCFM-a u Caracasu 1966. i po zemljama Latinske Amerike te među hispanoamerikancima u SAD-u), pozvali ga da s 50 španjolskih bračnih parova i njihovih 29 tim-svećenika dođe u SAD i 1968. održi bračne vikende diljem zemlje. Od kolovoza te godine vođeni su Bračni vikendi po cijeloj Americi. Inače je već 1967. održan ogledni Bračni vikend na konvenciji ICCFM-a na Sveučilištu Notre Dame. Ipak se 1968. smatra početkom Bračnih susreta u SAD-u. Od tada su se mnogi parovi koji su pripadali *Kršćanskom obiteljskom pokretu* posvetili vođenju i širenju Vikenda. O svemu opširnije u Vernie Dale, *By our roots we know ourselves: an ICCFM history*, www.iccfm.org/our_history.html
- 4 Chucka Gallaghera je oduševila mogućnost da metodom Bračnih susreta sami parovi evangeliziraju druge parove.
- 5 To je bio glavni razlog zbog kojeg su se već na sastanku vodstva njujorške skupine krajem siječnja 1969. u New Yorku Bračni susreti odijelili od *Kršćanskog obiteljskog pokreta* po čijoj su inicijativi i u čijem su krilu nastali. Isti se proces kasnije dogodio i u Hrvatskoj.
- 6 Na čelu svake nacionalne organizacij e BS-a u svijetu nalazi se tajnim glasovanjem izabran *Nacionalni tim* (bračni par i svećenik), Nacionalno vijeće (parovi i svećenici koji su odgovorni za pojedine dijelove nacionalne i regionalne strukture) i Skupština koja se sastoji od svih aktivnih članova zajednice.
- 7 Imena svih parova, svećenika i redovnica, sa svim nužnim podacima o svakom održanom Bračnom vikendu u Hrvatskoj, od onoga prvog, održanog 11.-13. lipnja 1976. u Opatiji, do danas, sačuvana su u arhivu HZBS-a koj i sam osobno godinama strpljivo sakupljao, i nalazi kod mene (T. T.). Također glasilo HZBS-a »Prisutnost«, koje izlazi od 1993, objavljuje sva imena i ostale vrijedne podatke o svim osobama koje su određene godine prošle kroz iskustvo BS-a. Više od 2000 aktivnih parova u HZBS-u redovito prima »Prisutnost« koj a je neprocjenjivi izvor svakovrsnih informacij a o BS-u u Hrvatskoj . U dalj nj em tijeku ovog prikaza oslanjat ćemo se uglavnom na svjedočanstva samih protagonista BS-a u Hrvatskoj, objavljenih u »Prisutnosti«.
- 8 Zadaća je Europskog tima BS-a (izabrani par i svećenik s njima u dijalogu): skupiti zajedno sve europske zajednice, koordinirati život BS-a na razini Europe, organizirati širenje na države gdje još nije prisutan i održavati stalni radni kontakt sa WWME-om.
- 9 Bio je to tadašnj i hrvatski Nacionalni tim: p. Stjepan Kušan, Edo i Tereza Spahić.
- 10 Opširnije o samom Europskom sekretarijatu BS-a vidi u članku »Dokumenti za novo europsko vodstvo«, *Prisutnost* br. 18/1998.18-19.
- 11 »Pater Stjepan Kušan — 25 godina služenja«, *Prisutnost* br. 19/1998, 11. Treba reći da su Darka i Mario Zivković, vrlo aktivni par u obitelji skom apostolatu od samih početaka 1962. g., posjetili 1973. g. SAD i informirali se o tamošnjem obiteljskom apostolatu. U New Yorku su se tom

- prilikom upoznali s Frankom i Nives Jelich i prvi čuli informacije o BS-u. Iz SAD-a su donijeli film »Pobačaj — ženina odluka« koji su sinkronizirali na hrvatski jezik i prikazivali po crkvama. Film je bez sumnje pridonio smanjenju pobačaja u Hrvatskoj.
- 12 Vidi: Jura i Marija Keglević, Početak Bračnih susreta u nas, *Prisutnost*, br. 13, 1996, p. 4-5.
 - 13 Stjepan Kušan, »Počeo sam sanjati o takvim Vikendima«, *Prisutnost*, br 37/2006, 12.
 - 14 J. I. M. Keglević, *Isto*.
 - 15 Marijana i Tomica Pavlišić, »Sjećanje na prvi Vikend bračnih susreta«, *Prisutnost*, lipanj 1994., 11.
 - 16 Danko i Blanka Matasović, »Počeci Vikenda u Hrvatskoj«, *Prisutnost br. 7/1995*, 11.
 - 17 Većo i Ana Šimunović, »Dvadeset godina - ni puno ni malo«, *Prisutnost br. 12/1996*, 14-15
 - 18 Stjepan Kušan, »Sakrament ženidbe — sveta tajna«, *Prisutnost*, br. 12/1996, 4.
 - 19 To proizlazi iz detaljnog izvještaja vlč. Antona Zeca, župnika u Vrbniku i karizmatičnog voditelja Vikenda BS-a prigodom proslave ovogodišnje 30. obljetnice prvog Vikenda BS-a u Opatiji.
 - 20 U HZBS-u ovog trena ima tridesetak tim-parova i 8 svećenika koji vode oko petnaest Vikenda BS-a godišnje za bračne parove, zaručnike, svećenike i redovnice. Postoje dva tim-para i dva svećenika koji vode Duboki vikend za buduće aktivne parove i svećenike te dva tim-para i svećenik za držanje Formacijskog vikenda za duhovno i stručno usavršavanje. Zaručničke vikende vode tri tim-para i dva svećenika.
 - 21 Prvi bračni tim-parovi koji su nakon Zivkovića i Keglevića već 1976. g. vodili Vikende BS-a bili su: Stanko i Ivanka Fitz, Josip i Božica Jurečić, Josip i Gordana Tolnaj, Marijan i Bosiljka Filipašić, Alojz i Mirjana (Seka) Fitz, Ivica i Slavica Kovač te Mladen i Katarina Zelić. Prvi tim-svećenik koji je nakon Stjepana Kušana vodio Vikend BS-a bio je isusovac p. Pero Sabolić, a zatim slijede: mons. Josip Frkin (Zagreb); Anton Zec (Krk); Milivoj Koren (Istra); Mario Zmak (Istra); don Marko Kozina (Šibenik); don Milivoj Bolobanić (Zadar); p. Slavko Pavin, SJ; p. Rudolf Brajčić, SJ; p. Pero Mijić, SJ; p. Josip Sremić, SJ; don Franjo Markić (Split); fra Ljudevit Gregov OFM; p. Nikola Bašneć OFM Cap; p. Tonči Trstenjak, SJ; Nikola Majcen (Zagreb); Krunoslav Pačalat (Varaždin); p. Antun Volenik, SJ; Josip Koprek (Varaždin).
 - 22 Hrvatska je dala Vikende BS-a Italiji, danas najbrojnijoj i najživljoj europskoj obitelji BS-a: naime, na hodočašću u Lurd 1978. hrvatski Amerikanci Nives i Frank Jelich sreli su župnika iz Porta Garibaldia u Italiji don Piergiorgia Zaghia i pridobili ga za Vikend BS-a. Na blagdan Bezgrešnog začeca 8. prosinca 1978. održan je prvi Vikend BS-a u Italiji, upravo u Portu Garibaldiu. Vodili su ga na talijanskom jeziku hrvatski timovi: p. Stjepan Kušan, Nives i Frank Jelich, Rudi i Smiljana Ujčić iz Pule i Dino i Ana Bedrina. Sudjelovalo je desetak parova iz Italije i don Piergiorgio Zagli. Ta ista ekipa održala je uskoro Vikend BS-a i u Ferrari.
 - 23 Stjepan Kušan, »Počeo sam sanjati o takvim Vikendima«, *Prisutnost*, br. 37/2006, 13.
 - 24 Kroz proteklih 30 g. (1976-2006) Zajednicu bračnih susreta u Hrvatskoj vodilo je 14 Nacionalnih timova: Marija i Jura Keglević, p. Stjepan Kušan SJ (1976-1978); Ivanka i Stanko Fitz, p. Stjepan Kušan SJ (1978-1980); Tereza i Edo Spahić, p. Stjepan Kušan SJ (1980-1982); Štefica i Ivica Šoić, p. Josip Sremić SJ (1982-1984); Danica i Ivica Dušak, p. Pero Sabolić SJ (1984-1986); Vlasta i Slavek Očko, p. Pero Sabolić SJ, p. Tonči Trstenjak SJ (1986-1988); Dragica i Vjeko Babić, p. Tonči Trstenjak SJ (1988-1990); Spomenka i Darko Novosel, p. Tonči Trstenjak SJ, mons. Josip Frkin (1990-1993); Seka i Alojz Fitz, mons. Josip Frkin (1993-1996); Biserka i Marijan Topčić, p. Tonči Trstenjak SJ (1996-1999); Anđa i Ivica Veža, p. Josip Sremić SJ (1999-2002); Anđelka i Marijan Mađerčić, vlč. Josip Koprek (2002-2006) Mira i Josip Lončar, p. Tonči Trstenjak SJ (2006-2008.). Vidi *Prisutnost*, 37/2006, 14.
 - 25 Evo kako su to doživjeli sami Keglevići: »Duh Vikenda BS se mijenjao — zapravo na sasvim ljudski i razumljiv način. Puno tim-parova, ljudi vole red i poredak, vole znati za što je tko 'kompetentan', koje su njegove 'kompetencije'. Mi smo se osjećali pogođeni. Uvijek smo vjerovali u riječi sv. Augustina: *Ljubi i čini što hoćeš* Nikada nismo razmišljali ni o vlastitim

- kompetencijama. Bili smo sluge svim tim-parovima, makar smo bili Izvršni tim. Plakala sam kad sam to (kompetencije novog vodstva!, opaska T. T.) prvi put doživjela, ali onda smo zaključili da treba drugima prepustiti da oni vode. (...) Mi smo željeli samo jedno, a to je da što više parova doživi Vikend BS-a, da što više parova bude sretno, da bude što više sretnih obitelji. A Bračni susreti su Božje djelo i Bog ih vodi makar i stramputicama i bez nas.« Vidi Marija i Jura Keglević, »Početak Bračnih susreta u nas«, *Prisutnost* br. 13/1996. 5.
- 26 Isusovac p. Tonči Trstenjak iskustvo Bračnog vikenda prošao je 1979. u Opatiji. Po delegaciji p. S. Kušana, provincijala, ušao je u Nacionalni tim 1988. g. u zadnjim mjesecima mandata Vlaste i Sla-veka Očko na mjesto p. Pere Sabolića, kojega je novi provincijal premjestio u Opatiju za župnika. U siječnju 1979. vodstvo preuzimaju Dragica i Vjeko Babić s kojima ostaje u Nacionalnom timu do kraja 1990. Tada ulazi u novi Nacionalni tim sa Spomenkom i Darkom Novosel s kojima ostaje u vodstvu do polovice 1993. Zamijenio ga u timu mons. Josip Frkin, župnik u Velikoj Gorici i jedan od prvih tim-svećenika u Zajednici BS-a. Zatim je ponovno na trogodišnje razdoblje 1996. izabran u vodstvo HZBS zajedno s Biserkom i Marijanom Topčić. Od 2006. g. nalazi se u Nacionalnom timu s Mirom i Josipom Lončar. Zbog teže bolesti u jesen 2007. g. povlači se iz vodstva a u Nacionalni tim ulazi p. Pero Sabolić.
- 27 Dijalog u paru je osnovno sredstvo Vikenda BS-a. O tome više Biba i Marijan Topčić, »Dijalog 10 + 10«, *Prisutnost* br. 4/1994, 6-7. Dijalog nije sam sebi svrha, nego ide za prihvaćanjem osobe u dijalogu takvom kakva je u tom trenutku, kako bi se postigao cilj: bliskost u odnosu. On je ključ istinske komunikacije, a omogućuje ne samo povezano djelovanje dvoje ljudi nego i ispravno funkcioniranje ljudske naravi.
- 28 Maslovljeva hijerarhija potreba uključuje sljedeću podjelu potrebe: fiziološke potrebe, sigurnost, društvene potrebe, poštovanje, samoaktualizacija. Usp. A. H. Maslow, *Motivation and Personality*, Prentice Hall, Inc., Upper Saddle River, New Jersey 1970.
- 29 Bio je to već treći nacrt BS-a od njegova nastanka, a proveden je u Hrvatskoj u razdoblju od 1983. g. Svako takvo provođenje izazvalo je i određenu krizu tim-parova, koji su ponovo morali prilagoditi svoje napisane govore novim zahtjevima.
- 30 Godine 2004. uvodi se u Hrvatskoj novi, jednostavniji, ali zahtjevniji i program »mostova« od 7 susreta.
- 31 Bio je to oproštajni Europski sekretarijat BS-a za Dragicu i Vjeku Babić, jer će p. Tonči Trstenjak nastaviti djelovati kao član novoga Nacionalnog tima sa Spomenkom i Darkom Novosel, koji su bili izabrani na Nacionalnom vijeću 21. listopada 1990, a službu su preuzeli na godišnjoj obnovi početkom siječnja 1991. g. Oni su prvi Nacionalni tim čiji je mandat, usklađen s novim statutom, trajao tri godine (do 1994).
- 32 Radilo se ustvari o Formaciji skom vikendu »Prisutnost« u Louvenu od 25. do 27. listopada 1991, na koji su šest parova i tri svećenika krenuli pod zračnom uzbunom iz Zagreba, preko aerodroma u Grazu za Bruxelles. Slavila se 10. godišnjica Europskih sekretarijata (1981-1991). Spomenka i Darko Novosel, »Bili smo prvi Hrvatski Nacionalni tim«, *Prisutnost*, br. 33/2004, 9. Tom prilikom Nacionalni tim BS-a Portugalca Ana i Joao Boleo-Tome i p. Jose Silva Soares, u ime svoje zajednice kao znak solidarnosti s HZBS-om u Domovinskom ratu, poklonili su hrvatskom Nac. timu (Spomenka i Darko Novosel i p. Tonči Trstenjak) kip Fatimske Gospe. Taj će kip prelaziti u ruke svakom novom Nac. timu HZBS-a i obilaziti cijelu Hrvatsku kao gost članova HZBS-a prilikom velikih akcija ili događaja u Zajednici. Nacionalni tim prigodom svih svojih posjeta Regijama ili pojedinim Zajednicama nosi taj kip kao znak svoje vjere u zagovor i zaštitu Djevice Marije.
- 33 Statuti su ponovno u izmijenjenom obliku potvrđeni na Saboru HZBS-a. 3. siječnja 1998. g. ponovo su odobreni i upisani u Gradsku upravu za udruge građana. Zbog potreba nove nacionalne organizacije i novih prilika tokom 2007. Nacionalni tim Mira i Josip Lončar te p. Tonči Trstenjak pišu nove Statute HZBS. Te nove statute koji su sada važeći usvaja Nacionalno vijeće HZBS na svojoj sjednici na Jordanovcu u Zagrebu 17. studenog 2007. Statuti su zatim potvrđeni i od Sabora HZBS 5. siječnja 2008. i predani nadležnom državnom tijelu na odobrenje.

- 34 Vikend »Prisutnost«, koji je održan 1991. u Louvenu, želi posvijestiti važnost tzv. »tri kraljevska puta kršćanskog bračnog para«: dijaloga, seksualnosti, zajedničke molitve.
- 35 Nakon smrti Borisa Rebića 1995. »Prisutnost« uređuje Anđelka Hrkač. Izvršni tim HZBS-a, koji je bio izabran 22. prosinca 1992. (kada je mandat Novosela produžen za još jednu godinu), ukinut je 7. siječnja 1975. od tadašnjeg Nac. tima (Mirjana i Alojz Fitz i mons. J. Frkin). Navode kao razlog osnivanje Regija po Hrvatskoji novu strukturu HZBS-a.
- 36 Stranicu je 2003. g. uredio isusovački bogoslov Mika Martinjak. Od 2007. redizajnirao ju je i uređuje Tomislav Lončar. Vidi www.hzbs.hr da održi formaciju za pisanje novih govora.³⁷ Novi nacrt posljedično je djelovao i na održavanje Dubokih vikenda za buduće aktivne parove i svećenike, i izrodio novi nacrt Dubokog vikenda BS-a 2000. g.
- 37 Na Fratrovcu u Zagrebu od 13. do 15. studenog Guido Hevrbaut je održao Formacijski vikend za tim-parove na kome je objasnio da se WWME na taj korak odlučila kako bi govori na Vikendima BS-a postali kraći, jasniji i pisani kurentnim jezikom te da bi sudionici bili aktivniji.
- 38 Nacrt je s engleskog prevela Dragica Babić, a Vikend su vodili: p. Stjepan Kušan, Zrinka i Zlatko Gregov te Spomenka i Darko Novosel. Ista je ekipa i dalje angažirana oko održavanja Zaručničkih vikenda. Pridružili su im se zatim Mirjana i Ivica Topčić, p. Pero Sabolić SJ i p. Jure Bosančić SJ. Prema podacima HZBS-a do sada je Zaručnički vikend prošlo više od tristotine parova. Vidi o tome detaljnije: Spomenka i Darko Novosel, »Vikendi za zaručnike«, *Prisutnost*, 37/2006 19.
- 39 Vidi *Prisutnost*, br. 17/1997.
- 40 Prvi Formacijski vikend o našim tipičnim ponašanjima pred 10 bračnih parova iz cijele Hrvatske održali su p. Pero Sabolić SJ, te bračni par iz Bjelovara Kristina i Zeljko Manjkas. Do sada je održano šest takvih Vikenda.

IZ ŽIVOTA ZADARSKE CRKVE

SVETKOVINA VELIKE GOSPE (ZADAR-BELAFUŽA)

Na svetkovinu Velike Gospe u subotu 15. kolovoza u drevnom svetištu Gospe Maslinske u župi Uznesenja BDM na Belafuži u Zadru zadarski nadbiskup Ivan Pređa u propovijedi svečanog misnog slavlja koje je predvodio pozvao je na optimizam i nadu. U bitkama sa zlom u našem narodu i civilizaciji svatko od nas treba doprinijeti u pobjedi dobra u sebi, domovini i svijetu, poručio je mons. Pređa pozivajući brojne vjernike na svijest da su dio nepreglednog mnoštva koje na tu svetkovinu pred Mariju dolazi s osobnim i potrebama domovine koje Gospa ujedinjuje u molitvi. „Crkva oduvijek nosi Mariju i križ kao svoju snagu koja neprestano obnavlja svijet. Marija je uvijek štovana kao naša majka, majka naša povijesti i Gospa Velikog krsnog saveza. Molimo Majku da znamo nositi križ svog života i znajmo biti radosni u nošenju tog križa. Na vjetrometini trpljenja za obitelj i spas domovine, budimo ponosni na njeno postojanje i borimo se za njeno istinsko uređenje u pravdi, poštenju, zajedništvu i dostojanstvu. U hrvatskom narodu sve je u znaku križa, njegova prošlost i sadašnjost. Osjetljivi smo kad nam se dira križ kao znak života, našeg postojanja i znak naših pobjeda. Križ ne smije doći u pitanje ni kao znak pripadnosti Crkvi i Kristu ni kao oznaka naše povijesti i sadašnjosti“ poručio je mons. Pređa potaknuvši vjernike da mole Mariju za snagu da budemo vjerni, dosljedni i čestiti katolici. „Imamo li snage za te bitke ili pravimo pogodbe i kompromise sa životom, zlom i tzv. modernim stvarnostima. Bog je jedini moderan jer je vječan, jedini koji se ne mijenja, ne mijenja svoju ljubav prema čovjeku ni zakone koje je usadio u njegovo srce da bi mogao biti čovjek i čuvati svoje dostojanstvo. Nemamo se čega stidjeti, bojati i uzmicati. Onaj tko je s Bogom uvijek je na visini života, poimanja dobrih i zlih stvarnosti koje čovjek nosi“ poručio je nadbiskup istaknuvši da je Bog svojim križem zauvijek obilježio svijet ma što tko mislio i činio.

„Križ ostaje neosporan znak i realnost toliko utkana u svijet da je ne može nitko iščupati. Uvijek će biti znak Božje ljubavi po kojoj je Bog spasio čovjeka. Zato je za nas veliki znak, ali i stvarnost i vrijednost. Otidite s više optimizma i nade da vaš život, pogođen nevoljama, nije prepušten sudbini. Niste sami u svojim traženjima. Imajte pouzdanja u Majku, pobjednicu po njenom uskrsnom Sinu, u vrednote i stvarnosti koje ona predstavlja. Marijina ljubav i vjera prema Bogu slika su onog što mi trebamo ostvariti. Molimo za vjernost Bogu i Gospi i pobijedit ćemo svako zlo“ poručio je mons. Pređa i potaknuo da se vjernici ujedine u molitvama, budu dosljedni i vjerni na Marijinom putu, njenom predanju Sinu kojem služi i nosi ga u svijet. Nadbiskup je poželio da nam Marija podari duh Evanđelja, žrtve i križa, kao jamstvo pobjede i sposobnost da i drugima budemo navještaj nade. Svijet nije zatvoren, vječnost je naš put, a ona koja je doživjela uskrsnuće duše i tijela čeka nas, vodi, štiti, zagovara i brani, poručio je mons. Pređa istaknuvši da ćemo po proslavljenoj Mariji brže koraknuti ispravnom rješenju vječnih pitanja na koja čovjek često odgovara na krive načine. „Čovjek se zapravo želi otvoriti dubokoj dimenziji života iznad svojih osjeta kako bi potpuno našao smisao svog postojanja. Slavna Majka stigla je na konačno odredište, ostvarila ono što i nas čeka, a Crkva joj se divi i uzvisuje kao najodličniji plod otkupljenja“ zaključio je mons. Pređa.

Mons. Pređa je misno slavje na svetkovinu Velike Gospe predvodio i u škabrnji. I tamo je poručio da je "križ naš život, sigurnost i zalag života s Kristom i nećemo ga se odreći ma tko to želio. U znaku križa je sve u našem narodu, koji je nadasve osjetljiv kad mu se dira križ. Križ nikad ne smije doći u pitanje. Križ je za nas zajedništvo života s Kristom.

Odbaciti križ znači odbaciti svoje spasenje. Križ je simbol života daleko više nego bilo koji drugi simbol jer označava život u svoj njegovoj ozbiljnosti i proturječnosti, ali i u njegovoj božanskoj otkupljenosti. Kršćanin je vjernik uvijek i svugdje i zato s ponosom ističe svoj križ" istaknuo je nadbiskup Pređa.

VELIKA GOSPA I SV. ROKO NA OTOKU IŽU

Na otoku Ižu blagdani Velike Gospe i sv. Roka tradicionalno su proslavljeni u znaku stare glagoljaške tradicije. Brojnim sudjelovanjem mještana te stranih i domaćih gostiju proslava tih blagdana zaključuje ljetna zbivanja na otoku Ižu. Svetkovina Velike Gospe 15. kolovoza u Malom Ižu proslavljena je misnim slavljem u župnoj crkvi Uznesenja Marijina koja dominira mjestom na središnjem brežuljku iznad uvala Knež i Komoševa, okružena maloiškim zaseocima Porovcem, Makovcem i Mućelom. Brojni hodočasnici, domaći, iseljenici i gosti ispunili su svečano urešenu Gospinu crkvu na jutarnjoj misi koju je predvodio župnik don Krešo Ćirak. Govoreći o vrijednosti ljudske osobe koja se sastoji od duše i tijela, istaknuo je da kršćanstvo ne prezire tijelo nego uči da preko tijela čovjek izražava najdublje vrijednosti, poput ljubavi. Marijino uznesenje u nebo tijelom potvrda je tog vrednovanja ljudske tjelesnosti koja je čovjeku darovana da preko nje stekne vječnost. Naglasio je vrijednost ljudskog tijela preko kojeg čovjek izražava svoju osobnost, ističući da se upravo u ljetnim mjesecima najčešće obezvrjeđuje tijelo nečednošću i hedonizmom. Poslije podne održane su u portu Komoševa sportske aktivnosti a navečer na Raskrižju u zaselku Makovac pučka fešta.

U susjednom Velom lžu na blagdan Velike Gospe održana je tradicionalna glagoljaška misa koju su Veložani sačuvali, uz drevne napjeve na staroslavenkom jeziku. U propovijedi je župnik Ćirak pozvao roditelje da brinu o duhovnom rastu i kulturi svoje djece, s potrebom da im prenesu duhovne i kulturne vrijednosti. Nakon mise uslijedila je procesija sa zlatom okićenim Gospinim kipom, uz pjevanje Gospinih litanija, uz veloški porat ispunjen do, aćim i stranim jahtama. Gospin kip tradicionalno nose mladići i djevojke u starim tradicijskim nošnjama. Gospin kip na sebi ima brojne zlatne zavjetne darove prijašnjih generacija pomoraca, ribara i težaka, čije su ljudske i povijesne sudbine tako preko zavjetnih darova našle svoje mjesto na Gospinom kipu.

Na blagdan sv. Roka 16. kolovoza Veložani su se okupili na brdašcu Pelovac gdje je prije 350 godina izgrađena zavjetna crkvice sv. Roka, kao zahvalni zavjet nakon prestanka pošasti kuge. U propovijedi je župnik govorio da bolesti i nevolje života nisu i ne smiju biti znak očaja i nemoći, već poziv na nadu, o čemu svjedoči i zavjetna crkvice sv. Roka izgrađena od naših starih kao znak zahvale za Božju ljubav. Nakon svečane Večernje u čast sv. Roka, koju su skladno i gromoglasno pjevali domaći pjevači na starim iškim glagoljaškim napjevima, uslijedila je procesija s kipom sv. Roka oko crkve, blagoslov djece te druženje i okrepa prisutnih.

BLAGDAN KRALJICE MIRA

Na blagdan Kraljice Mira u subotu 22. kolovoza u istoimenoj župi na Stanovima u Zadru zadarski nadbiskup Ivan Pređa predvodio je svečano misno slavlje i procesiju s Gospinim kipom kroz taj gradski predio. Prethodno je u župnoj crkvi krstio Petra, sedmo dijete u obitelji Anite i Alena Mataka, župljana Kraljice Mira. Čestitao je roditeljima na otvorenosti za život i kršćansko svjedočenje, uručivši im i novčani prilog. Nadbiskup je istaknuo da svi ne shvaćaju jednako narav mira. "Za neke je mir odsustvo rata i oružja. Može se nazvati mirom kad oružje zašuti, no to je premalo za mir o kojem govori Riječ Božja. Pravi mir je nutarnje stanje u kojem je prisutan Bog. Kad u međuljudskim odnosima nema mira, time zapravo kažemo da u tim odnosima nema Boga. Bog nije prisutan i počinje nemir" upozorio je mons. Pređa dodavši da čovjek u kojem ne živi Bog nije kadar živjeti mir u

sebi niti stvarati mir oko sebe. "Zato je poruka tog blagdana ozbiljan govor. Pozvani smo pitati se što vlada u našem srcu i savjesti. Ako je prisutno zlo ne možemo imati mir niti ga podariti drugome" istaknuo je nadbiskup upitavši što svatko od nas čini da zadobije mir tamo gdje živi. U vremenu u kojem se govori o osloncu budućnosti i vjeri u čovjeka, a ne o vjeri u Boga, kako možemo računati na mir u sebi i među ljudima, rekao je nadbiskup, naglasivši da je zadatak vjernika pozvati Krista u svoj život i otvoriti mu vrata, jer je mir kojeg Krist daje istinski mir; po toj duhovnoj stvarnosti čovjek spoznaje da nije slučajno bačen u postojanje.

"U omjeru naše otvorenosti Kristu znat ćemo graditi mir i širiti ga među druge. U situacijama razdora zovite Gospodina da vam pomogne. Bog povezuje ljude. Malo imamo od raznih mirovnih i ostalih konferencija; svaka konferencija pruži nadu, ali i razočaranje. Nećemo doći do mira ako ne shvatimo vrijednost Kristova križa. Sve ide nizbrdo ako je Bog istjeran iz života i društva" upozorio je mons. Prenda istaknuvši zabludu vremena u kojem se misli da je moguće samo znanošću i ljudskom mudrošću stvarati svijet, bez Boga. Pozvao je vjernike da jačaju vjeru molitvom i trajnim susretom s Kristom u euharistiji i riječi Božjoj, te da Marija bude kraljica ljudskog srca koja će moliti za snagu našeg javnog svjedočenja. Ona, proslavljena i uznesena na nebo, postala je nalik svom Sinu, s njim je postala kraljica svijeta. Prorok Izaija je navijestio Kneza mira, a Marija je majka našeg mira, Krista, zaključio je nadbiskup Prenda.

SUSRET ZADARSKOG NADBISKUPA I BOGOSLOVA ZADARSKE NADBISKUPIJE

Četverodnevni susret zadarskog nadbiskupa Ivana Pređe i 18 bogoslova zadarske nadbiskupije koji pohađaju teološki studij na Riječkoj bogosloviji završen je u četvrtak 20. kolovoza u franjevačkom samostanu Bezgrešnog začeca BDM u Karinu. Svakog ljeta za vrijeme praznika bogoslova nadbiskup ih želi susresti te zajedno i sa svakim osobno razgovarati, kako bi bio na putu njihove duhovne, pastoralne i intelektualne pripreme za svećeničku službu. "To je važan trenutak jer nadbiskup može svećeničke kandidate susresti neposredno i tako ih još bolje upoznavati na putu do ređenja i poslanja koje slijedi po završetku teološkog studija. To su dani kad smo intenzivnije povezani i nastojimo bolje upoznati nadbiskupiju. Bogoslovi uvijek imaju pitanja i žele znati kako živi nadbiskupija, koji su njeni problemi i potrebe. To je prilika da im u neposrednom razgovoru, u pitanjima i odgovorima, izložim pogled na život i stanje nadbiskupije" rekao je mons. Pređa koji je na početku svakog dana predvodio misno slavlje u samostanskoj kapeli. Molitva časoslova, razgovori, zajednička molitva krunice i rekreacija sadržaj su boravka po kojem su osjetili duhovnu i bratsku blizinu koja se rađa u takvim suretima s Bogom i međusobno, u tišini lijepog prirodnog ambijenta samostana okruženog rijekom, morem i proplancima. "Zahvalni smo Bogu za bogoslove. To govori da su Crkva i svećenici aktivni u radu za duhovna zvanja i Bog je velik u svojoj ljubavi; šalje mlade koji će biti svećenici. Time jača našu nadu da će Crkva imati potrebne ljude za evangelizaciju u hrvatskom narodu, da će biti predvodnici i da će župe imati župnike. To je radosna činjenica" zaključio je mons. Pređa.

BLAGOSLOV NOVOG PROSTORA HKUMST-A ZADAR

Novi prostor Hrvatske katoličke udruge medicinskih sestara i tehničara - Zadar, njihove članove i sve koji će tu dolaziti u ponedjeljak 24. kolovoza blagoslovio je zadarski nadbiskup Ivan Pređa, na adresi Kralja Stjepana Držislava, u blizini zadarske Opće bolnice. Udruga s velikim karitativnim radom dobila je veći prostor za rad podrškom Poglavarstva Grada Zadra, te je u svečanosti sudjelovao i zadarski gradonačelnik dr. Zvonimir Vrančić, kao donedavni ravnatelj Opće bolnice bliski suradnik sestara i tehničara. "Taj je prostor svima nama dar. Taj dar Grada vidim kao Božje nadahnuće koje želi biti poruka da je čovjek na prvom mjestu sa svojim duhom i tijelom, svojim potrebama u traženju Boga, ali i bratstva i zajedništva. To je zadaća i govor te Udruge. U tom prostoru sestre i braća će se susretati međusobno ali i u nutrini s Bogom. Odatle će ljudi izlaziti bolji, spremniji zarad i angažman u bolnici" rekao je mons. Pređa u zahvalnosti za njihovu požrtvornost i kršćansko svjedočenje, te gradu za veliki dodijeljeni prostor. "Crkva je pozvana biti govor Božji u svakom vremenu. Počašćeni smo biti njegov znak, njegova riječ i govor. To je najljepše što čovjek može ostvariti u životu, u ime Stvoritelja kazati poruku nade i radosti. Ta se poruka sažima u ljubavi koja je znak Božje prisutnosti među nama" rekao je mons. Pređa i istaknuo angažman predsjednice udruge s. Melhiore Biošić, zbog čijeg neumornog rada i ostali, rekao je nadbiskup, osjećaju potrebu angažirati se i krenuti dalje. Dr. Vrančić je zahvalio Udruzi na doprinosima koje svakodnevno daju u radu za dobro svakog čovjeka i cijelog društva. Istaknuo je da osim redovitog rada za koji su plaćeni u velikom dijelu svog slobodnog vremena na razne načine dodatno pomažu najpotrebnije i u službi su čovjeka, pokazujući svoju ljudskost i altruizam. Poručio je: "Nikad neću pokleknuti pred oblacima, dijelom realnima ali i nametnutima i prihvatiti da nema rješenja. Tu smo da zajedno riješimo poteškoće i da ljudima donosimo dobro, misleći na pacijente u kojima vedri i nasmijani zdravstveni djelatnici bude nadu u ozdravljenje i donose optimizam". Izrazio je veliko poštovanje

medicinskoj struci smatrajući zdravstvenu djelatnost plemenitom, ali i teškom i odgovornom. "Nastavite i dalje biti u službi čovjeka i budite svjetlo ljudima koji su toga najpotrebniji" poručio je dr. Vrančić slavljenicima.

Predsjednica HKUMST-a Zadar s. Melhiora Biošić rekla je da je svaka riječ siromašna u izražavanju zahvalnosti Bogu i dobročiniteljima za dodijeljeni prostor u kojem se članovi Udruge svakog utorka okupljaju na molitveno-radnim sastancima. Poželjela je da bude ispunjen darovima Duha Svetog, da svatko tko u nj dolazi i tu susreće ljude nađe mir i radost. Uz medicinsko osoblje i predstavnike lokalne vlasti, u svečanosti su sudjelovali brojni građani, prijatelji Udruge, a učenici zadarske Medicinske škole i 'Magnificat', vokalni sastav Udruge, izveli su prigodne pjesme.

MIRAN SKUP "POTPORA KRIŽU"

"Pod svetim križem počiva tisuće i tisuće domoljuba koji su kroz povijest dali svoje živote za ono što danas imamo, svoju državu" jedna je od poruka upućenih na mirnom skupu 'Potpora križu' održanom u nedjelju 30. kolovoza na Trgu dr. Franje Tuđmana u Škabrnji u organizaciji 'Udruge žena Domovinskog rata - Škabrnja' čija je predsjednica Danka Dražina. Skup su dolaskom podržali i škabrnski župnik Boris Pedić i Nevenka Marinović, saborska zastupnica škabrnskog podrijetla. "Križ je u vrijeme agresije na Hrvatsku bio utjeha i snaga napaćenom narodu. S krunicom i križem hrvatski branitelji obranili su Domovinu. Križ je simbol ljubavi i vjere, nade i spasenja, znak žrtve koju je Krist podnio za spas svih ljudi. Nama kršćanima križ nije samo simbol na zidu već znak civilizacijskog i kulturnog dosega" rekla je Dražina istaknuvši da je križ duboko ukorijenjen u identitet

naroda. "Zar ćemo dopustiti da se nacionalni identitet vrijeđa, blati i skriva? Najglasnija od svega opet je hrvatska šutnja" poručila je Dražina pokraj osvjetljenog drvenog križa visine četiri metra kojeg je izradio Andrija Ivković. Podno križa sudionici tog dostojanstvenog skupa, među kojima je bilo i puno djece, zapalili su male svijeće kao simbol da svjetlo o biti križa istinom obasja sve zablude jer križ poziva na ljubav i nikog ne vrijeđa. "Dopustimo da svjetlo u tami nose oni koji osjećaju i žive vjeru. Nosimo i ljubimo vrijednosti svetog križa, budimo iskreni i hrabri u tom svjedočenju. Ne saginjimo glave, ostanimo vjerni i odlučni, oslušujmo savjest, ne optužujmo druge, potvrđujmo se u dobru, branimo ono što nam je dano jer smo zato odgovorni" poručila je prof. Marija Obad u meditaciji na temu križa.

33. KATEHETSKI DAN ZADARSKE NADBISKUPIJE

33. Katehetski dan zadarske nadbiskupije koji je okupio kler i laike angažirane u vjeronauku i župnoj katehezi održan je u četvrtak 3. rujna u pastoralnom centru župe Uznesenja BDM na Belafuži u Zadru na temu: "Da radost vaša bude potpuna - pastoralno/katehetska priprema za Susret HKM - Zadar 2010." Susret je počeo misnim slavljem koje je u župnoj belafuškoj crkvi predvodio zadarski nadbiskup Ivan Prenda, rekavši da je taj dan trenutak biskupijskog zajedništva i odlučnosti da služimo mladima u osjetljivom trenutku naše Crkve. Don Zdenko Dundović, nadbiskupijski povjerenik za mlade i koordinator Organizacijskog Odbora za pripremu NSHKM-a opisao je značenje loga nacionalnog Susreta čiji je autor Romana Rođaković. O. Jozo Milanović, voditelj Liturgijskog odbora za pripremu susreta protumačio je sadržaj kateheza, a don Gašpar Dodić, voditelj Katehetskog odbora izložio je metodičko-didaktička polazišta izrade kateheza sabrane u Priručniku za voditelje pripremljenih susreta za NSHKM u Zadru. Nadbiskupijski Ured za mlade će Priručnike tiskane u nakladi od 5000 primjeraka poštom distribuirati u sve hrvatske župe i u BiH. U radionicama Katehetskog dana obrađene su sljedeće teme iz kateheza: Radost izabranja – Susreti kateheta; Radost dozrijevanja – Animacija mladih; Radost plodonosna – Biblija u katehezi; Radost žrtvena – Duhovnost mladih; Radost uskrsna – Mladi i liturgijska slavlja; Slaviti i živjeti radost potpunu – Molitva s mladima. "SHKM u Zadru prilika je za proslaviti, zajedno s biskupima, svećenicima, vjernicima i mladima prijedeni put vjere, podijeliti ga međusobno i primiti poticaje za novi hod. Kateheze nude važno usmjerenje za planiranje i stvaranje novih perspektiva. Naši susreti s mladima neka budu trajna radionica motivacija i ideja, kako bi SHKM mogao ponuditi priliku za navještanje sli i učiti od iskustva drugih" rekao je don Gašpar.

Mjesna Crkva želi se staviti u službu Crkve u Hrvatskoj poručio je nadbiskup Prenda izražavajući priznanje dosad učinjenom u organizaciji nacionalnog susreta očekujući i dalje veliku odgovornost svih u kleru, redovništvu i laikatu koji suradnjom s Organizacijskim odborom trebaju doprinijeti tom velikom događaju Crkve u Hrvatskoj. "Za nas je taj zadatak čast i čas odgovornosti. To je najveći događaj koji spremamo u službi Crkve od nezaboravnog dolaska pape Ivana Pavla II. u Zadar. Ne postoji vrijeme oklijevanja. Vrijeme je ljubavi prema živoj Crkvi u Hrvatskoj koja se očituje u mladom pokoljenju katolika Hrvata. Raditi na ostvarenju plana Hrvatske biskupske konferencije znači dati neprolazan doprinos rastu vjere naših mladih" poručio je mons. Prenda. Upozorio je da mladi rastu u okruženju u kojem religiozna kultura ne zauzima prvo mjesto. "Ako ipak kršćanska vjera nije u prvom planu, to ipak ne znači da mladi ne traže smisao života i da ne postavljaju temeljna pitanja o ljudskom postojanju. Svjesni toga, ponudu Radosne vijesti Krista ne možemo zamisliti kao puko prenošenje znanja nego kao odgovor koji nudimo mladima. Pozvani smo razmišljati o našim stavovima, tražiti nove putove i raspravljati o iščekivanjima glede prenošenja vjere" poručio je nadbiskup istaknuvši da

susret u Zadru može biti značajan doprinos mladima na putu sazrijevanja, osobito zajedništvu u vjeri. "Zato je budući događaj za sve nas u prvom redu milost služenja u trenutku kad mnogi mlade zanemaruju, a nerijetko i optužuju. Pružimo im dokaz da smo s njima na putu kao Crkva u hrvatskom narodu koja je uvijek bila bliska svojim naukom, svjedočenjem i zalaganjem za svakog čovjeka, osobito mlade".

Geslo za nacionalni susret uzeto je iz prisposode o trsu (Lv 15 1-17) te je nadbiskup Prenda u propovijedi protumačio sadržaj tog ulomka. "Ljubav je vrhunski kriterij svakog rada i svetosti. Slika Krista i loze je euharistijski govor. Krist je trs a Otac vinogradar. Krist je trs a učenici loze. Oba su poziv da se ostane u njegovoj ljubavi. Treća cjelina je poziv da se iz Očeve i Kristove ljubavi donese plod. Ljubav je način kako se donosi plod" rekao je mons. Prenda dodavši da imamo dar i zadatak, naznaku i naredbu. "Naznaka ide do vrhunskog izvora: ljubav Očeva prema Sinu i ljubav Sina prema učenicima. Zahtjev je jasan, ostati u ljubavi. Tako postaje jasno da plodovi jesu plodovi ljubavi. Eto nam poniznog i dubokog ispita savjesti: ljubimo li Krista poput učenika? Ljubimo li se međusobno kao što se učenici ljube i što Krist traži. Jesmo li prijatelji Kristovi i međusobno? Što ćemo odgovoriti noseći sebe u povjerenom poslanju da vjeru prenesemo i posvjedočimo mladima i da se radujemo plodovima u Crkvi" upitao je mons. Prenda.

Generalni vikar nadbiskupije mons. Mustać najavio je da se u pripremi nacionalnog susreta mladeži u nadolazećim mjesecima u svakoj župi trebaju održati susreti oformljenih grupa volontera i animatora koji će pružiti pomoć i biti na usluzi u svakoj župi koja primi mlade. Svećenici će prilikom božićnog blagoslova obitelji u svakoj obitelji ostaviti prijavni obrazac da ga ispuni obitelj s brojem koliko će mladih primiti. Za travanj 2010. g. predviđeno je održavanje velikog Dana volontera u Zadru koji će sudjelovati na nacionalnom susretu, a od 6. do 8. studenog u Jazinama će fra Zvezdan Linić održati duhovnu obnovu u kojoj će sudjelovati mladi i svi koji sudjeluju u pripremi nacionalnog susreta.

KONFERENCIJA MEĐUNARODNE ZAJEDNICE BENEDIKTINKI

Konferencija Međunarodne zajednice benediktinki (CIB - Communio Internationalis Benedictinarum) - predstavničko tijelo 19 regija benediktinki sa šest kontinenata koje povezuje sve zajednice ženskih benediktinskih samostana u svijetu započelo je s dvotjednim radom u petak 4. rujna u prostorima Stalne izložbe crkvene umjetnosti i benediktinskog samostana sv. Marije u Zadru koji je, uz jednu francusku, najstarija ženska benediktinska zajednica u svijetu postojana 1000 godinu, prvog spomena 905. g. To je šesti susret CIB-a izvan Rima, a dosad su održane u SAD-u, Keniji, Filipinima, Australiji i Poljskoj. Prvog dana konferencije o. Jozo Milanović, prior samostana na Čokovcu i s. Benedikta Halilović, predsjednica Federacije benediktinskih koludrica u Hrvatskoj, predstavili su 'Profil Crkve i benediktinskog života u Hrvatskoj'. Na konferencijama koludrice upoznaju zemlju u koju dolaze, te će tom prigodom upoznati Osmu regiju - Federaciju benediktinskih koludrica u Hrvatskoj "Blaženog Alojzija Stepinca" koja uključuje samostane u Krku, Cresu, Rabu, Pagu, Zadru, Šibeniku, Hvaru i Trogiru. Delegati su izrazili poštovanje da su ženski benediktinski samostani u Hrvatskoj uspjeli odoljeti i preživjeti povijesne nedaće i ratove, za razliku od muških benediktinskih samostana koje je uništio Napoleon te je sačuvan još samo onaj na Čokovcu. "Hrvatska, kao i u ostalome što dobiva od Boga, nema zasluge. Sve je dar. I održavanje CIB-a u Zadru dar je te Konferencije. Opatice su zaželjele vidjeti našu zemlju jer im je u puno toga nepoznata, a čule su i znaju da imamo puno kršćanskog, kulturnog i povijesnog bogatstva" rekla je opatica zadarskog samostana Anastazija Čizmin. Istaknula je kako je nekadašnji opat Reda Viktor Damerz, koji je dolazeći u našu zemlju jako zavolio Hrvatsku, smatrao da Hrvatska sa svojih osam samostana može puno doprinijeti razvoju CIB-a jer su mnoge benediktinske zajednice u svijetu u osnivanju ili imaju 20, 30, najviše 100 godina. "Njima puno znači jedna stara zajednica i tako stari samostani kao što su u Hrvatskoj, koji postoje tisuću i više godina" rekla je opatica Čizmin, domaćin 26 delegatkinja, a to su časne majke benediktinskih samostana s papinskom i konstitucionalnom klauzutom (koludrice, tzv. 'zatvorene' i 'otvorene' sestre koje žive Pravilo sv. Benedikta u pastoralu i misijama) iz sljedećih zemalja: Hrvatska, Italija, Francuska, Portugal, Engleska, Belgija, Njemačka, Poljska, SAD, Kanada, Indija, Brazil, Koreja, Filipini, Australija, Tanzanija, Burkina Faso i Južna Afrika.

Tema Konferencije na kojoj sudjeluje i opat primas Benediktinskog reda o. Notcer Wolf razmatranja su kako danas, 15 stoljeća od utemeljenja Reda, živjeti Pravilo Sv. Benedikta. O. Wolf iznova je bio pogođen videći slike srušene crkve sv. Marije u ratu te je istaknuo: "Konačno trebamo mir. Važno je da svi pridošli na Konferenciju iz svijeta dožive kako je u Hrvatskoj bilo puno razrušenog, ali su ljudi puni nade ponovno gradili. I važno je tu moliti. Nadam se da ćemo već jednom naučiti da ne čini radost uništavati kulture. Najradije bih ljude koji su bacali bombe odveo na ta mjesta i rekao im 'To si ti uništio!'. Konačno trebamo ljude koji zastupaju mir" rekao je o. Wolf, dodavši da benediktinci doprinose izgradnji mira u svijetu a njihove zajednice i samostani mogu biti svjetla molitvom i radom s ljudima. "Važno je unijeti duhovni element u društvo jer je čovjek više od izvanjskog razvoja. Ima dušu i za to mu je nešto potrebno" rekao je opat. Izrazio je zadovoljstvo da Konferencija pokazuje kako ljude različitih nacija i boja povezuje benediktinsko pravilo te je zanimljivo vidjeti kako se ono živi u mnogim različitim kontekstima. Benediktinci trebaju dobra zvanja, da ljudi doista ostanu u posvećenom životu i slobodnom voljom rade za Boga i služe mu, jedna je od upućenih poruka koju opat tumači na sljedeći način: "Generalno je tako - gdje nema djece, nema ni zvanja. Sasvim je jasno da su samostani odraz demografskog stanja jedne zemlje. I k tome sekularizacija, dvostruko je teže. Ali nisam tužan; u zemljama Europe vidim da su ljudi privučeni samostanskim životom, potragom za Bogom i smislom. Osobno, nisam pesimističan" poručio je opat Wolf u zahvalnosti za hrvatsku realizaciju svrhe tog godišnjeg susreta: povezivanje, podrška, razmjena ideja i iskustava, tradicije i kulture među benediktinkama na međunarodnoj razini te razvoj ženskog monaštva; nastavak razvoja udruživanja između ženskih zajednica i Benediktinske konfederacije; savjetovanje i prijedlozi opata primasa pitanjima koja se tiču osobnih i zajedničkih preispitivanja života benediktinki.

Konferencija Međunarodne zajednice benediktinki o razvoju ženskog monaštva te njihovoj razmjeni ideja, iskustava i kultura okupila je 26 opatica iz 19 regija diljem

svijeta. "Imaju li benediktinci riječ za svijet?" bila je jedna od tema rada, kao i priprema 13. Simpozija Benediktinskog reda koji se dogodio održava u Rimu pod geslom: "Benediktinke: svjedokinje nade". Koludrice su u Zadru doradile svoj CIB Statut. U nastojanju da mlade zainteresiraju za ljubav spram Krista i Crkve po uzoru na Benedikta razmatrale su i razvoj 'Obrazovne zaklade Sv. Benedikt' te učilište "Sv. Skolastika, obrazovanje za benediktinke" koje podupire "Sv. Anslemo - međunarodno benediktinsko sveučilište" u Rimu. Opatice su i osobnim susretima upoznale Federaciju benediktinskih koludrica u Hrvatskoj "Bl. Alojzije Stepinac" u kojoj su samostani Krk, Cres, Rab, Pag, Zadar, Šibenik, Hvar i Trogir. Posjetile su samostane u Pagu i Šibeniku, crkve i samostane na zadarskim otocima, svetište Krasno i nacionalne parkove Kornate, Skapove Krke i Plitvice.

Cilj osnivanja Zaklade sv. Benedikta je potaknuti mlade da se zainteresiraju za Benediktov život i duh i da koludrice vide njihove težnje. Zato će mladi sudjelovati i na njihovom velikom kongresu u Rimu 2010. g. "Želimo mlade uvoditi u naša upoznavanja. Sv. Benedikt je rekao da se na jača zbivanja u zajednici pozovu i najmlađi jer i Sveto Pismo pokazuje kako su mladići, poput Danijela, donosili velike Božje poruke. Benedikt nas potiče da se pozivaju i mladi jer Bog možda baš preko njih želi nešto dobro reći. Mi to uvažavamo" rekla je zadarska opatica Anastazija Čizmin. Dosadašnje konferencije drugdje su održavane tri dana, uz još dan dolaska i odlaska, te u takvoj organizaciji nije bilo moguće sasvim upoznati zemlju u koju se došlo, kao što je to bilo u Hrvatskoj. Zadarska konferencija je prva koja je trajala dva tjedna. Opatice su bile oduševljene i zahvalne za gostoprimstvo i mogućnost upoznavanja vjere, kulture i tradicije u Hrvatskoj. Sljedeće konferencije održavaju se u Burkini Faso i dva puta u Rimu, a opatice su poželjele da se za četiri godine Konferencija opet održi u Zadru. Bile su ohrabrene postojanošću hrvatskih samostana koje su odoljele povijesnim nedaćama i to su doživjele kao veliku nadu za svoj daljnji razvoj. Sudionice su Konferenciju doživjele obogaćujućom jer je okupila benediktinke različitih načina življenja iz svih dijelova svijeta. Benediktinski život se može prilagoditi svakom području i načinu djelovanja, ali sve ih povezuje ista duhovnost: molitva, meditacija, kontemplacija, ali su aktivne i u obrazovanju, bolnicama, župnom i socijalnom radu i što god zahtijevaju potrebe naroda u kojem žive. Poruka o raznovrsnom djelovanju benediktinki sadržana je u riječima opatice Mary John Mananzan iz Filipina: "Mi smo oboje: mistici i proroci. Mislim da je mistik prorok u kontemplaciji, a prorok je mistik u akciji. To treba povezati u jedno, da ne bude razlike između akcije i kontemplacije. Shvatimo svoju ulogu proroka ozbiljno. Ne samo da molimo, bez da brinemo o svijetu. Mi smo građani svijeta. Ulaskom u samostan nismo izgubili svoje građanstvo, status građanina. Briga za društvo i ljude, osobito siromašne, treba biti naš prioritet. Trebamo ljude unositi u molitve i uistinu djelovati za njih".

Benediktinke su prve redovnice na tlu Hrvatske gdje imaju osam samostana i 80 koludrica. Stoljećima imaju značajnu i važnu ulogu u Crkvi i hrvatskom društvu. Prve samostane osnovali su hrvatski vladari, kao samostan sv. Marije u Zadru i sv. Nikole u Trogiru u 11. st. Samostani su uvijek bili škole molitve i rada, mjesta brige za nacionalno i kulturno blago, promicatelji obrazovanja, ekonomije, umjetnosti i raznih obrta. Prve škole za djevojke u Hrvatskoj povezane su s benediktinskim samostanima. Uspjele su zaštititi vrijednosti nacionalnog kulturnog blaga te im je povjereno i čuvanje značajnih izložbi otvorenih za javnost. S. Benedikta Halilović, predsjednica Federacije benediktinskih koludrica u Hrvatskoj, upozorila je na izazov s kojim se susreću: manjak zvanja i generacijski jaz. "Teško je privući mlade ako je najmlađa koludrica između 45 i 50 godina starosti. Na nama je da formuliramo status i strukturu za sadašnje vrijeme i budućnost u kojoj ćemo imati više malih zajednica. Trebat će nastaviti dijalog s različitim od nas, ne smijemo se izolirati" rekla je s. Benedikta istaknuvši da su samostani uvijek imali jasan osjećaj za potrebe ljudi. Potvrdili su to i u Domovinskom ratu kad su pružile utočište izbjeglicima i prognanima. "Potreba za duhovnošću, molitvom, radom i jednostavnošću

velika je u sadašnjem vremenu, kao što je bila i koludricama prije. Stoga naši samostani ne trebaju biti samo mjesta gdje sestre žive zatvoreno, nego i mjesta gdje ljudi dolaze posegnuti za snagom za svoj svakodnevni život u nasljedovanju Isusa. Ne možemo i nećemo biti ista vrsta zajednica kao stoljećima prije. Izazov je na novi način zakoračiti u budućnost temeljeći ga na povijesti i iskustvu. Trebamo promišljati nove vizije, obvezati se spram njih i drugih" poručila je s. Benedikta na zadarskoj Konferenciji, istaknuvši da je pitanje sadašnjim zajednicama isto kao i benediktincima u 6. st. "Sv. Benedikt nije pokušao reformirati Rim nego je u okviru postojećeg počeo izgrađivati novo društvo. Odgovorni smo za liječenje društva, pomoć kroz liturgiju, molitveni život i domaćinstvo. Želimo biti svjedoci tog izliječenja i znakovi nade da se u svemu slavi Bog" zaključila je s. Benedikta Halilović.

U obraćanju opaticama svijeta o. Jozo Milanović, prior jedinog muškog benediktinskog samostana u Hrvatskoj između ostalog je rekao: "Na nekim poljima zamijećeno je određeno nesnalaženje nekih crkvenih ustanova i redovničkih zajednica: grade se sve veće samostanske zgrade, ali bez jasne vizije čemu će služiti; grade se novi samostani, iako su samostanske zajednice sve starije i malobrojnije. Znamo kako su monasi u 4. st. odgovorili na nedosljedan život mnogih kršćana: nastojali su dosljednijim životom, u skladu s evanđeljem, biti što jasniji znak koji će pokazivati da Bog mora biti u središtu našeg života. I u Hrvatskoj bi to trebala biti zadaća monaških i drugih redovničkih zajednica, ali i cijele Crkve. Veća sloboda koju je Crkva dobila traži i veću zrelost kršćana i veću odgovornost pred Bogom i ljudima".

PROSLAVLJENO 1130 GODINA VJERNOSTI HRVATA SVETOJ STOLICI I 30
GODINA OD SVEHRVATSKOG SLAVLJA BRANIMIROVE GODINE

Svečanim misnim slavljem za domovinu koje je u nedjelju 6. rujna u ninskoj župnoj crkvi sv. Anselma predvodio zadarski nadbiskup Ivan Pređa proslavljene su dvije velike obljetnice: 1130 godina vjernosti Hrvata Svetoj Stolici i 30 godina od proslave Branimirove godine na lokalitetu Grgur u Ninu pod geslom "Hrvatska katolička obitelj dnevno moli i nedjeljom slavi misu". "Nin, 879 - 1979 - 2009 / 1130 godina vjernosti Hrvata Bogu i Katoličkoj Crkvi" naziv je spomen događaja na svehrvatsko slavlje koje je prije 30 godina u zajedništvu svih hrvatskih i biskupa iz Europe predvodio kardinal Franjo Šeper, a okupilo je 250 000 Hrvata sa svih kontinenata. Branimirova godina je obljetnica razmjene pisama između pape Ivana VIII. te hrvatskog kneza Branimira i ninskog biskupa Teodozija o priznanju hrvatskog suvereniteta i potvrda vjernosti Hrvata Svetoj Stolici. U Ninu, gdje su korijeni i opipljivi tragovi hrvatske državnosti i crkvenosti, okupili su se vjernici iz cijele Hrvatske i BiH, poput Pokreta hrvatske katoličke mladeži 'Dios', obiteljske zajednice 'Oaza ljubavi' i Hrvatske kulturne zajednice 'Troplet' iz Mostarsko-duvanjske biskupije. Mons. Pređa je poželio da nas Bog uzdrži u vjernosti i privrženosti Crkvi te da budemo vršitelji Evanđelja. Pozvao je da se sjetimo svih znanih i neznanih koji su se borili i sačuvali našu vjeru. Zamolio je Boga i Gospu hrvatskog krsnog zavjeta da domovinu daruje potrebnim duhovnim i materijalnim dobrima te da budemo društvo mira, sloge, pravednosti i zajedništva. Sudionike slavlja u drevnoj prijestolnici hrvatskih vladara nadbiskup je na kraju mise blagoslovio zavjetnim Branimirovim križem, a svi su izmolili i ispovijest vjere Hrvata katolika molitvenim obrascem koji datira od Branimirove godine a glasi: "Čvrsto vjerujem u Boga Oca i Sina i Duha Svetoga. Životom želim potvrditi svoj krsni savez s Bogom i tako obnoviti sveti pradjedovski zavjet vjere u Isusa Krista i vjernosti Katoličkoj Crkvi. Svoju odluku polažem u bezgrešno srce presvete Bogorodice Marije. Najvjernija Odvjetnice, na braniku stoj, čuvaj našu svetu vjeru i hrvatski dom. Amen!".

U nekadašnjoj ninskoj katedrali koja se nalazi pokraj crkve sv. Križa, kapele hrvatskih vladara, nadbiskup je rekao da je Branimirova godina veliki povijesni skup Hrvata katolika koji podsjeća na jedno olovno, teško vrijeme za vjeru, njeno svakodnevno

življenje i Crkvu. "To je vrijeme imalo cilj koje nije moglo postići jer je taj cilj bio neprirodan. Ne može se ljude iščupati iz korijena koje Bog utvrđuje, koje je obradio i zasijao vjerom u Krista. Ne može se i nije se moglo uplašiti ljude da žive vjeru hrabro i ponosno. Vremena koja su rađala mučenike donijela su neizrecive plodove za Crkvu i domovinu" poručio je mons. Prenda dodavši da sad u drugim okolnostima slavimo godišnjicu Branimirove godine, kao dionici radosti da budemo ponosni i uzdignute glave kao katolici i Hrvati. "Vjernost Bogu prava je mudrost. Naši preci prihvatili su izazov Evandjelja. Narod smo koji je prihvatio Evandjelje i ostvarivao ga u osobnom, obiteljskom i narodnom životu. Zato su naši preci bili mudri ljudi koji su prenosili Evandjelje s pokoljenja na pokoljenje. Svjetlost Gospodnja je bila njihov put" rekao je mons. Prenda, istaknuvši da to svjedoči i znak našeg kršćanstva i pripadnosti Kristovoj Crkvi, krsionica kneza Višeslava iz 9. st., na kojoj je natpis da u nju ulaze nemoćni a izlaze prosvijetljeni. "Taj put nije bio nimalo lak. Trebalo je biti svjedokom. Biti svjedok Krista rassetog znači dijeliti njegovu sudbinu povijesti, znači biti obdaren križem, umiranjem ali i uskrsnućem. I naši su preci poput Petra apostola rekli 'Gospodine, kome da idemo, ti imaš riječi života vječnog' te su ostali uz Krista. Usprkos preprekama, s tog se puta nije silazilo. Ta su vjera i postojanost bili jamstvo dolaska vjere, prenošenja vjere i trajanja do našeg vremena. Neka vremena su prekretnice i međaši, neki događaji daju pečat. Takav događaj je izmjena pisama pape Ivana VIII i kneza Branimira u kojem mu je papa napisao da se vraća u krilo apostolske stolice, njegove majke, kao najbistrije vrelo iz kojeg su se naši preci pojili svetim apostolskim naukom te da će mu biti skloni apostolskom dobrotom kako bi bio siguran od vidljivih i nevidljivih neprijatelja.

"Taj trenutak zaokreta traje do danas. 1130 godina neprekinute veze s apostolskom stolicom znači jedinstvo s glavom naše Crkve, vođom Kristom i Petrovim nasljednikom koji su nas kroz sva vremena pratili molitvom i blagonaklonošću" poručio je nadbiskup. Podsjetio je i na duhovni program Branimirove godine 'Hrvatska katolička obitelj dnevno moli i nedjeljom slavi misu'. "Obitelj onda i danas prolazi kroz teškoće, pojam braka i obitelji je napadnut. Brakovi se sklapaju na nebu, pred Bogom i s Bogom. Obitelj koja

zajedno moli ostaje zajedno. U molitvi se obitelj susreće na najdubljoj razini jer se susreće pred Bogom i s Bogom. Zajednička molitva blagotvorno djeluje; najbolje odgaja djecu i roditelje i najbolje uklanja sukobe tijekom dana. Radost i strpljivost u svim situacijama karakteristike su obitelji koja moli. Po molitvi se obitelj otvara Bogu" rekao je nadbiskup. Istaknuo je potrebu da se obitelji sačuvaju i izgrade kako bi bile svjedokom i u ovom vremenu, a hrana i izvor toga je misa koja povezuje s Kristom i međusobno.

Nadbiskup Prenda je podsjetio i kako izgleda hrvatski zavjetni križ kojeg su na Branimirovu godinu prije 30 godina hrvatski biskupi potaknuli da se stavi u svaki dom i obitelj. Na njemu je lik Krista raspetog, podloga mu je starohrvatski pleter. Na vrhu je Višeslavova krstionica, znak našeg krštenja, u dnu ključevi sv. Petra, desno natpis kneza Branimira a lijevo lik Gospe velikog krsnog zavjeta. "Sve nas to vodi Kristu po našoj Crkvi koja je utkana u svaku poru našeg bića" zaključio je mons. Prenda poželjevši da biskupi, svećenici i vjernici ispune svoje krsno poslanje. Ninski župnik i dekan don Šime Kevrić u pozdravnoj riječi je podsjetio da je zavjetni križ Branimirove godine nazvan 'znakovnim katekizmom naše vjere i povijesti spasenja'. Rekao je kako je prigodom blagoslova križa na kraju mise Branimirove godine 1979. g. kardinal Franjo Kuharić s tugom u srcu, ali glasno i jasno rekao: "Križ je, doduše, uklonjen iz naših škola, bolnica i sudnica, misleći na komunističko nasilje nad križem u sustavu u kojem smo živjeli; ali je i s ponosom dodao: 'Ali nije uklonjen iz naših srdaca'. Vratili smo ga u škole, bolnice i sudnice izabirući samostalnost, obranili ga u Domovinskom ratu, ali nažalost i danas ga sinovi onih koji su ga protjerali iz javnih ustanova i mjesta opet žele istjerati. Zato je i našem vremenu potrebno Ivana VIII, Branimira, Teodozija, Alojzija, Kuharića i vjernika koji su sačuvali vjeru u svojim obiteljima i nama je predali" poručio je don Šime Kevrić.

MISA ZA POČETAK ŠKOLSKE GODINE KLASIČNE GIMNAZIJE IVANA PAVLA II.

Misu za blagoslovljeni početak nove školske godine učenika Klasične gimnazije Ivana Pavla II. Zadar u ponedjeljak 7. rujna u katedrali sv. Stošije u Zadru predvodio je zadarski nadbiskup Ivan Prenda. Sudjelovali su djelatnici škole predvođeni ravnateljem mons. Josom Kokićem te učenici i njihovi roditelji. Pohvalno je da učenici svoj prvi sat u školskoj godini misom posvećuju Bogu, rekao je mons. Prenda poručivši učenicima da nisu sami na svom putu i još jednom koraku njihove ljudske i kršćanske zrelosti. Odgajateljima je rekao da su pozvani brinuti se da u učenicima raste Krist i kršćanski život, kako bi živjeli po dubokom uvjerenju da je Krist otkupitelj. Po tome će svake godine biti zreliji i spremniji preuzeti kormilo svog života. Ohrabrio je učenike mislju da ih Bog nikad ne ostavlja same. "I kad smo najslabiji, ruka Božja je s nama i za nas djeluje. Može izgledati tvrdo, teško i s pitanjem zašto, no znajte da je Krist i u takvim situacijama uz vas i preko onih koji su vas pozvani ljubiti" rekao je nadbiskup poželjevši da učenici uz znanje prime i vrednote vjere. Potaknuo ih je na otvorenost radu i odgojnom procesu, da ga ne smatraju nametom nego darom, uz želju da učenici Klasične gimnazije budu Kristov znak među školama i mladima.

BENEDIKTINKE PROSLAVILE BLAGDAN MALE GOSPE

Blagdan Male Gospe, zaštitnice benediktinskog samostana sv. Marije u Zadru, u utorak 8. rujna svečano su proslavile zadarske koludrice u zajedništvu s pukom i opaticama iz cijelog svijeta, sudionicama Konferencije Međunarodne zajednice benediktinki koja se održava u Zadru. Na svečanom misnom slavlju koje je u crkvi sv. Marije predvodio zadarski nadbiskup Ivan Prenda sve su koludrice svečano obnovile svoje zavjete. Može li sadašnje lice Crkve predstavljeno po Bogu posvećenim osobama biti govor nade suvremenom čovjeku, upitao je mons. Prenda upozorivši da odgovor nije lagan i

jednoznačan. Suobličavanje svijetu nije znak nade suvremenom čovjeku, upozorio je nadbiskup misleći na sekularizirani kontekst koji nagriza sve pore društva, svijeta i Crkve. Slabi duh žrtve i molitve, poniznost i poslušnost su tražene kreposti, a dragovoljni bijeg u 'nevidljivost' i redovništvo doživljava se kao da je privatna stvar a ne poslanje. "Bog je u ostvarivanju svog plana spasa za sve ljude htio u svakom vremenu imati čovjeka za suradnika, osobito članove Crkve. Svaka osoba pozvana je na put vjere. U svakom vremenu Bog poziva ljude koji će biti njegovi svjedoci, po kojima se Bog utjelovljuje u svakom vremenu. To je izvor i temelj nade da je svaki čovjek vrijednost za Boga i da ga može doseći" rekao je mons. Prenda, dodavši da je kršćanima povjereno da žive krepost nade. "Bog računa u vremenu u kojem živimo i na nas, da ga posvjedočimo životom prožetim Evanđeljem, da ga ljudi prepoznaju u nama izvanjski i nutarnje" poručio je nadbiskup upozorivši da sekularizirani čovjek sebe postavlja apsolutom, mjerilom dobra i zla. "Čovjek lišen morala postaje opasan za sebe samog i bližnjeg. Ali gdje je Bog mrtav, upravo tamo i čovjek umire" upozorio je mons. Prenda poželjevši da nestane straha za zvanja jer je to pokazatelj da Crkvu nagriza nevjera u odaziv Bogu životom po Evanđelju. "Naša vjernost Isusu залог je novih zvanja" poručio je nadbiskup Prenda i poželio da Bog daruje nove apostole u poslanju Crkve. I blagdan Rođenja BDM pokazuje kako je Bog htio ljudsko posredništvo da Sin Božji utjelovljen dođe na svijet, te rodoslovlje navješteno u Evanđelju približava činjenicu Kristove ucijepljenosti u ljudsku povijest.

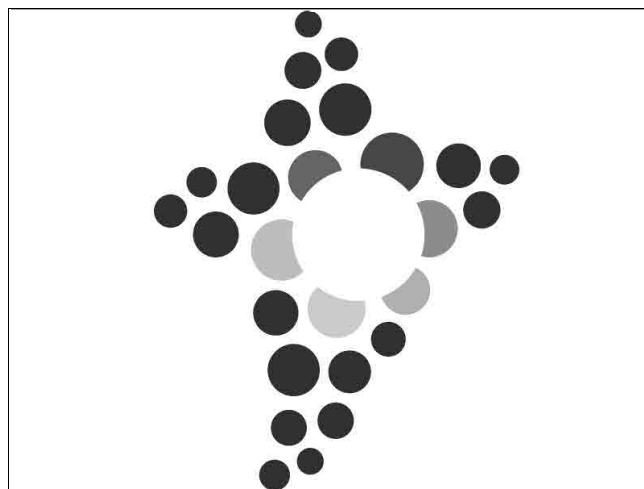

MOLITVA ZA SUSRET HRVATSKE KATOLIČKE MLADEŽI I TUMAČENJE LOGOTIPA NSHKM-A

O. Jozo Milanović, voditelj Liturgijskog odbora za pripremu NSHKM-a u Zadru 2010. g., sastavio je molitvu predanu vjernicima na moljenje za blagoslovljen i uspješan nacionalni susret HKM-a u Zadru 2010. g. Tekst molitve glasi: Isuse Kriste, istinski Trse, hvala Ti što si nas za svoje loze izabrao, što nas je Otac Tvoj, vinogradar dobri, po krštenju u Tebe ucijepio i snagom Duha Svetoga krijepio. Hvala Ti što smo s Tobom u jedno srasli, što smo u vinogradu Crkve rasli. / Daj da u Tebi, Trse, ostanemo i mnogo dobrog roda donosimo, da zdravo i zrelo grožđe postanemo i muku gnječenja strpljivo podnosimo. Nek vino Tvoje u nama vrije, da radost Tvoju i bližnji pije. / Ne dopusti, Kriste, da se od Tebe odijelimo i da vinograd Crkve napustimo. Ne daj da lažnu radost tražimo, Ne daj da žed otrovom tažimo. / Snaži nas, da se ne umorimo. Pomlađuj nas, da ne ostarimo. Ti si naš život, Ti naša mladost, Ti budi naša potpuna radost. Amen.

U tumačenju sadržaja molitve o. Jozo ističe da je sastavljena po uzoru na liturgijsku molitvu; u njenom prvom dijelu je zahvala, a u drugom prošnja. Naime, u liturgijskoj molitvi molitelj najprije priznaje Gospodinu ono što već čini ili je učinio te mu zahvaljuje za primljena dobročinstva, a zatim moli za nove darove, da se radost uveća. Molitvu uoči NSHKM-a karakterizira poetičnost, pjesnički izraz jer je geslo nacionalnog susreta o radosti pa je i molitva u slavljeničkom raspoloženju.

U odabiru povjerenstva zadarske nadbiskupije između 29 prijedloga za logotip NSHKM-a pristiglih iz cijele Hrvatske, prihvaćeno je rješenje Romane Rođaković (26), studentice treće godine studija dizajna pri Arhitektonskom fakultetu u Zagrebu. Logotip ima oblik križa stilski nalik grozdu. Kompozicija sastavljena od krugova inspirirana je prisposobom o Trsu i lozi. Mnoštvo malih krugova formiraju se u četiri grozda i spajaju u križ. U središtu križa je hostija oko koje se okupljaju plodovi loze simbolizirajući okupljanje mladih oko Krista, što je i sam SHKM. Znak u jednoj cjelini sadrži kretanje iz središta prema vani simbolizirajući tako Isusove riječi "Ostanite u meni i ja u vama", što je uvjet potpune radosti. Sama radost prikazana je dinamičnom kompozicijom krugova u križu, koji izgleda kao da je veselo raširio ruke za zagrljaj, a u svom središtu sadrži stilizirani cvijet. Radost je dodatno izrečena šarenim bojama.

Romana se prijavila na Natječaj zadarske nadbiskupije potaknuta savjetom poznanice koja je znala za njeno stručno bavljenje tim područjem. Inače je aktivna u župi Marije

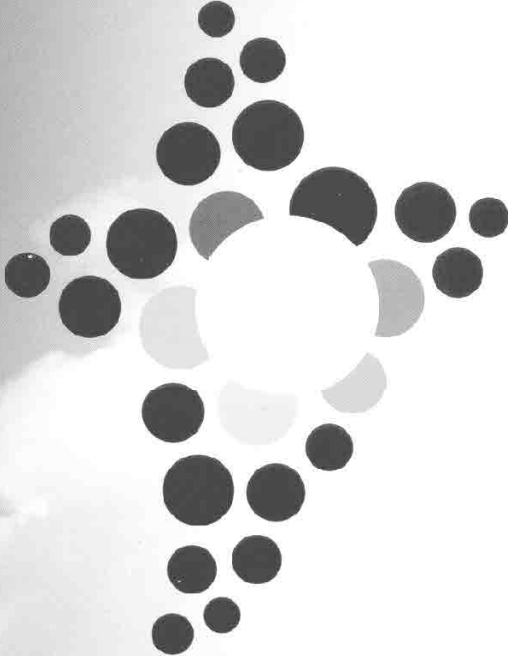
Pomoćnice na zagrebačkoj Knežiji i svira u župnom bendu 'Ivan Pavao II.' "Pročitala sam ulomak iz Ivanova Evanđelja o trsu i lozi čija je poruka sadržaj NSHKM-a u Zadru. Također, molila sam se Bogu da mi dâ inspiraciju. Dva sam dana radila na skicama i napravila nekoliko rješenja. Poslala sam svojim mladim sužupljanima želeći znati i njihovo mišljenje. Oni su mi uzvratili svojim komentarima te sam odabrala i poslala dva rješenja" kaže Romana ističući da je prihvaćeno rješenje logotipa upravo ono koje je dobilo 'najviše glasova' mladih iz zagrebačke župe Pomoćnica kršćana. Na pitanje kako je reagirala kad je čula da je prihvaćeno njeno rješenje logotipa, kaže: "Pri telefonu sam se pravila da sam 'cool', ali sam u biti od radosti skakala po sobi. Bilo mi je jako drago. Svi su bili sretni" kaže Romana koja je za pobjedničko rješenje nagrađena i iznosom zadarske nadbiskupije od 3000 kn. Zanimljivo je da je i drugo rješenje koje je poslala bilo u znaku križa. "Također sam ga osmislila kao križ, definitivno. Križ mi je jako bitan. U osobnom susretu s raznim djelovanjima u Crkvi i oko nje susretala sam da se ljudi žele više dodvoriti nekom svjetovnom duhu; kao da se križ stavlja sa strane i da ljudi imaju loša iskustva. Tog znaka se nitko ne treba odricati, treba ga staviti u središte i biti ponosan na križ" kaže Romana Rođaković, autorica prihvaćenog logotipa za NSHKM Zadar 2010.

POČELA DISTRIBUCIJA KATEHETSKOG PRIRUČNIKA ZA NSHKM ZADAR 2010.

Iz Nadbiskupskog ordinarijata zadarske nadbiskupije počela je distribucija 5000 tiskanih Katehetskih priručnika za voditelje pripremnih susreta za Nacionalni susret hrvatske katoličke mladeži u Zadru 2010. g. koji sadrži katehetsku građu po kojoj će se mladi pripremati za NSHKM. Strukturu na 88 stranica i tematskom podjelom u šest kateheza želi uputiti mlade na izvor istinske sreće i potpune radosti, na Isusa Krista, biti i ostati u njemu. Katehetski priručnik "Da radost vaša bude potpuna", što je geslo NSHKM-a, poštom se šalje župnim uredima u Hrvatskoj, BiH i Srbiji, te poglavarima redovničkih zajednica. Novost tog priručnika spram dosadašnjih je to što se u svakom nalazi i CD na kojem su dodatni materijali za kateheze, radni listovi, prezentacije i glazba. "Ne zavodi nas naivno očekivanje da pred izazovima vremena može postojati neka magična formula. Neće nas spasiti formula, već Osoba i sigurnost koju nam ona ulijeva: 'Ja sam s vama'. Metodologija i tehnike komunikacije su nam potrebne, ali ne i dovoljne. Zato smo pozvani stvarati prostor za djelovanje postojanim zazivanjem Duha Svetoga kroz cijelu katehetsku godinu te povećati obvezu pripreme za susret koristeći sva raspoloživa sredstva za uspješnu katehetsku komunikaciju" kaže don Gašpar Dodić, voditelj Katehetskog odbora u pripremi NSHKM-a Zadar 2010.

Kateheze pregledno i jasno izlažu teme koje skladno povezuju teološki, biblijski, liturgijski i antropološki sadržaj kao putokaz o smislu i radosti života te o životu kao pozivu. Zastupljena je kristocentrična i ekleziološka dimenzija, antropološki poticaj, inspiracija i pripovijedalački stil. Kateheze sadrže jednostavna pitanja čime mlade žele potaknuti na samosvješćivanje što je i cilj, učiniti ih protagonistima njihova sazrijevanja. "Ne želimo im dati gotove, pripravljene odgovore, niti im priložiti modele života da bi ih automatski prihvatili, nego im nudimo poticaje za razmišljanje da oni osobno otkriju svoj poziv i budu svjesni kakvi su, gdje se nalaze i dokle su sposobni stići. Katehezama im želimo pomoći da se suoče sa sobom, razmišljaju o onome što već čine i žive te o izborima koje će život tražiti da učine" kaže don Gašpar promatrajući to u svjetlu prisposode o Trsu i lozi koja će se čitati u evanđelju na NSHKM-a u Zadru. U njoj Isus kazuje bit autentičnog kršćanskog života – ostati u Njemu. Naša zadaća loze je ostati u njegovoj ljubavi. Posljedice udaljenosti od trsa su osušenost, ne donosi se rod, sječe se i baca u oganj, ne služi ničemu. Ako se, pak, ostane u njemu, čovjek raste, sazrijeva, sposoban je donijeti plod, dobro vino, radost, novi život. No za rast je potrebno biti čišćen i zato treba imati hrabrosti činiti izbore. Isus opisuje svoje duboko i životno jedinstvo izraženo glagolom

'ostati' – s učenicima i Crkvom. Isusova pouka ostati i rasti u zajedništvu s njim i međusobno obnovila je i ohrabrila učenike.

Da vaša radost bude potpuna
Iv 15, 11

SUSRET HRVATSKE KATOLIČKE MLADEŽI
Zadar, 8. - 9. svibnja 2010.

Zadarski nadbiskup Ivan Prenda i don Gašpar izražavaju radost što mladima u domovini i svijetu nude tu katehetsku zbirku čiji je izbor tema sadržajno i programski odredio o. Jozo Milanović, a operativno je realizirala i koordinirala Martina Maričić, tajnica zadarskog Ureda za mlade. Priručnik je grafički obradio Smile Design, a lektorirala Marija Lukšić. Kateheze je napisalo 12 vjeroučitelja zadarske nadbiskupije. Katehetsku cjelinu Radost izabranja: Ankica Šango i Tomislav Paleka; Radost dozrijevanja: Ružica Anušić i Ivica

Kero; Radost plodonosna: s. Rita Maržić i Marija Klanac-Jozić; Radost žrtvena: fra Kristijan Kuhar, Sandra Čulina i Martina Maričić; Radost uskrсна: Martina Maričić i Marija Lukšić te Slaviti radost potpunu i živjeti radost potpunu: s. Danijela Kovačević i Jelena Mičić. Tematske jedinice su zamišljene kao osobno i razmišljanje u grupi. Priručnik je vrsta osobnog dnevnika kroz koji se svaki mladi čovjek suočava sa sobom te kateheze daju prostora promišljanju i izazovima za stvaranje odluka i izbora. Mons. Prenda i don Gašpar autorima kateheza izražavaju priznanje i zahvalnost za spremnost i veliki trud koji su u proljeće i ljeto, usprkos obiteljskim i obvezama u školi, uložili u sastavljanju kateheza. To su činili s radošću i zadovoljstvom. Zahvalni su Gospodinu za milosti koje nam i po tom djelu želi ponuditi na putu vjere do susreta u Zadru. U polazištu i kriterijima za izradu kateheza mislilo se na stvarno stanje mladih. "U njima je još uvijek živa želja za evangelizacijskom katehezom koju treba razbuditi, kako bi za neke bila učvršćenje vjere koju svjedoče; za one koji su u sumnji i 'daleki' bit će putokaz tumačenja i savjeta; za neke će biti navještaj spasenja i milosti kako autentičnije živjeti radosti i žalosti života i pomoći da postanu sposobni dati svjedočanstvo drugima" kaže don Gašpar ističući cilj kateheza: otkriti značenje i važnost biti i ostati u Kristu za smislenu, plodonosnu i radosno življenje koje se ostvaruje kroz dosljednije življenje osobne vjere.

Građa kateheza obrađena i sažeta u katehetskim jedinicama oblikuje sadržaj s bitnim biblijskim, teološkim i odgojno-vjerskim naglaskom i porukom. Kateheze čine skladnu i jedinstvenu sadržajnu cjelinu čija se poruka prenosi stupnjevito, slijedom liturgijske godine, vodeći se povezanošću rasta i sazrijevanja loze na Trsu, kao postupan i stalan rast čovjeka u vjeri koji se mijenja no u sebi sadrži životnu nit s Bogom od početka svog postojanja do zrelosti i potpunog ostvarenja. Stoga je preporukama katehistima da s mladima pripremaju kateheze po sljedećem rasporedu: Radost izabranja u listopadu 2009, dozrijevanja u studenom, Radost plodonosna u Došašću i Božiću, Radost žrtvena u korizmi 2010, radost uskrсна u Vazmu, katehezu u autobusu pri dolasku na susret u Zadru a Živjeti radost potpunu u odlasku sa susreta. Tih šest jedinica se dopunjuju i upućuju jedna na drugu, a ključna riječ svakog naslova 'radost' prati geslo susreta 'Da radost vaša bude potpuna!'. Grafički su lijepo uređene, svaka je označena drugom bojom i obogaćena slikama, crtežima i fotografijama koji povezuju sadržaj s realnošću mladih kao slikoviti govor koji pospješuje dijalog, meditaciju te osobno i grupno promišljanje. Svaka kateheza slijedi isti metodološki postupak: konkretne metodičke upute za rad i razradu teme od individualnog do grupnog oblika rada te različitih metodičkih pristupa do didaktičkih sredstava. Na početku svake kateheze je mjesto 'izvan teksta' u kojem su istaknuti ciljevi, metodički pristupi s didaktičkim materijalima i tehničkim pomagalicama u katehetskoj komunikaciji. Na završetku teme je popis literature koji može pomoći produblivanju sadržaja. Struktura katehetske jedinice je molitveni početak, uvod u temu ili motivacija, razrada teme ili poučni dio, aktualizacija ili katehetske zadaće i molitveni završetak. "To su kateheze vjere koje mladima žele otvoriti mogućnost osobnog susreta s Kristom i voditi ih do zrele vjere u ozračju zajedništva, gdje svatko može razviti vlastiti identitet te otkriti i slijediti vlastiti poziv, ostvariti svoje odluke i izbore u svjetlu i kontekstu prisposode o Trsu i lozi" zaključuje don Gašpar Dodić.

KRONIKA

SRPANJ, 2009.

16. 07.- 8. 08. NADBISKUP NA ODMORU - Ovogodišnji odmor o. Nadbiskup je proveo u Korčuli, na o. Korčuli, u samostanu Sestara Dominikanki te nekoliko dana u Krasnom.

29. BLAGDAN SV. TODORA U KORČULI - O. Nadbiskup je prihvatio poziv preč. Frane Kuraje, župnika Korčule te je predvodio svečanu Misu i procesiju ulicama grada Korčule na dan zaštitnika grada sv. Todora, mučenika.

KOLOVOZ, 2009.

10. SUSRET RADI PROSLAVE BRANIMIROVE GODINE U NINU – O. Nadbiskup je primio preč. don Šimu Kevrića, župnika Nina, radi organizacije proslave 1130. godine izmjene pisama između kneza Branimira i Pape Ivana VIII.

15. VELIKA GOSPA - Ove godine o. Nadbiskup je prije podne predvodio svečano misno slavlje i procesiju kroz mjesto, u Škabrnji a navečer svečanu Misu u župi Marijina uznesenja, na Belafuži, u Zadru.

16. UVOĐENJE ŽUPNIKA NA SMILJEVCU/ SV. ROKO U BIBINJAMA - O. Nadbiskup je u župi sv. Ante Padovanskoga u Zadru predvodio sv. Misu i uveo u službu župnika o. Ryszarda Reikowskoga, člana Družbe Božanske Riječi. Istoga dana predvodio je svečanu Misu i procesiju u župi sv. Roka u Bibinjama.

17. - 20. NADBISKUP S BOGOSLOVIMA U KARINU - O. Nadbiskup je bio na ljetnoj koloniji sa svećeničkim kandidatima bogoslovima Zadarske nadbiskupije, u Franjevačkom samostanu u Karinu.

22. KRALJICA MIRA - Za svetkovinu Kraljice mira, o. Nadbiskup je prije podne predvodio svečanu Misu i procesiju u župi Zemunik, a navečer također Misu i procesiju u župi Kraljice mira, na Stanovima, u Zadru.

23. NADBISKUP NA PLOVANJU I BILOM BRIGU - O. Nadbiskup je predvodio sv. Misu u župi sv. Josipa, Zadar-Plovanija, te uveo u službu novoga župnika te župe mons. Šimu Perića u službu, a u župi bl. Alojzija Stepinca, Zadar-Bili Brig, novoga župnika mr. don Darija Tičića i župnog vikara, don Zorana Topalovića.

24. BLAGOSLOV NOVIH PROSTORIJA HKDMST - O. Nadbiskup je na poziv s. Mehioire Biošić, školske sestre franjevke, blagoslovio nove prostorije Društva Hrvatskih medicinskih sestara i tehničara, u Zadru.

30. 08. - 2. 09. DUHOVNE VJEŽBE U SAMOSTANU U KARINU - O. Nadbiskup je s grupom svećenika bio na duhovnim vježbama u Franjevačkom samostanu u Karinu. Predvodio ih je o. Miroslav Bustruc, OFM.

RUJAN, 2009.

3. KATEHETSKI DAN – Svećenici Zadarske nadbiskupije, redovnici i redovnice, katehete, katehistice i bogoslovi, predvođeni o. Nadbiskupom, proslavili su 33. Katehetski dan, u prostorijama župe Marijina Uznesenja, u Zadru. Taj Dan je bio sav usmjeren sadržajem i radom na Susret hrvatske katoličke mladeži, u Zadru, 2010. godine. O. Nadbiskup je predvodio koncelebriranu Misu te sudjelovao u programu Dana te dao zaključnu riječ.

7. MISA S UČENICIMA KLASIČNE GIMNAZIJE U KATEDRALI - Na početku nove školske godine 2009./2010. u Klasičnoj gimnaziji Ivana Pavla II. o. Nadbiskup je u katedrali sv. Štošije predvodio sv. Misu za učenike, profesore i osoblje škole. S njim su koncelebrirali mons. Joso Kokić, ravnatelj, mons. Ivan Mustać, generalni vikar i don Zdenko Dundović, studentski kateheta.

8. BLAGDAN MALE GOSPE S BENEDIKTINKAMA - O. Nadbiskup je predvodio svečanu Misu u povodu blagdana Rođenja Marijina, u crkvi sv. Marije, koludrica benediktinki, u Zadru. U Misi su sudjelovale i benediktinke predstavnice Međunarodnog udruženja benediktinki iz raznih zemalja svijeta. Za vrijeme Mise, sestre su obnovile svoje redovničke zavjete.

10. NADBISKUP PRIMIO M. RADALJA I POGLAVARICU KLANJATELJICA KRVI KRISTOVE - U Nadbiskupskom ordinarijatu u Zadru, o. Nadbiskup je primio g. Mira Radalja, urednika Verbuma iz Splita radi razmatranja nekih pitanja vezanih uz djelovanje Nadbiskupske knjižare Verbum u Zadru. Istoga dana je primio u Nadbiskupskom ordinarijatu s. Ceciliju Milković, regionalnu poglavaricu Sestara Klanjateljica Predragocjene Krvi Kristove.

12. HODOČAŠĆE NA UDBINU - Zadarska nadbiskupija je s oko tisuću vjernika i brojnih svećenika bila predstavljena na hodočašću uz spomendan Hrvatskih mučenika na Udbinu. O. Nadbiskup je koncelebrirao s biskupom domaćinom, mons. dr. Milom Bogovićem, mons. Ivanom Milovanom, mons. Antom Ivasom i mons. Slobodanom Štambukom, koji je predvodio koncelebraciju.

13. PASTIRSKI POSJET BRBINJU I SAVRU - O. Nadbiskup je bio u pastirskom pohodu u Dugotočkim župama Brbinju i Savru.

14. NADBISKUP U SJEMENIŠTU - O. Nadbiskup je pohodio Nadbiskupsko sjemenište „Zmajević“ te s učenicima – sjemeništarcima i poglavarima, don Marinom Ninčevićem, ravnateljem i don Stanislavom Wielinskim, duhovnikom, slavio sv. Misu.

SADRŽAJ

Nadbiskupova riječ	3
SVETA STOLICA	
Poruka pape Benedikta XVI. za Svjetski misijski dan 2009.	4
Kongregacija za kler: Pismo trajnim đakonima	6
HRVATSKA BISKUPSKA KONFERENCIJA	
Priopćenje HBK od 24. 07. 2009.	8
Vijeće HBK za katehizaciju: Poruka na početku školske godine	8
ZADARSKA NADBISKUPIJA	
33. katehetski dan	11
Homilija o. Nadbiskupa	11
Nadbiskupova uvodna riječ	13
Mr. Gašpar Dodić: Pastoralno-katehetska priprema za SHKM	15
Homilija o. Nadbiskupa na blagdan Rođenja Marijina u sv. Marije	20
ODREDBE I OBAVIJESTI	22
PASTORALNI PRILOG	
Tonči Trstenjak: Povijest bračnih susreta u Hrvatskoj	34
IZ ŽIVOTA ZADARSKE CRKVE	45
KRONIKA	65